

Ikanya

Eyi Ighiusomhi eyi iKirisiti

A rue Ijesu nga idane

¹ Elemhi ebe oni odode ni mhi kpe keke ghi weye iTiofilosi,* mhi keke ikanya ni Ijesu o o gbe ali emini o sese rote igbaekele,² ya ramhi ogbele ni a ro rue oli nga idane. Neni a rue oli nga idane, o rote Ayemhe-no-pfuase ri omhese na ighiusomhi na keke ni o ze. ³ Abi o ro ghu-a se, ogbele egbhueva o la elemhi agbo o ri egboli kia khasa ighiusomhi eyoli, ni o ro khasa gboo khi akhokhomhe o la o khi o la agbo. E me oli, oo gue ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba ye we. ⁴ Eleghuo khi e legba asheghuo, khi o nu we e le eminale, o ri omhese ona na we, oo we, "A khi rote iJerusalemu vu, a migha khe isomhopfa ni mhi gueye e, ikhi isomhopfa ni itamhe o shobo.† ⁵ Ame iJonni o ro o batazi egbo, ama o ke ya tese neni a ri Ayemhe-no-pfuase ya batazi e."‡

A rue Ijesu nga iloghie

(iMak 16.19-20; iLuk 24.50-53)

⁶ Abi ighiusomhi e ro nu ijesu legba kugbe, e mhila li, ee oli, "Onomhue, u ya la eghengehena rue eghiele oyi egbo iZireni nyene gbo na we?"

⁷ Oo we: "Aa khi eni e lese oni eghengehena ali oni ogbele ni Ita o ri afu eyoli mhese. ⁸ Ama ini

* **1:1** Li ze iLuk 1.1-4 † **1:4** Li ze iLuk 24.49 ‡ **1:5** Li ze iMat 3.11; iMak 1.8; iLuk 3.16; iJon 1.33

Ayemhe-nọ-pfuase ọ bhale ẹ idiegbe, a ya mholi ekpabo, a ya ke pfi ọtsele na mhe elemhi eke iJerusalemu, ali eke iJudia, ali iSameria ali elemhi eke agbo ona nya.”§

⁹ Abi ọ rọ ngme eni ingmemhi enana se, a rue ọli nga idane abi e kie li ghọ feli ọli. Otughunu o khukhu ọli-a, o rue ọli odalo oyewe le.*

¹⁰ E bino idane chii abi ọ li vu, utoghuokpe emose aava ni e so ide epfopfo e migha we iteva. ¹¹ Ee we, “Egbo iGalili, elo o ze ni a rọ migha a feli idane chii? Oni iJesu ona ni a rue odalo oyee vu nga idane, abi a li rue ọli vu, igho ọ li ya gbo nyene egbe bhale.”

*A ze iMatayasi to eloli iJudasi
(iMat 27.3-10)*

¹² Igho, eni ighiusomhi na kee e rọte oni ukhomhi Ute Eera Olivu ni e migha vu je iJerusalemu, agho ọa lolo nuẹ shi iJerusalemu, okiali imali oghuo lo, ni Ishi eyi iMosisi o lama shi ogho ke kia ogbele iyemhea. ¹³ Abi e rọ ramhi iJerusalemu, e nga ukhomhi atonga, e lo elemhi owa ni ee legba. Eni e la akaghọ khi iPita, iJon, iJemhisi ali Aduru, iFilipu ali iTomosi, iBatolomiu ali iMatiu, iJemhisi olese ni ọ khi omi Afeusi, iSamioni ni ọ la otu iZiloti ali iJudasi omi iJemhisi.† ¹⁴ Wewe nya e lona a kugbe eghẹghẹ kpa a so iromhi. Ghe eni ikpotso ali, iMeli inyo iJesu, ali inyoghuo iJesu.

§ 1:8 Li ze iMat 28.19; iMak 16.15; iLuk 24.47-48 * 1:9 Li ze iMak 16.19; iLuk 24.50-51 † 1:13 Li ze iMat 10.2-4; iMak 3.16-19; iLuk 6.14-16

¹⁵ Ogbele ni a ngme ena, iPita o vule migha iteva oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Egbọ egbhuesesa e la agho (120) ¹⁶ Igho oo, “Inyoghuo, a mema ya ri emini ebe-no-pfuase o ngme tse, ni Ayemhe-no-pfuase o rote unu oyi iDefidi ngme shi eke shi iJudasi egbe, loli oni iJudasi ni o ri ode khashe egbo ni e mu iJesu. ¹⁷ Otuoghuo elemhi awa o khi ni o nu awa gbe akanya abi aghiusomhi.”

¹⁸ IJudasi o wolo ikpagho ni o mie shi ikanya okholo ni o gbe ya de eke. Agho o de tu ukhomhi eke ku ito-a shi. ¹⁹ Ogbokpa ni o la iJerusalemu o suo ona, e ri irarigho ri unu eoli oyewe lu akagho Akedama, ni o migha shi Eke Olia. †

²⁰ IPita oo, “Irari khi, a keke oli shi ebe Iwolo khi, “A tsua owa oyoli pfa.

A khi me ogbokhoghuo
ni o gbo la oni owa,’

“A gbo li keke oli:

“Ogboese o rue asha omhese oyoli.’S

²¹ “Itobo onana, o ti ni awa ze ogbo oghuo ni o to elolo iJudasi, oni ogbo o mema ya khi ogbo ni o nu awa la o rote egheghe ni iJesu o ro la iteva oyi awa, ²² rote egheghe ni iJoni o ro batazi egbo ya ramhi ogbele ni Eshinegba o ro rue iJesu lasela elemhi iteva oyi awa nga idane. Ogbo ni awa ya ze o mema ya nu awa gbe akanya aguele irrote eghuli guale oyi iJesu.”

²³ Igho e khokho emose aava. Omose oghuo ni a lu iJosefu ni a lu iBasabasi, ni a gbolo e lu iJositosi, ali omose olese ni a lu iMatayasi. ²⁴ Igho e lema, e

† **1:19** Li ze iMat 27.3-8 § **1:20** Li ze Iwolo 69.25; 109.8

li, “Onomhūe, u lēse udu oyi ogbōkpa, kpekpe rōte elemhi egbo etuava ena ze ²⁵ oni o ya rue ikanya aghiusomhi na kee ni iJudasi o ze obo je obini o khili oyoli.” ²⁶ Igho e bo shi o, obo o mu iMatayasi, Igho e li ya rue oli ma ighiusomhi na kee ogbaghuo ni iJesu o ze.

2

Ayemhe-nō-pfuase o bhale ogbele iPetikōsiti

¹ Abi ogbele ukpe iPetikōsiti o rō ramhi, igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya e lona kugbe asheghuo.* ² Utoghuo-kpe, okeke o rōte idane tiemhile abi akpekpeli ni o toto, oni okeke o vō elemhi oni owa ni e shito. ³ Igho e me emini e li abi elemhi erali khi e rōte ashakhasha a tiemhile shi we o. ⁴ Igho Ayemhe-nō-pfuase o vō wewe nya egbe, ee ngme emue oyi eoli ododa abi oni Ayemhe o li khueghie we unu-a.

⁵ Egbō iJu ni e na ulishi Eshinegba ni e rōte ushishi ododa na eke agbo jele, e la elemhi iJerusalemu. ⁶ Abi e rō suo oni okeke ona, ebubu egbo e kpeli bhale. O nya we alo-a abi e rō suo khi eni egbo ni e miesuo khi e ngme emue ododa eyi wewe. ⁷ Igho abo e sha we egbegbo, e lie egbe. “Eni egbo ena, ni ee ngme emue eyawa ena, o a khi egbo iGalili e she khi? ⁸ Se awa ke lie suo we khi ee ngme emue ododa eyawa? ⁹ Eoli ododa awa te lasese, eghuo e rōte iPatia bhale, eghuo o, iMedisi ali Elamu, eghuo o, iMesopotemia, eghuo, eke iJudia ali iKapadosha, eghuo, iPotusi ali Esha, ¹⁰ eghuo, iFirigia ali iPafia, eghuo, iJipiti ali ukiekie eke

* **2:1** Li ze iLev 23.15-21; iDeut 16.9-11

iLibiya ni o ti mama eke iSairin, eghuo e rote iRomu bhale, ¹¹ li shi egbo iJu ali egbo iJeta ni e mu pfi bhale irudunga oyi egbo iJu. Eghuo elemhi awa e rote iKireti ali Arebia bhale. Abi o rie khi igho, awa kie ga suo khi e ngme emue eyawa, ee guele ikanya eniemhi ni Eshinegba o gbe.” ¹² Eni ingme ni a me e sha ogbokpa abo, ea lese udi we, e mhila egbe we. “Se onana o ngme?”

¹³ Egbo eghuo e rewe e li egia, e lie, “Onyo oo gbe we.”

IPita o nu eni ebubu egbo ngme

¹⁴ Igho iPita o vule migha, loli ali ogbaghuo ni e kpole, o khueghie unu-a leghe, o nu eni ebubu egbo ngme, oo, “Apfemhe iJu, ali ee egbo nya ni a la elemhi iJerusalemu, a ro eso shi mhe eke ni mhi gue ingme ni a me ena ye e. ¹⁵ Oa khi onyo oo gbe eni egbo ena abi a dabi. Irari khi ogbe oa dala ne, agogo itili ele uzogbe awa la! ¹⁶ Iiye! Emini a me ena o khi emini omekeguele iJoel o guele egheghe ni o dose ni o re:

¹⁷ “ Eshinegba oo,

Ogbele ni e kpukhokho,
mhi ya ri Ayemhe oyemhe
na egbokpa.

Imi e eni emose ali eni ikpotso
e ya ke gue usomhi ni mhi ghie we le.
Izeo eye e, e ya ke mekeguele,
egbhali eye e, e ya ke la elena.

¹⁸ Shi eni e ga ogbo
eni emose ali eni ikpotso eyemhe,
Mhi ya ri Ayemhe oyemhe
na we ogbele ni a ngme ena,

e ya gue emini mhi rokhase we le.

¹⁹ Mhi ya ro onyaloa khase,
 obini irarogbe,
 ali khi mhi ya gbo ri
 irokhase khase eke agbo.

Mhi ya pfi okholi shi elemhi agbo,
 ni egbo e me oia
 ali erali ali ewoli

²⁰ Ovọ o ya bi obili a,
 mhi ya ri uki yile-a rarara abi oia,
 neni ogbele ni o fune
 oyi Onomhue o ya bhale
 ni o ro ya gue ogbokpa ezọ.

²¹ Ogbokpa ni o da pfi lu

eva oyi Onomhue ne, a ya tsumhi oli.†

²² “Ee egbo ni a la eke iZireni, a ro eso shi ungememhi onana. Ee a lese khi iJesu ongi iNazareti, o khi ogbo ni Eshinegba o ri egbe khase, o gbo ghie oli, itobo khi Eshinegba o ri ekpabo na li o ke gbe ikanya onyaloa elemhi iteva o ye e. ²³ Abi o ro tseku khia khi a lese ona, a kie ze ni egbo ebe e mu oli ghi e ni a gbe oli-a. Ama Eshinegba o she kpe gba onana o lese oli.† ²⁴ Ama Eshinegba o rote eghuli guise oli le. Eghuli oa dobe ri ekpabo oyoli mu oli mama, abi okpotso ni oku oo to oa li dobe a mu omọ o khi lasele. § ²⁵ Itobo khi oghie iDefidi oo ngme ingme oyi iKirisiti ni o ree,

“ Mhi me khi Onomhue
 o migha kpesẹ mhe egheghe kpa,

† **2:21** Li ze iJoę 2.28-32 † **2:23** Li ze iMat 27.35; iMak 15.24; iLuk 23.33; iJon 19.18 § **2:24** Li ze iMat 28.5-6; iMak 16.6; iLuk 24.5

ọ la ukiękię obita oyemhẹ,
udu ọa ya nighise mhẹ.

26 Itobọ ona udu oyemhẹ o rọ ọ ghele,
mhi ri uruli oyemhẹ ẹ kuęghie-ẹ,
mhi ri egbe deẹ.

27 Itobọ khi waa ya
zẹ mhẹ obọ shi elemhi uji,
wẹkhi eri u ya zẹ ni
Oni ọ pfuase ọyẹ ọ kẹ-a.

28 U she kpẹ gueyẹ mhẹ
khi mhi ya la agbọ ini
u guise mhẹ te eghuli le.*

U ya ri oghẹle oniẹmhi na mhẹ odalo oyẹ.’

29 “Inyoghuo, mhi mema ya ri igbedu gueyẹ ẹ khi
oghie iDefidi ni ọ khi itita awa, ọ she kpẹ ghu-a ni
ẹgbọ e rọ tọ, oni uji ni a rọ ọli tọ o kie la akaghọ
ramhi ogbe na amo. 30 Awa lẹsẹ khi iDefidi ọ ngme
aguele-shi-ekẹ shi iKirisiti egbe, irari khi ọ lẹsẹ
khi Eshinẹgba ọ she kpẹ shobọ na luẹ ni ọ mema
rọ ya tse, khi lọli ya ri ọgbọ ọghuo unuekpẹ oyelue
shitọ ukpẹkhomhi oghie oyelue.† 31 Eri Eshinẹgba
ọ rọli khasẹ iDefidi emini a ya mẹ ogbenakọ, lọli
ọ rọ ngme ọli khi Eshinẹgba ọ ya rọte eghuli guise
iKirisiti le. Oọ khi Eshinẹgba ọa ya zẹ ọli ghua ni
idiegbe oyọli o kẹa shi elemhi uji. 32 Eshinẹgba guise
iJesu le bhale agbọ. Awa nya awa ri ukpẹloe oyawa
pfi ọtsele shi ọ khi iJesu ọ she guale. 33 Eshinẹgba ọ
she ri ekpẹ oniẹmhi na iJesu, ọ shitọ ukiękię obita
oyi Eshinẹgba. IJesu ọ she rọte obọ oyi ita mie
Ayemhẹ-nọ-pfuase, abi Eshinẹgba o kie kpẹ li shobọ

* 2:28 Li zẹ Iwolo 16.8-11 † 2:30 Li zẹ Iwolo 132.11; 2 iSam
7.12-13

na li. Ọni iJesu ọ she rue oni Ayemhe-no-pfuase tutu vọ anye egbe, lọli o khi emini a me, ni a gbolo a suọ memena. ³⁴ Ama leşe khi iDefidi ọa nga iloghie. Itobọ ighọ, àà khi ingme egbọli iDefidi ọọ ngme abi ọ rọ liẹ,

“Ọnọmhue ọ gueye Ọnọmhue oyemhe:

Shitọ ukiẹkiẹ obita oyemhe,

³⁵ ramhi ni mhi rọ ya ri ebe ẹ

mele akphawe-nga oye-a’†

³⁶ “Itobọ ona, mhia nono ni ẹẹ egbọ iZireni nya a lolo leşe onana khi, Eshinegba ọ ze ọni iJesu ọnana ni a gbe-a shi apfida ọ khi Ọnọmhue ali iKirisiti.”

³⁷ Abi eni egbọ e rọ suọ eni ingmemhi ena se, oo nase we udu. Ighọ ẹ li mhila iPita ali ighiusomhi na keẹ eni e kpole, ẹẹ we, “Inyoghuo, Seẹ anye li ya kia ni Eshinegba ọ rọ ọ gbe olamhe kua na anye?”

³⁸ IPita ọọ, “Eẹ nya a mupfi ni anye ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi ẹ, isheghọ ni Eshinegba ọ gbe olamhe kua na ẹ, itobọ khi eni e mie iJesu suọ a ke khi, ni a mie isomhopfa Ayemhe-no-pfuase.

³⁹ Emini Eshinegba ọ shobọ ena, oye ẹ lọ ali oyi imi ẹ, ali oyi ọgbokpa ni Eshinegba ọ ya ze obiobini e la.”

⁴⁰ IPita ọ ngme ingmemhi ni e bu, ọ tse agua ye we, ọọ we, “A na pfue anasemhe ni egbọ ikpamhika ena e ya me.” ⁴¹ Ighọ a li batazi eni e mie oni ungmemhi suọ. Egbọ agbele ese e khi ni e kuma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ọ eleghọ.

Ilakugbe oyi ighiusomhi eyi iKirisiti

⁴² Eni egbọ e ri emini ighiusomhi na keẹ e seşe we gbe akanya, e ga kugbe, e le eminale kugbe (e le eminale no pfuase kugbe), e sọ iromhi kugbe.

† 2:35 Li ze Iwolo 110.1

⁴³ Ogbokpa ọ mu ekpe ni o fune ẹ na Eshinegba irari ọlele ọnyaloo ali ọshabọ ebubu ni eni ighiusomhi na kee e gbe. ⁴⁴ Eni e mie iJesu suo nya e kudugbe, e kemhi emini e mholi nya na egbe. § ⁴⁵ Eni e mholi eke e ri eke eyewe de, elese eni e mholi itsua, e re we de, e wolo ikpagho kugbe kemhi ni eni ẹa mholi. ⁴⁶ Ogbelẹ kpa e ro ọ legba elemhi apfe ni i la Owa Oyi Eshinegba. E ri oghelẹ ali udu ni o pfuase nu egbe la apfe egbe e le eminale. E le eminale no pfuase. ⁴⁷ Ee kuęghie Eshinegba, igho egbo e li somhi elemhi we. Ogbelẹ kpa Eshinegba ọ ro ri egbo ni a mie e pfuese ma we ọ.

3

A ri ocheghelẹ-awẹ-a ni ọọ lema ze

¹ Ogbelẹghuo khi iPita ali iJoni ee je Owa Oyi Eshinegba eghẹghẹ agogo ese ọguota ni a la so iromhi. ² A tsua omose ni ọ rote abi a te bia li guoghọ-a bhale ya shi ode unuekpe ni a lu Isomhotse oyi Owa Oyi Eshinegba. Akaghọ a tsua li bhale ya shito ni ọ te me asha mhila egbo ni ẹ lo oni Owa Oyi Eshinegba le ikpagho. ³ Abi ọ ro me iPita ali iJoni khi e lo oni Owa Oyi Eshinegba, ọ mhila we ikpagho. ⁴ Igho iPita ọ bino ọli alo tatata, igho li khi iJoni. IPita ọọ li, “Bino anye!” ⁵ Igho ọ li bino we, ọ ri udu sa khi loli ya me we emhi obọ mie.

⁶ Ama iPita ọọ li, “Mhi aa mhue ukpagho ya ne, ama mhi ri emini mhi mholi ne. Irari eva oyi iJesu iKirisiti onge iNazareti, vule ni u ke kia!” ⁷ Igho iPita ọ mu ọli obọ-ita vule. Udemhija, awẹ ali ili awẹ eyọli e na ya to. ⁸ Igho ọ ti vule migha, ọọ kia

§ 2:44 Li ze Ika 4.32-35

gase. O nu we lo elemhi oni Owa Oyi Eshinegba, o kia, o jino, o kueghie Eshinegba. ⁹ Abi egbo ni e la akaghonya e ro me oli khi o kia gase, khi o kueghie Eshinegba, ¹⁰ e lese oni o khi, khi loli o kpe e shito ode unuekpe ni a lu Isomhotse e lema, oni ingme o sha ogbokpa abo, ea lese abi o li kia.

IPita o nu eni e migha a fe ngme

¹¹ Abi oni omose o li mu iPita ali iJoni mhue egbo, oshabo o sha eni ebubu egbo, e kpikpi fie deba we ya lo arakpha ni a lu Arakpha oyi iSolomoni ni o la oni Owa Oyi Eshinegba. ¹² Abi iPita o ro me abi eni egbo ee li, oo we. “Ee egbo iZireni, elo o ze ni onana o ro ligho ri abo sha e ni a ro lina a bino anye abine khi ekpabo ali ipfuase eyi anye, anye ro roli ze? ¹³ Eshinegba oyi Aburaamu, ali Aziki ali iGiekopu, ni o khi Eshinegba oyi itita awa, o she ri ufumhi oyoli na iJesu, Oni oo ga li. Ama eri a rue oli na ena omhese, a kie oli odalo oyi iPaleti abi o tseku mholi oli shi udu khi loli ya rue oli obo-a.* ¹⁴ A kie iJesu oni o pfuase ali oni o guo e ngeli, a ri ochoghoo lie iPaleti o rue ogbo ni o gbe ugbeli abo-a na e.† ¹⁵ Ama a gbe ogbo ni o ri ogbo a je agbo-a. Ama Eshinegba o gbo guise oli le abi o ro ghua. Anye aava anye me oli abi o ro guale, anye ro pfi otsela shi o. ¹⁶ Itobo ekpabo ni e la eva oyi iJesu anye ro dobe ri omose ona ni a lese ni a fele ena ze, oni irudunga oyi oni omose loli o ze khi o ga ze pfo nya ni a ga me memena.

¹⁷ “Inyoghuo-mhe, mhi lese khi emini ee ali eni e ralo na e a riele iJesu, khi elemhi umhalese a

* **3:13** Li ze Okiali 3.15 † **3:14** Li ze iMat 27.15-23; iMak 15.6-14; iLuk 23.13-23; iJon 19.12-15

te rięę wę. ¹⁸ Ina Ẹshinęba ọ li ri ungmemhi oyọli ya tşę, oni ọ rọte eķę rọte unu oyi emeķęguele ngme khi iKirisiti ọ ya mę osoli. ¹⁹ A zọnọ khase Ẹshinęba khi a pfiđo, ni a mu pfi deba Ẹshinęba, ni ọ shishi olamhę eyę ę a, Ini a ligho, ęghęghę iyemhęa o ya rọte obọ oyi Ọnọmhue bhale deba ę. ²⁰ Ini ọọ ghie ọni ọ shobọ bhale agbọ ghi awa kpa, ikhi iJesu, ọni Ọmiepfuese. ²¹ IJesu ọ mema ya kie la obini iloghie ramhi ęghęghę ni Ẹshinęba ọ rọ ya mu emhikpa pfi gbo mele enegbọ-a, abi Ẹshinęba ọ li rọte unu oyi emeķęguele eni e pfuase eyọli shobọ na awa ęghęghę ni o dọşę. ²² IMosisi ọ ngme ọli, ọọ, ‘Ọnọmhue Ẹshinęba ọyęę ọ ya rọte iteva ọyęę mu Ọmeķęguele nabi mhęmhę vule na ę. A ya mema ri esọ shi ingmemhi ni ọ ya gueyę ę.† ²³ Ọni ọa da ri esọ shi ọli ọ, Ẹshinęba ọ ya khi ọli ęgbọ eyọli ku-a.’§

²⁴ “Egbegbọ lọ khi emeķęguele nya rọte iSamue ya je odalo, e kpe ngme emini a ya mę ęghęghę oyawa shi eķę. ²⁵ Emini eni emeķęguele enana e ngme, ęę o gọ lu, a li mhọli okemhi shi ishobọ ni Ẹshinęba ọ shi na itita ę, ni ọ la lię Aburaamu, ‘Mhi ya rọte obọ oyi imimi ę khi vọşę na ęgbọ na agbọ nya.’* ²⁶ Abi Ẹshinęba ọ rọ mu Ọni ọọ ga oyọli vule, Ọ te odode ghie ọli ghi ę ni ọ khi vọşę na ę abi ọ rọ mu ę nyenę lase ingmobe eyę ę le.”

4

IPita ali iJoni e migha odalo oyi Enighie shi ęzọ

¹ Abi iPita ali iJoni e kie nu eni ęgbọ ọ ngme, eni ęę khękhę oni Owa Oyi Ẹshinęba ali ęgbọ iSadusisi

† 3:22 Li zę iDeut 18.15,18 § 3:23 Li zę iDeut 18.19 * 3:25 Li zę Igbae 22.18

eghuo e bhale deba iPita ali iJoni. ² Elemhi e bi wẹ itobọ khi eni ighiusomhi na keẹ eyi iJesu ee seşe eni egbọ khi eni ighiusomhi na keẹ eyi iJesu ee seşe eni egbọ khi eni e ghu-a khi e gbo ya rọte eva oyi iJesu guale. ³ Ighọ eni egbọ e li mu iPita ali iJoni, irari obili o she bi eleşhọ, e mu wẹ shi owa ighumha ramhi ogbeakọlọ. ⁴ Ama ebubu egbọ ni e suọ ingme ni iPita o ngme e mie iJesu suọ. Emọse ni e ke miesuọ e ya khi egbọ agbeleş ishe.

⁵ Ogbeakọlọ, eni eẹ mhese eyi iJu ali eni egbhali ali esese Ishi eyi iMosisi eyi egbọ iJu e legba iJerusalemu. ⁶ E ya me Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Anasi ali iKefasi, ali iJoni ali Alẹzada ali ena omhue-apfe oyi Oga oyi eni eẹ ralo ugamhi. ⁷ Ighọ e mu iPita ali iJoni bhale iteva oyewe migha. E mhila wẹ, “Ekpabọ nabise ali eva oyoghuo a rọ gbe akanya ona?”

⁸ Ighọ iPita ni Ayemhe-no-pfuase o vọ egbe o wẹ: “Eẹ enighie eyi egbọ ali egbhali, ⁹ A mhila anye amo akanya onete ni a gbe na oni o guoghọ-a ona, ali abi a li rọ ọli toto. ¹⁰ Emhi oghuo o la o ni anye ya gueye e ali egbọ iZireni nya. Itobọ eva oyi iJesu iKirisiti onge iNazarẹti, omose ona o rọ migha iteva oyee ni o rọ toto ngmala ena. Lọli o khi oni iJesu ni a ta ma apfida, ni Eshinegba o rọte eghuli guise le.

¹¹ IJesu khi ogbọ ni Ebe-no-pfuase o ngme ni oọ,*

“ Eche ni itsona e kie pfia,
o tigbe mele oni echeli ebe
ni o mu eloe ne nya-a.’

¹² Imiepfuese ọa la obọ oyi ogbọlese, irari khi eva olese ọa la ni Eshinegba o rọ na ogbokhoghuo elemhi

* **4:11** Li ze Iwolo 118.22

agbọ onana ni awa ya te mhọli imiepfuese.”

¹³ Abi eni ẹẹ mhẹsẹ na ẹgbọ iJu e rọ mẹ igbedu ni iPita ali iJoni e mhọli, ni e rọ ya lẹsẹ khi ẹgbọ tse ni ẹa ye owa ebe e khi, abọ e sha wẹ, e mẹ-wẹ-mẹ khi e kpẹ nu iJesu u kia. ¹⁴ Ama, abi e rọ mẹ ọmọse ni a rọ ze khi ọ nu wẹ migha aghọ, ẹa ke mhue abi e ya ngme. ¹⁵ E gueye wẹ e vu wẹwẹ iteva lase ne, ighọ e li nu egbewẹ ye ochi. ¹⁶ Ẹẹ, “Sẹ awa ya li eni emọse ena?” Ẹgbọkpa ni e la iJerusalemu e she lẹsẹ ikanya ọnyaloa ni e gbe, ọa zẹ awa ya tia. ¹⁷ Ini ingme ona o khi gbeke-a, awa mema tse agua ye wẹ e khi gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ọgbọkhọghuo ngme.

¹⁸ Ighọ e lu iPita ali iJoni nyenẹ egbe bhale el-emhi oni owa ugamhi, e gueye wẹ e khi mẹ emini o rẹ wẹ gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ọgbọkhọghuo ngme wẹkhi iroli sẹsẹ. ¹⁹ Ama iPita ali iJoni ẹẹ wẹ, “Ẹẹ a sọ ọ ghue, ini o ya ti Ẹshinẹgba ẹloe, ini ẹẹ o fẹ ti ni anye suọ esọ na, ocho ni anye kha rọ suọ esọ na Ẹshinẹgba. ²⁰ Irari khi aa tigbe ya mẹ khi anye ẹa ya gueye ẹgbọ emini anye mẹ ni anye suọ.” ²¹ Abi e rọ nyamhise wẹ alo se, e zẹwẹ obọ vu. E mẹ khi ẹa zẹ wẹ ya nase itobọ khi ẹgbọ ni e la aghọ nya ee kuẹghie Ẹshinẹgba shi itobọ ọmọse ni ọa kpẹ dobe ẹ kia ni e rọ ze. ²² Irari khi oni ọmọse ni a ri akanya ọnyaloa rọ ze ọ dọsẹ ikpe egbhueva.

Olema ni igbaa eni e mie iKirisiti suọ e lema shi igbedu

²³ Abi a rọ rue iPita ali iJoni abọ-a, e lẹ deba apfẹwẹ. E gueye wẹ abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme ẹwẹ. ²⁴ Abi e rọ suọ ona, e ku unu a nyogho lema Ẹshinẹgba, ẹẹ, “Ọnọmhue, yeye u ma ekẹ ali ukhuli ali okẹ oniẹmhi ali emini e la

elemhi wẹ nya.† ²⁵ Yeye u ri Ayemhẹ-nọ-pfuase rọte unu oyi oghie iDefidi ita anye ni ọ khi ọni ọọ ga oye lie,

“ ‘Elo o zẹ ni ishishi ẹgbọ
e rọ ọ nyaghu
ni ẹgbọ e rọ ọ dọmhi mhẹ shi afue?

²⁶ Ni ighie ni e la agbọ
e rọ mu egbe shi okhọli,
ẹgbọ eni ẹẹ mhẹsẹ e tiggili
ni e rọ mu okhọli vule
shi Ẹshinegba Ọnọmhue ọ,
ali iKirisiti ni ọ she zẹ.’‡

²⁷ Esheshi ghọ Erọdu ali iPọtiusi iPaleti e ya nu ẹgbọ iJeta ali ẹgbọ iZireni lona kugbe elemhi oni ẹoli ona.

E gba kugbe, e gbe iJesu ọni ọọ ga oye-a, ọni u zẹ. §
²⁸ E rieḷe emini u ri ekpabọ ali oghuemhẹ oye gba shi ekẹ khi a ya mẹ. ²⁹ Ama memena, Ọnọmhue, bino abi e lie dọmhi, ni u ri ekpabọ na anye eni ẹẹ ga eye, ni anye gbe udu ke ngme ungmehi oye. ³⁰ Nise obọ-a ri ẹgbọ ke ze, u gbolo ẹ gbe ọleḷe ọnyalọa ali ọshabọ rọte eva oyi iJesu Ọni ọọ ga ni ọ pfuase oye.”

³¹ Abi e rọ lema se, elemhi owa ni e la oo jighise, Ayemhẹ-nọ-pfuase o tiemhie shi wẹ ọ, ọ ri igbedu na wẹ ẹ ngme ungmehi oyi Ẹshinegba.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ee kemhi itsua na egbe

³² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e mhọli udu ali usamhi oghuo. Ọngewẹ ọa ke lie khi eri

† **4:24** Li zẹ Okiali 20.11; iNee 9.6; Iwolo 146.6 ‡ **4:26** Li zẹ Iwolo 2.1-2 § **4:27** Li zẹ iMat 27.1-2; iMak 15.1; iLuk 23.1,7-11; iJọn 18.28-29

lọli mhọli emhikhoghuo ọtsobọ oyẹlue, ama eri e ku emhikpa gbe ke mhọli.* ³³ Eni ighiusomhi na keẹ e ri ekpabọ ọ pfi ọtsẹlẹ je odalo shi ungmehi irọte-eghuli guale oyi iJesu Onomhue. Egbọ nya e mu ekpe ẹ na we. ³⁴⁻³⁵ Aa me ongewe ni emhikhoghuo o to. Irari khi eghẹghẹ kpa, eni e mhọli ekẹ ali apfe e rọ rẹwe ẹ de, e rue eni ikpaghọ ni e rẹ we de bhale ufuẹge oyi ighiusomhi na keẹ. E kemhi we na ogbogbo abi o li to ọli.

³⁶ Ighọ iJosefu ni ọ khi unuekpe oyi iLiva, ni a bia shi ekẹ iSapurosi. IBanabasi, eni ighiusomhi na keẹ ee lu ọli. Emini a ri eva ona ngme khi Orudushi-egbo ọ. ³⁷ IBanabasi ọ ri ekẹ ni ọ mhọli de, ọ rue eni ikpaghọ ni ọ rọli de bhale ya shi ufuẹge oyi ighiusomhi na keẹ.

5

Ananayasi ali iSafira

¹ Omose oghuo ọ la ọ ni a lu Ananayasi ali ughue ọli iSafira, e ku abọ gbe ri ekẹ oyewe de. ² Ọ te eni ikpaghọ ni ọ ri oni ekẹ de rue sheli na egbọli, ughue ọ lama shi ọli ọ. Ọ tsua ikhukhui eni ikpaghọ ghi ighiusomhi na keẹ.

³ Ighọ iPita ọọ, “Ananayasi, elọ o ze ni u rọ ze ni okphaghiẹ ọ lo ẹ udu, ni u rọ lo egbhọli khase Ayemhe-nọ-pfuase, ni u rọ rọte eni ikpaghọ ni u ri oni ekẹ de rue shi na egbe ẹ? ⁴ Óá khi oyẹ oni ekẹ o khi neni u rọli de? Abi u rọ rọli de se, eni ikpaghọ ẹa kie khili eyẹ? Elọ o rẹ sa usamhi onana? Ọa khi ogbo u lo egbhọli khase ama Eshinegba!”

* **4:32** Li ze Ika 2.44-45

⁵ Abi Ananayasi o ro suo ungmehi ona se, o de eke, o ghua. Ulishi oniemhi o ku rughu egbo kpa ni e suo emini a me. ⁶ Igho izeo e rote iteva oyewe fie lasela ya ri ide khuli olimhi oyoli, e tsua li fie je olase ya ro to.

⁷ Iwakati esese e lese na dose te, ughue oli o lole, o a lese emini a me. ⁸ IPita o mhila li, oo, "Gueye mhe ghue, ingme ni yeye ali Ananayasi odoe a ri oni eke de na?"

Oo li, "Ii." "Igho anye ri oni eke de."

⁹ IPita oo, "Se ee ava-ava a li yemhe shi oghuo ni a mhesa Ayemhe-no-pfuase bino? Emose ni e tsua odoe ya to lena e la ode kia bhale. Wewe e gbo li tsue ya to!"

¹⁰ Utoghukpe o de eke, o ghua. Eni emose e bhale, e ya e khi o she ghua, igho e tsua li ya to mama odoli. ¹¹ Ulishi oniemhi o mu igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ni e suo emini a me.

Eni Ighiusomhi na ke e ri eni ee ghua ebubu ze

¹² Eni ighiusomhi na ke e gbe ebubu olele onyaloa ali oshabo ododa iteva oyi eni egbo. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e lona Arakpha oyi iSolomoni na elemhi Owa Oyi Eshinegba elemhi ikudugbe. ¹³ Ogbokhoghuo o a gbudu kugbe we o aboriekhia khi egbo nya e ri ekpe na we. ¹⁴ Abi o rie khi igho, eri ebubu emose ali ikpotso elese e mie Onomhue suo, a ku we ma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. ¹⁵ Irari ikanya onyaloa ni ighiusomhi na ke e gbe, egbo e tsua egbo ni ea ze bhale ode ifu apfe rewe yeshi ukpho ali iya, ini akphakpha oyi iPita oo nga we egbe ini oo dose. ¹⁶ Olele egbo e rote eoli ni e la gase iJerusalemu bhale. E tsua egbo ni ea

ze ali eni e mholi ayemhe okphaghe bhale, igho a ri wewe nya ze.

A mu okholi vule shi Ighiusomhi na ke o

¹⁷ Oga oyi ekpodalo ugamhi ali apfoli ni e ga ro la otu oghuo ni a lu otu iSadusisi, e kpe ofuma a deba ighiusomhi na kee. ¹⁸ E muno eni ighiusomhi na kee ku lo owa ighumha. ¹⁹ Ama eliyose, agheni o khueghie ode oyi oni owa ighumha-a na we, o rue we ya lase. ²⁰ Oo we, “A ke vu, a je elemhi ogba na Owa Oyi Eshinegba ya migha ni a gueye egbo usomhi onete oyi agbo onogbo ona.”

²¹ Abi ogbe o ro gbe-a, eni ighiusomhi na kee e dose lo Owa oyi Eshinegba, ee sese. Abi Oga oyi ekpodalo ugamhi ali apfoli ni e ro ga la otu oghuo e ro bhale, e lu ilegba oyi eni egbhali eyi egbo iZireni (ni a lu iSaediri), igho e lu eni e ri eloe e khu owa ighumha e ka woloo eni ighiusomhi na kee igha ghi ewe. ²² Ama abi e ro ramhi agho, e bhale ya e khi eni ighiusomhi na kee ea la oni owa ighumha, igho e nyene egbe je ya gueye eni e ghie we. ²³ E li, “Anye bhale ya e khi a so okpe owa ighumha gba-i! Khi ekhekhe e migha unu ode. Ama abi anye ro khueghie eni ode-a lo elemhi agho, anye ea me ogbokhoghuo elemhi agho.” ²⁴ Abi e ro suo ona, abo e sha oghie oyi eni e khe ekhe Owa Oyi Eshinegba, ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, itobo khi ea dobe lese udi emini a me ena idiegebe oyi ighiusomhi na kee. Oni ingme oa ze we sa.

²⁵ Igho omose oghuo o bhale we iteva, oo we, “A bino! Egbo ni a mu shi owa ighumha e la Owa Oyi Eshinegba a sese egbo!” ²⁶ Igho eni e khe ekhe e vu ya mu eni ighiusomhi na kee. Ea ri itoto riele oli

itobọ khi ulishi eni ẹgbọ o mu wẹ ini ẹ ya tono wẹ eche.

²⁷ E muno eni ighiusomhi na keẹ bhale ya migha agbala, ọni oghie ọyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba ọ mhila wẹ ogbọ. ²⁸ “Anye tse agua gueye ẹ aa khi ke ri eva ona sẹsẹ ẹgbọ. Ama a kiele ẹ sẹsẹ ẹgbọ, osẹsẹ oyẹẹ o gbhiaku eke iJerusalemu nya. A yẹsẹ ni ẹgbọ e ya ke dabi khi anye gbe iJesu-a!”*

²⁹ IPita ali ighiusomhi na keẹ eni e kpọle ẹ wẹ, “Anye mema ya ri oyi Ẹshinegba gbe dọsẹ oyi ẹgbọ.”

³⁰ Ẹshinegba ọyi itawa ọ rọte eghuli guise iJesu le, ọni a soli-a shi ọọra gbe-a. ³¹ Ẹshinegba ọ she yase ọli nga obita ni o pfuase oyọli abi Omi Oghie ali Omiepfuese, ni ọọ ri eghẹghẹ na iZireni gbo mholi imupfi ali igbekua shi olamhe. ³² Anye khi ọtsẹle shi eni ingme ena nya, igho li khi Ayemhe-nọ-pfuase, ni ọ khi isomhopfa ni Ẹshinegba ọ rona eni e suọ esọ na li. ³³ Abi e rọ suọ ona, e pfaa, e nono abi e li ya gbolo wẹ-a. ³⁴ Ama iGamaliẹ ni ọ khi otu iFarisi ni ọọ sẹsẹ Ishi eyi iMosisi, ni ọ khi ọni ẹgbọ e ri ekpe ẹ na, ọ vule migha elemhi oni igbaa oyi eni egbhali, ọ a wolọ wẹ fiẹ ne ukuku eghẹghẹ. ³⁵ Igho ọọ wẹ, “Ẹẹ emọse iZireni a kuegbe-a sa emini a nono khi a ya riẹle eni emọse ena. ³⁶ Eghẹghẹ ni o dọsẹ, ọmọsẹ ọghuo ni a lu iTeudasi ọ lasele, ọọ lu egbọli emhi, ẹgbọ egbhuẹshe asha ene e kpikpi deba li. Abi a rọ gbe ọli-a, ẹgbọ eyọli e gbhiaku-a, oni okiali oyọli o mele afue-a. ³⁷ Ijudasi ọngi iGalili ọ gbo lasele eghẹghẹ ni a rọ leli ẹgbọ, lolli ali ẹgbọ eyọli e pfi onyaghu. Abi a rọ gbe ọli a ẹgbọ eyọli e gbhiaku-a. ³⁸ Irarigho, mhi ye ẹ ude shi idiegbe

* **5:28** Li zẹ iMat 27.25

oyi ẹgbọ ena, a zẹ wẹ obọ! Zẹ wẹ obọ ni e vu! Ini emini e rọ bhale khi obọ oyi ọgbọ o te bhale, e ya de. ³⁹ Ama ini o khi obọ oyi Ẹshinẹgba o te bhale, aa ya tigbe doḅe mu wẹ gba, ama khi Ẹshinẹgba a nu ẹ khọli.”

⁴⁰ Oni ungmehi ni ọ ngme o lo wẹ udu. E lu eni ighiusomhi na keḅ lasele, e gbe wẹ itali, e gueye wẹ e khi ke ngme ingme oyi iJesu, e zẹ wẹ obọ vu.

⁴¹ Eni ighiusomhi na keḅ e rọte aghọ vu, ee gheḅe khi wẹwẹ e li tẹ ọ na ri omama a mu shi eva oyi iJesu. ⁴² Ẹa tigbe yemhe-a, ogbeḅe kpa e rọ ọ seḅe, ni e gbo rọ ọ tse abọ usomhi onete khi iJesu ọ khi Omiepfuese, elemhi ọgba na Owa oyi Ẹshinẹgba ali rọte owa ya je owa.

6

Emọse oshilua ni a zẹ

¹ Ẹghẹghẹ ni a ngme ena khi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ khi ee ke bu shi ọ, ẹgbọ iJu eni ee ngme ẹḅemhi iGiriki elemhi wẹ, ee wọḅo khi ẹgbọ iJu eni ẹḅ ngme ẹḅemhi Iburu, e ri ukpeloe ẹ gbe esamhi-olimhi eyi wẹwẹ ini ẹḅ kemhi eminale ogbeḅe kpa. ² Ighọ ighiusomhi ogbava e luno igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya kugbe, ẹḅ wẹ, “Oa ti ni anye pfi akanya itsabọ ungmehi oyi Ẹshinẹgba shi eke, ni anye sọ alo ghue eminale ikemhi. ³ A zẹ emọse oshilua elemhi iteva oye ẹ, ni a leḅe khi e mhọli Ayemhe-no-pfuase ali ileḅingme. Ni awa ri akanya ireḅoe-khu ingme eminale ali itsua ikemhi na wẹ. ⁴ Isheghọ, ni anye me asha ri ẹḅe shi iromhi isọḅo ali itsabọ usomhi onete.”

⁵ Oni akhòkhòmhẹ ona o ga ghòle ẹgbọ kpa ni e le gba. E zẹ iSitivini ni ọ mhọli irudunga ali Ayemhẹ-no-pfuasẹ, ali iFilipu, ali iPirokorusi, ali iNikanọ, ali iTimọni, ali iPamẹnasi, ali iNikolasi ni ọ khi ọngi Atiọki ni a mu pfi je irudunga oyi ẹgbọ iJu. ⁶ E ri ẹgbọ ena khase eni ighiusomhi na kẹẹ, eni ighiusomhi na kẹẹ e ri abọ nga wẹ ukhomhi lemana.

⁷ Ighọ ungmehi oyi Eshinẹgba oo gẹ shi ọ. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e bu shi ọ elemhi iJerusalemu. Ebubu ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẹgba e lama shi oni irudunga.

A mu iSitivini

⁸ ISitivini, omọse ni Eshinẹgba ọ khivọsẹ na, ọ mhọli ekpabọ oyi Eshinẹgba rọ gbe ikanya ọnyaloa ali ọshabọ iteva oyi ẹgbọ. ⁹ Ama ẹgbọ eghuo ni e khi ighogbho na owa ugamhi oyi eni e kpe khi ighumha, e nu iSitivini i khako. IJu eni ẹgbọ ena e khi ni e rọte eke iSairini, ali Alẹzadira bhale ali eni e rọte eke iSilisha ali Esha bhale, ni e ke ngeli iJerusalemu. ¹⁰ Ama ẹa dobe nu ilẹsingme ali Ayemhẹ ni ọ rọ ọ ngme kẹ abọ.

¹¹ Ighọ e bẹna tanọ shi ẹgbọ eghuo elemhi, e liẹ, “Anye suọ abi iSitivini ọ rọ pfi unu-a deba iMosisi ali Eshinẹgba.”

¹² Ighọ e ngmiasẹ eni ẹgbọ ali eni egbhali ali eni ẹ sẹsẹ Ishi eyi iMosisi. E mu iSitivini bhale ilegba oyi eni ẹẹ mhẹsẹ ali esọ-ẹzọ eyi ẹgbọ iJu ni a lu iSaẹdiri. ¹³ E wolọ ẹgbọ lasele ni e pfi ọtsẹlẹ ẹgbhọli khi, “Omọse ọna ọa tigbe yemhẹ-a ingme-ingmemhi ipfiunu-a ni ọ ngme ẹ deba Owa Oyi Eshinẹgba no pfuasẹ ali ushi. ¹⁴ Irari khi anye suọ khi ọọ li khi iJesu ọnge iNazarẹti ọna, ọ ya guọghọ Owa oyi

Eshinegba oyi egbo iJu-a, o ya gbo mu ighuighue ni iMosisi o ro shi eke na anye pfi.”

¹⁵ Egbo ni e la oni ilegba nya ee bino iSitivini, e me khi alo eyoli e ge nyanyanya abi alo eyi ageti.

7

Ungmemhi ni iSitivini o ngme

¹ Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila li, oo li, “Igesikia ingme ni a gue shi e egbe ena e khi?”

² ISitivini oo li, “Inyoghwo ali ita ni e le gba, a ri esho shi mhe eke! Eshinegba ni o mholi ufumhi, o ri egbe khashe ita awa Aburaamu abi o ro kie la eke iMesopotemia, neni o tigbe je eoli Arani ya la.

³ Eshinegba oo li, ‘Lase eke ali iteva oyi egbo eye le, ke je eke ni mhi ya rokhase e.’*

⁴ “Igho o rote oni eke iKadia vu ya la eoli Arani. Abi itali o ro ghu-a se, Eshinegba o ghie oli je eke ni a ngeli ogbe namo.† ⁵ Oa ri ugu okhoghwo akana na li, wekhi ukuku eke okhoghwo o khi na li. Ama khi Eshinegba o she kpe shobo na li khi loli ali imimi oli, e ya le ugu oni eke, abi o ro tseku khia khi eghenge agho Aburaamu oa bia omo okhoghwo ne.‡ ⁶ Ina Eshinegba o li nu oli ngme. ‘Imimie e ya khi epfese shi eke ni oa khi oyewe, e ya khi ighumha, a nase we elemhi ikpe egbhuеше asha ene. ⁷ Eshinegba oo, ama mhi ya nase ushishi ni e ya muno we ighumha. Ini mhi nase we na we se, e ya rote ushishi ogho lasele bhale eke ona ya ngeli, e gbo la akana a ga mhe.’§* ⁸ Igho Eshinegba o nu

* 7:3 Li ze Igbae 12.1 † 7:4 Li ze Igbae 11.31; 12.4 ‡ 7:5 Li ze Igbae 12.7; 13.15; 15.18; 17.8 § 7:7 Li ze Igbae 15.13; Okiali 3.12

* 7:7 Li ze Igbae 15.13-14

Aburaamu shobọ ishele-a ni o ya khi irokhase khi oḡbo ọ mhue obọ shi oni ishobo. Ighọ Aburaamu ọ bia Aziki, ọ shele ọli-a abi ọ rọ gbe ogbele elele. Ighọ Aziki ọ gbo li khi ita iGiekọpu, iGiekọpu ọ gbo li khi ita emose ogbava ni e khi ititawa.†

9 “Itobọ khi eni imi iGiekọpu ee dọ iJosefu ọkonyọ, e rọli de abi oghumha ya je eke ijipiti. Ama Eshinegba ọ nu ọli la.‡ 10 Ọ tsumhi ọli obọ ikphakphamhe nya. Ọ ri ilęsingme na iJosefu, ọ gbo kpaghie ọli obọ ni ingme oyọli o rọ ghọle iFero ni ọ khi oghie ọyi eke ijipiti. Ighọ ọni oghie ọ rọli leghie ukhomhi ijipiti ali agbala oyọli nya.§

11 “Ighọ okiamhi oniemi o la eke ijipiti ali iKena a pfi ni o pfi osoli oniemi na ititawa ni ẹa ke rọ me eminale e le.* 12 Abi iGiekọpu ọ rọ suọ khi eminale e kpọku shi eke ijipiti, ọ ghie imiọli ni e khi ititawa je oobọ ya bino odode. 13 Utonuzeva ni e ke ye, ọni iJosefu ọ gueye inyoghuo ọli ọni lọli khi, aghọ iFero ọ la lese egbo eyi iJosefu.† 14 Ighọ iJosefu ọ ghie ya rue itali iGiekọpu ali egbo eyọli nya ni e kugbe khi oshe ẹa la egbhuene.‡ 15 Ighọ iGiekọpu ọ je eke ijipiti, ashini lọli ali ititawa e ghu-a shi.§ 16 A tsua ilimhi eyewe nyene egbe je iShekemu ya rọ tọ uji ni Aburaamu ọ ri ikpaghọ nu unuekpe ọyi Amọni de.*

17 “Abi oni eghẹghẹ o rọ ti ramhi ni Eshinegba ọ

† 7:8 Li zẹ Igbae 17.10-14; 21.2-4; 25.26; 29.31--35.18 ‡ 7:9 Li zẹ Igbae 37.11,28; 39.2,21 § 7:10 Li zẹ Igbae 41.39-41 * 7:11 Li zẹ Igbae 42.1-2 † 7:13 Li zẹ Igbae 45.1,16 ‡ 7:14 Li zẹ Igbae 45.9-10,17-18; 46.27 § 7:15 Li zẹ Igbae 46.1-7; 49.33 * 7:16 Li zẹ Igbae 23.3-16; 33.19; 50.7-13; iJosh 24.32

rọ ya ri ishobọ oyọli tşę na Aburaamu, ębọ eyawa ni e la ijipiti e lolo bu shi ọ. ¹⁸ Ighọ oghie ọlese ni ọa lęşę emhikhoghwo ingme oyi iJosefu ọ ke la ukpekhomhi shi eke ijipiti.† ¹⁹ Oọ na ębọ eyawa osoli obe, ọ jili ititawa, ọ ri itoto lię wę, e pfino imiwe kua ni eni eniye e ba ghuloo.‡

²⁰ “Oni ęghęghę a rọ bia iMosisi, ni ọa khi ọmọ na tşę. A la owa oyi itali kuęle ọli iki ese.§ ²¹ Abi ęę ke rọ dobe rọli sheli, e rue ọli ya shi epfe oke. Omi iFero ni ọkpotso ọ me ọli rue, ọ kuęle ọli abi omi ọli.* ²² IMosisi ọ wena owena ali ilęsingme oyi ijipiti, ekpabo ọ la emue oyọli ali emini ọọ rięle.

²³ “Abi iMosisi ọ rọ gbe ikpe egbhuęva, ọ mhọli shi udu khi lọli lę ya bino ębọ eyọli ni e khili ębọ iZireni. ²⁴ Ighọ ọ me khi ọngi ijipiti ọọ nase ọngi iZireni. Ighọ ọ li ye odose, ọ gbe ọngi ijipiti-a. ²⁵ Eri iMosisi ọ dabi khi ębọ eyelue e ya me ọli me khi eri Eshinęba ọ re lue ę tsumhi ębọ eyọli, ama ęa lighọ me ọli me. ²⁶ Ogbeakolo khi iMosisi ọ bhale ya ę khi ębọ iZireni aava e nu egbewe ę khọli, ọọ nono ni lọli rewe rięle. Oọ we, ‘Elo o ze ni ęę ni a gbo li khi inyoghwo egbe a rọ nu egbe ę a khọli?’

²⁷ “Ama ọni ọa guęli ni ọ la ọ ọ ghi iMosisi abo pfia, ọọ li, ‘Oghuo ọ re khi ọni ọọ mhęşę na anye ali ọni ọọ sọ ęzọ na anye? ²⁸ Eri u wa nono ni u li gbe mhe-a abi u li gbe ọngi ijipiti a oode?’ ²⁹ Abi iMosisi ọ rọ suọ ona, ọ na pfia je eke oyi iMidiani ya la abi ọpfese, ọ bia eniye aava shi agho.††

† **7:18** Li ze Okiali 1.7-8 ‡ **7:19** Li ze Okiali 1.10-11,22 § **7:20** Li ze Okiali 2.2 * **7:21** Li ze Okiali 2.3-10 † **7:29** Li ze Okiali 18.3-4 ‡ **7:29** Li ze Okiali 2.11-15

³⁰ “Ikpe egbhueva e doṣe se, aḡeni ọ ri egbe khase iMosisi elemhi eḡemhi erali ni oo to ukhomhi ebuli.

³¹ IMosisi ọ me ọli, o sha li abo. Ọọ le ni ọ ya bino, uruli oyi Onomhue o lu ọli, ọọ li, ³² ‘Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi itita e, Eshinegba oyi Aburaamu ali oyi Aziki, ali oyi iGiekopu.’ IMosisi ọọ guo elemhi ulishi, ọa ke gbudu bino oobo.

³³ “Onomhue ọọ li, ‘Gueghie ekuḡ ni u so, eke ni o pfuase u migha. ³⁴ Mhi she me ajilimhe ni eḡbo eyemhe ni e la ijipiti e me memena. Mhi she suo ekperumhe oyewe, mhi she bhale ya mie we pfuese. Bhale memena khi mhi ya ghie e nyene egbe je eke ijipiti.’§

³⁵ “Oni iMosisi ọna eḡbo eyoli e ke ekpe kie, ni eḡ ọ li, ‘Oghuo ọ re khi oni ọ mheshe e na anye ali oni ọọ so ezọ oyi anye?’ Eshinegba lolighuo ọ ri aḡeni ni ọ ri egbe khase ọli elemhi eḡemhi erali ni e to ghie iMosisi ọ ka khi oni ọọ mheshe ali omiepfuese oyewe.* ³⁶ Lolli ọ rewe ya fie lase eke ijipiti, ọ la eke ijipiti ali obini Okẹ Ifulo ali udu oyemhi elemhi ikpe egbhueva gbe akanya onyaloa ali irokhase.†

³⁷ “IMosisi lolighuo ọọ eḡbo iZireni, ‘Eshinegba ọ ya rote elemhi e ghie omekeguele onabi mhemhe ghi e.’‡ ³⁸ Ọ la iteva ebubu eḡbo elemhi udu oyemhi, li shi aḡeni ni ọ ke nu ọli ngme ukhomhi ute iSinai, li she ititawa, ọ mie ungmehi ni o ri agbo ọ na oḡbo, ọ rue ọli na awa.§

³⁹ “Ama eni ititawa ẹa nono ni wewe e suo eso na li, eri e kie iMosisi, e ri udu oyewe nyene egbe

§ 7:34 Li ze Okiali 3.1-10 * 7:35 Li ze Okiali 2.14 † 7:36 Li ze Okiali 7.5; 14.21; iNoba 14.33 ‡ 7:37 Li ze iDeut 18.15,18 § 7:38 Li ze Okiali 19.1–20.17; iDeut 5.1-33

ukhokho je eke ijipiti. ⁴⁰ Ee Erɔni, ‘Mama ikhumhi na anye ni e ya ri anye ke kia, irari khi anye ɛa leɛe abi iMosisi ni ɔ rue anye te ijipiti lasele ɔ ke li kia.’* ⁴¹ Oni egehegehe eni egebo e ro mama ikhumhi ni o li abi ozele ena, ee luase oli, e ghele shi oni ikhumhi ni e ri abo eyewe mama.† ⁴² Igho Eshinegba ɔ so ukhokho gbe we, ɔ ze ni e ga ovo, ali uki, ali ikpetata abi a li keke oli shi ebe emekeguele, ni ɔɔ:

“ Ee egebo iZireni,
abi a ro la udu oyemhi
 ikpe egbhuɛva a luasobo,
 mhemhe a ri iluasobo na?

⁴³ A yase okula oyi
ikhumhi iMoleki
ali ukpetata oyi iRefani,
ni e khi ikhumhi ni
a ri abo mama ni a ga.
Irarigho, mhi ya ri egebo bhale
 ya mu e okholi vu,

e tsua e dose obini eke iBabilo.’‡

⁴⁴ “Ititawa e mholi igholo oyi otsela obini el-emhi udu oyemhi. Abi Eshinegba ɔ li khokho li ye iMosisi, igho ɔ li riele oli.§ ⁴⁵ Abi e ro le oni igholo ugu se, iJoshua ɔ tsua li ma egbe bhale eke oyi ishishi ni Eshinegba ɔ khu kua na we. O nu we la ramhi egehegehe oyi iDefidi.* ⁴⁶ IDefidi ni Eshinegba ɔ ri afu na ɔ mhila li ini loli to owa na

* **7:40** Li ze Okiali 32.1 † **7:41** Li ze Okiali 32.2-6 ‡ **7:43** Li ze Emɔ 5.25-27 § **7:44** Li ze Okiali 25.9,40 * **7:45** Li ze iJosh 3.14-17

Ẹshinẹgba ọyi iGiekọpu† 47 Ama iSolomoni ọ tọ owa na Ẹshinẹgba.‡

48 “Abibi o ririẹ li, a lẹsẹ khi Ẹshinẹgba nọ Yagha nẹ Nya ọa ya la owa ni ẹgbọ e ri abọ tọ. Lọli o zẹ khi Azaya ọmekẹguele ọ guele khi.

49 “Ẹshinẹgba ọọ, ‘Iloghie o khi ukpẹkhomhi ni mhia shitọ.

Eke agbọ o khi
akphawẹ-nga oyemhẹ.

Owa nabisẹ ẹẹ ẹgbọ
a ya tigbe tọ na mhẹ?

Asha no ghuo o ya gua mhẹ la?

50 Ọa khi mhẹmhẹ-ghuo
mhi ma eni emhi ena nya?”§

51 “Ẹẹ ẹgbọ usuesọ-akhue ni e zese udu oyewẹ-a khali igba zuse esọ. A li abi itita ẹ, ni e kie Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ.* 52 A famhi mẹ ọmekẹguele ọkhọghuo ni itita ẹ ẹa mu okhọli vule shi ọ? Eri e gbo gbolo eghuo-a, ni e mẹ eke guele khi, Oni ọọ suọ esọ na Ẹshinẹgba ọ ya bhale. Memena ẹẹ a she rọ oni iKirisiti ọna dẹ, a gbe ọli-a. 53 Ẹẹ ni a rọte obọ oyi agẹni ni Ẹshinẹgba ọ ghie mie ishi, ẹẹ áà kie gbo ri eni ishi gbe akanya.”

A tono iSitivini eche

54 Abi eni igbaa eyi iSahẹdiri e rọ suọ ingmemhi ena, e pfaa na li ramhi ni e rọ gbe akọ akọ. 55 Ama iSitivini ni ọ mhọli Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ yasẹ alo idane, ighọ ọ mẹ ugẹmhi oyi ufumhi oyi Ẹshinẹgba, ali iJesu khi ọ migha obita oyi Ẹshinẹgba. 56 Ighọ

† 7:46 Li zẹ 2 iSam 7.1-16; 1 Okhẹ 17.1-14 ‡ 7:47 Li zẹ 1 Ighie 6.1-38; 2 Okhẹ 3.1-17 § 7:50 Li zẹ Aza 66.1-2 * 7:51 Li zẹ Aza 63.10

iSitivini ọọ, “Mhi mẹ khi iloghie o khueghie-a, mhi gbo mẹ iJesu ọni Omi Ọgbọ khi ọ migha obita oyi Ẹshinegba.”

⁵⁷ Abi eni igbaa eyi eni iSahediri e rọ suọ ona, e ri abọ khukhu esọ. Ẹ tsese leghe, e ve rughu ọli. ⁵⁸ E tialọ ọli fiẹ ifuapfe je ukhokho oni ẹoli, ee tono ọli eche. Eni ee tono ọli eche e gueghie itsua ni e sọ na omose oghuo ni a lu iSolu mhue. ⁵⁹ Abi e rọ ọ tono iSitivini eche, ọ sọ iromhi, ọọ, “Ijesu Onomhue, kpekpe kpe abọ mie ayemhe oyemhe.” ⁶⁰ Ọ de wugha, ọ tsese, ọọ li, “Onomhue, kpekpe khi ri olamhe ona mu ota sọ we.” Abi ọ rọ ngme ona se, ọ ghua.

8

¹⁻² Ighọ iSolu ọ migha we ukhokho shi igbe-a oyi iSitivini. Abi iSitivini ọ rọ ghu-a se, ẹgbọ eghuo ni e mholi ulishi oyi Ẹshinegba e ya rọli tọ. E vie evie oyọli egbegbo.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e gbhiaku-a irari ajilimhe

Ẹlẹghọ ukpokpomhi ajilimhe o lasele shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la eke iJerusalemu ọ. Eni ighiusomhi na keẹ eghọ e miatse ku eke iJudia ali iSameria. ³ Ama iSolu ọ rọshẹka a yese igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ-a. Ọ kia owa khi owa muno we shi owa ighumha, ghe emose, ghe ikpotso.*

Abi iFilipu ọ rọ la iSameria

⁴ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ eghọ ni e kia miatse ku, e kia a gue ungmehi oyi iJesu le

* **8:3** Li zẹ Ika 22.4-5; 26.9-11

asha ni e ramhi kpa. ⁵ IFilipu o je eke iSameria. O la oobo o gueye egbo khi iJesu o khi iKirisiti ni a shobo. ⁶ Abi ebubu egbo e ro me ikanya oshabo ni iFilipu o gbe, e nyanya mie shi emini o ngme. ⁷ IFilipu o kha da lema na eni e mholi ogbho ne, eni egbo e kpa oni ogbho pfa. Ebubu eni e guoghō-a ali eni e ghua e toto nya. ⁸ Ukpokpomhi oghelē o la oni eoli ogho.

ISamọ ni ọọ li obo

⁹ Omose oghuo o lao ni a lu iSamọ. Egbegbi obo o la iSameria e li. O kia ri obo ni o li tono obo udu. ¹⁰ Egbo nya e ri ekpe e na li. Egbo ododa ee lie li, “Omose ona Eshinegba o ri ekpabo nali a gbe ikanya.” E lu oli ekpabo ni o fu. ¹¹ Ingme ni o ngme kpa, e ro o shi itobo oshabo ni o ri ogbho oyoli i gbe ni o she tese. ¹² Ama iFilipu o gueye we ingme oyi Eghiele oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti, e mie shio. O batazi we, ghe ikpotso ghe emose. ¹³ ISamọ o li miesuo, iFilipu o li batazi oli. O deba iFilipu u kiakia irari ikanya onyaloa ali oshabo nefune ni o me khi iFilipu o gbe.

¹⁴ Abi ighiusomhi na kepe ni e la iJerusalemu e ro suo khi egbo iSameria e mie ungmehi oyi Eshinegba suo, e ghie iPita ali iJoni ghi we. ¹⁵ Abi iPita ali iJoni e ro ramhi iSameria, e so iromhi na eni e miesuo ni e la oobo Ayemhe-ṅo-pfuase o tiemhile shi we egbe. ¹⁶ Ayemhe-ṅo-pfuase o kie kpe tiemhile shi onge we egbe ne, eri a kpe lese ri eva oyi iJesu Onomhue batazi we. ¹⁷ Abi iPita ali iJoni e ro ri abo nga we ukhomhi, Ayemhe-ṅo-pfuase o tiemhile shi we egbe.

18 Abi iSamọ ọ rọ mẹ khi egbo ni eni ighiusomhi na keḡ e ri abọ nga ukhomhi kpa khi e mie Ayemhe-
no-pfuase, ọ nise obọ-a ni lọli ri ikpagho na we.
19 Oọ we. “A li ri oni itoto na mhe ni mhi ke ri
Ayemhe-no-pfuase na ogbo ini mhi da ri obọ nga li
ukhomhi ne.”

20 Ama iPita oọ li, “Yeḡe ali ikpagho eye a li
opfu-a, itobọ khi u sa khi u ya doḡe ri ikpagho
de isomhopfa oyi Eshinegba. 21 Itobọ khi u waa
mholi obọ shi akanya onana, irari khi udu oye
o a pfuase deba Eshinegba. 22 Irarigho, mu udu pfi
deba Eshinegba. U lema li ni ọ gbe olamhe kua ne,
otse ọ ya gbe isamhi ebe ni u mholi shi udu kua
ne. 23 Itobọ khi mhi she mẹ khi wa a kpe ofuma
irari akanya ni anye a gbe ali khi olamhe o she de
e ighumha.”

24 ISamọ oọ we. “A kpekpe a so iromhi na mhe
ini emini a ngme ena e khi tse shi mhe egbe ni mhi
pfua.”

25 Abi iPita ali iJoni e rọ ngme ingmemhi eyi
iJesu se, e mu egbe pfi je iJerusalemu, ee gue
ungmemhi eyi iJesu kiakia elemhi ebubu inuekpe
ni e la iSameria.

IFilipu ọ gue ungmehi oyi iJesu ye ọngi Etiopia

26 Aḡeni oyi Eshinegba ọ gueye iFilipu, oọ li, “Ke
tiemhi ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o
te e lo eko je ode odagbe ifufu ni o rote iJerusalemu
je iGaza.” 27 Igho iFilipu ọ mu egbe oọ leḡ. Abi ọ
li le egho, loli ali omose oghuo ọngi Etiopia ni ọ khi
owali e ya lona. Omose ona okhemhue ọ khi ni ọ ri
eloe e khu epfue eyi iKadakhẹ ni ọ khi olele oyi oni
eke. O rote iJerusalemu ni ọ je ya ga ugamhi i jele.

28 Abi o li i je apfe egho, o nga oko ni ichi e ro o na. Oo ze ebe ni Azaya omekeguele o keke. 29 Ayemhenopfuase o gueye iFilipu, oo li. “Je oko ogho ni u timama li migha.”

30 Abi iFilipu o ro ramhi agho, o suo khi oni omose oo ze ebe oyi Azaya omekeguele. IFilipu o mhila oni omose. “Ebe ni u wa ze egho o fe lo e eso?”

31 Oo iFilipu, “Iye oo. Oa ya ligho lo mhe eso ini ogbo oa li gueye mhe abi o ngme.” O iFilipu o nga oni oko le ni o nu lue shito.

32 Ashini oo ze oni elemhi Ebe-no-pfuase o khi, asha ni oo:

“Eri a mu oli abi omi osumha
ni a ya fa uruli.

Ezeze abi omi osumha
ni a ya va kemhi,
ni oa khueghie unu-a.

33 E ri omama mu oli,
e gbe oli azeba,
e pfa ezọ mu oli a gbe oli-a.
Oghuo o ya mie shi o
khi o ya dobe mholi
akhemhe-ukhokho,

irari khi eri e mie oli agbo?”†

34 Oni omose owali oo iFilipu, “Kpekpe gueye mhe oni omekeguele onana oo ngme, ingme oyi egboli oo ngme abi ingme oyi ogboese?” 35 IFilipu o gueye oli emini oni Ebe-no-pfuase ni oo ze egho o ngme. O gue ungmehi oyi okhale oyi ijesu ye oli.

36 Abi e kie li kia lee egho, e me oke. Oni omose owali ogho oo li, “Bino, ghe oke ana, bie batazi

† 8:33 Li ze Aza 53.7-8

mhe.” ³⁷ IFilipu o o li, “Ini u mie iJesu suo mhi ya batazi e.” Oni o mose o o li, “Mhi she miesuo khi iJesu iKirisiti o khi Omi Eshinegba.” ³⁸ Igho oni o mose o o oni o gua oni oko ogho o mu oli migha. Loli ali iFilipu e kia tiemhi oni oke, iFilipu o batazi oli. ³⁹ E lese rote oni oke nga egele le, Ayemhe-nopfuase o kele iFilipu-a je oboese. Oni o mose o a ke tigbe me iFilipu, ama oghelo o la li elemhi i je apfe. ⁴⁰ Ama iFilipu o me egboli eoli Azotusi. O rote oobo ri oni ungmehi i tse abo kia kia eoli khi eoli ya ramhi ni o ro ramhi eoli iSizeria.

9

Imupfi oyi iSolu

(Ika 22.6-16; 26.12-18)

¹ ISolu o kiele tse ekha abi loli li ya gbolo eni e mie iJesu suo-a. O le deba Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ² O mhila li o ri ebe na lue ghi eni e la owa ugamhi na eke iDamasikosi. Ni loli ro mholi afu dobe muno ikpotso ali emose ni e mie iJesu suo ighumha je obini iJerusalemu. ³ Abi iSolu o li ri okiali ti i ramhi iDamasikosi, utoghuokpe, akpa o rote idane mi nga li egbe nyagha. ⁴ O de ta alo mu eke. O suo khi ogbo o nu lue ngme, o o li, “ISolu, iSolu, elo o ze ni u ro mu okholi vule e shi mhe o?”

⁵ ISolu o mhila li, o o, “Onomhue, oghuo u khi?” Oni uruli oli, “Ijesu mhi khi, ni u mu okholi vule shi o.” ⁶ “Memena, vule ni u lo elemhi eoli ona. U ya me o mose ni o ya gueye emini u mema ya riele.”

⁷ Egb o ni e nu iSolu kia e gbe eru e unu-a, e ga suo oni ungmehi, ama ea me oni o o ngme.

⁸ Ikpukhokho o, iSolu o rote eke vule, abi o ro

khueghie alo-a ọa ke doḅe ẹ me eke. Egbọ ni e nu ọli kia e ke mu ọli obọ kia lo elemhi iDamasikọsi. ⁹ Ogbẹle esẹ iSọlu ọ ga zalo shi aghọ. Ọa le eminale wẹkhi amẹ ọ da.

¹⁰ Ọmọse ọghuo ni ọ miesuọ ni a lu Ananayasi, ọ la elemhi iDamasikọsi. Ọ la imeke, ọ suọ khi Ọnọmhue ọ lu lue, “Ananayasi!”

Ọọ li, “Ee o.” ¹¹ Ọnọmhue ọọ li, “Ke je owa oyi ifudasi, ni o la ode ifuapfe ni a lu Isheshe, ni u ya mhila ogbọ oyi ọngi iTasọsi ni a lu iSọlu, ọ la aghọ ọ sọ iromhi. ¹² Rọte ẹlena iSọlu o li kpe me irọkhasẹ khi ọmọse ni a lu Ananayasi ọ ri obọ nga lue egbe sọ iromhi na, alo eyelue e khueghie-a.”

¹³ Ananayasi ọọ Ọnọmhue, “Mhi she kpe suọ eko ebubu eyi ọmọse ọna abi ọ li ẹ nase egbọ ni e miesuọ, ọ la iJerusalemu gbolo eghuo-a. ¹⁴ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ri afu na li ọ ka muno egbọ ni ẹ lu eva oye.”

¹⁵ Ama Ọnọmhue ọọ Ananayasi, “Ke le, irari khi mhi she ze iSọlu ni ọ tsua ungmehi oyemhe ghi egbọ ijeta ali ighie eyewe ali egbọ iZireni nya.”

¹⁶ Mhi ya rọkhasẹ ọli khi ọ mema ya me osoli shi ungmehi oyemhe.

¹⁷ Abi Ananayasi ọ rọ me oni owa, ọ dose lo ya ri obọ nga iSọlu egbe, ọọ li, “iSọlu inyoghuo-mhe, iJesu Ọnọmhue ni ọ lone ode abi u rọ ọ bhale oola, loli ọọ mhi ka nono ẹ me, ni u gbolo ke me eke ali ni Ayemhe-no-pfuase ọ bhale egbe oye.”

¹⁸ Utoghuokpe, emini e li abi ipfiapia afele o rọte ọli ikpamhi alo de pfia, ọ gbolo o me eke. Ọ vule migha, Ananayasi ọ batazi ọli. ¹⁹ Abi ọ rọ le eminale se, ọ tigbe mhọli ochi.

ISọlu ọ ri igbedu u ngme ungmehi oyi Eshinẹgba

Ebubu ogbele iSọlu ọ nu eni e miesuọ la elemhi iDamasikosi. ²⁰ Eloawe iSọlu ọ la elemhi owa ugamhi gueye ẹgbọ khi iJesu Omi Eshinẹgba ọ khi. ²¹ Ẹgbokpa ni e suọ ungmehi oyi iSọlu ee mhila, “Oa khi omose onana ọọ nase eni e miesuọ ni e la iJerusalemu? Oa khi eri ọ bhale ya muno we abi ighumha ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi?” ²² Eshinẹgba ọ ri ekpabọ na iSọlu ni ọ rọ ya ke gue oni ungmehi le. Ama ẹgbọ iJu ni e la iDamasikosi ẹa dobe mu iSọlu ekhako ọ le. O sha ẹgbọ iJu abọ abi e rọ me ilẹsingme ni ọ rọ ọ guele khi iJesu ọ khi oni iKirisiti ni a shobọ.

²³ Ebubu ogbele iSọlu ọ ga la iDamasikosi. Ẹgbọ iJu e gba abi e li ya gbe ọli-a. ²⁴ Ama iSọlu ọ suọ khi ẹgbọ ẹ gba abi e li ya gbelue-a. Eri e shito unu ode unuekpẹ ni a te a lo oni ẹoli le ni e me asha mu ọli. ²⁵ Ama ẹgbọ ni e miesuọ e pfi uli rọte oni ugbe roli shi ughughu bẹna ya tiemhi oni ugbe ẹliyose. *

²⁶ Abi iSọlu ọ rọ ramhi iJerusalemu, ọọ dua ni lolu ya kuma ẹgbọ ni e miesuọ ọ, ama ulishi ọli o mu we. E khokho ini ọ she mie iJesu suọ. ²⁷ Ama iBanabasi ọ rue ọli bhale deba eni ighiusomhi na ke. Ọ gueye we abi iSọlu ọ li me Onomhue ode abi ọ rọ le iDamasikosi ali abi Onomhue ọ li nu ọli ngme. Ọ gbo gueye we abi ọ li la eke iDamasikosi ri eva oyi iJesu tse abọ ni ulishi ọa li mu ọli. ²⁸ Igho iSọlu ọ nu we la iJerusalemu kia kugbe. Ọ ri igbedu ri eva oyi Onomhue ẹ tse abọ gboo. ²⁹ Igho ọ nu ẹgbọ iJu ni ẹẹ ngme ẹlemhi iGiriki i khako, ama ee dua ni we we e gbe ọli-a. ³⁰ Abi eni e miesuọ e rọ suọ

* **9:25** Li ze 2 iKori 11.32-33

ugbamhi ni eni ẹgbọ ẹẹ gba, e rue ọli je eke iSizeria, e te agho rue ọli ya je iTasosi.

³¹ Igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iJudia ali iGalili ali iSameria nya e mholi opfomhe, e toto-a, Ayemhe-no-pfuase o ri udu shi we o, ee bua shi o, ee ngeli angeli ni o pfuase ri ekpe e na Eshinẹgba.

IPita o ri Eniasi ze

³² Abi iPita o li i kia oni eke gase, o ko ya feli eni e miesuo ni e la ẹoli iLida. ³³ O bhale ya e omose ni a lu Eniasi ni o guoghọ-a, o she gba ikpe elele abi o te yeshi a ghua. ³⁴ IPita oo, “Eniasi, iJesu iKirisiti o re ze. Vule migha khili iya oye ni u ke kia.” Utoghuo kpe Eniasi o vule migha, o toto. ³⁵ Abi ẹgbọ ni e la ẹoli iLida ali iSharo e ro me khi Eniasi o toto, e mu pfi deba Onomhue.

IPita o guise iDokasi le

³⁶ Okpotso oghuo ni o miesuo ni a lu iTabita o la ẹoli iJopa, abi iTabita o ngme emue iGiriki khi “Eruẹ,” O khi ogbọ onete. O gbolo mema e kpaghie eni ẹa mhue obọ. ³⁷ Eghẹghe ni a ngme ena, oo ghua, igho o ghua. Abi a ro khusese olimhi oyoli-a se, a roli yeshi elemhi owa atonga. ³⁸ Abi eni e miesuo e ro suo khi iPita o la iLida, e ghie emose aava ghi ọli, e ọli, “Kpekpẹ bhale pia.” Irari khi ẹoli iLida ali ẹoli iJopa e ti mama egbe.

³⁹ Igho iPita o deba we. A ri ọli ya khasẹ asha ni a roli yeshi. Esamhi-olimhi e la agho o vie. E ri itsua ni iDokasi o fia na we khasẹ ọli abi o ro la agbo.

⁴⁰ IPita o ẹgbọ ni e la agho nya e fie je atukpapfe. O de wugha so iromhi. O so alo ghue oni olimhi, oo li, “Tabita, guale!” Oni olimhi o khueghie alo-a,

abi ọ me khi iPita ọ migha mama lue, ọ vule shito. ⁴¹ IPita ọ mu ọli obo vule. Ọ luno eni e miesuo ali eni esamhi-olimhi, ọ ri ọli khase we. ⁴² Iguisele oyi iDokasi o gbeke-a shi ọli iJopa. Itobo igho, ebubu ẹgbọ e mie iJesu suo. ⁴³ IPita ọ la iJopa ogbele ni e bu. Ọ la owa oyi iSimoni ni ọ ri ekuẹ elamhako ọ gbe akanya.

10

IKonilusi ọ ghie ya lu iPita

¹ Omose ọghuo ọ la ọli iSizeria ni a lu iKonilusi. Ọ khi ọga ọyi ekhọli-okhue eyi Itili. ² Lọli ali apfoli e khi ẹgbọ ni ẹ na ulishi Eshinegba. Ọ khi ọgbọ ni ọ pfo elemhi i somhi ẹgbọ ni ẹa mhue opfa. Ọ gbo khi ọgbọ ni ọ so iromhi ẹghẹghẹ kpa. ³ Eẹghuo elemhi agogo ese ẹle ọguota, ọ me ime-alo, ọ me khi aḡeni ọyi Eshinegba ọ bhale ọ lu ọli, “IKonilusi!”

⁴ Ọ so alo ghue oni aḡeni, ulishi o mu ọli. Ọọ li, “Onomhue elọ o ze khi u bhale.”

Oni aḡeni ọọ li, “Iromhi eye ni u wa so ali isomhopfa ni u wa somhi e she bhale deba Eshinegba, Ọ she mu egbe ni ọ ro ya yele ẹ le. ⁵ Memena nyanya ghie ẹgbọ je ọli iJopa ni e ya lu iSamọ ni a gbolo ẹ lu iPita, ni ọ bhale. ⁶ Ọ kushi ayi iSamọ ni ọ ri ekuẹ elamhi ẹ gbe akanya. Oni owa oyoli o la epfe oke.”

⁷ Abi oni aḡeni ọ ro vu se, iKonilusi ọ lu eni ẹ ga li etuava ali okhọli-okhue ni ọ khi adogeli oyoli ni ọọ ga Eshinegba. ⁸ IKonilusi ọ gueye we emini a me nya. Ọ ghie we je obini iJopa.

Ime-alo ni iPita ọ me

⁹ Ogbeakoḷo khi itsotso oḡuota o mu eke, khi e leṣe ri okiali ramhi epfepfe iJopa, iPita o nga owa atonga ya so iromhi. ¹⁰ Okiamhi oo gbe oḷi. Oo nono emini o ya le. Abi a ro o nye eminale ni o ya le, o me ime-alo. ¹¹ O me khi emini e li abi ode ni o ze igo ene o rote idane e tiemhile. ¹² Igho o me khi iwali elamhako e lao, ghe eni e ze awe ene ali eni ee tialo idi eke ali ipfeli. ¹³ Igho uruli o ngme, oo li, “Vule iPita, gbe ni u le.”

¹⁴ Ama iPita oo, “Iiye e, Onomhue! Mhia kpe tigbe le eminale ni ea pfuase ni a ghue ghue, a ti e bia mhe.”

¹⁵ Oni uruli o gbo nu oḷi ngme, oo li, “Emini Eshinegba o da ro khi oni o pfuase se, khi ke lu oḷi emini oa pfuase.”

¹⁶ Itese o ligho mhesese abo ri egboli khase neni a rue oni emhi nga idane.

¹⁷ Abi iPita o kie li i sa ingme ime-alo ni o me, emose ni iKonilusi o ghie usomhi, e nono owa oyi iSamọ me. E migha odalo ode unuekpe oyi oni apfe. ¹⁸ E lu mhila, “A mholi opfese shi ana ni a lu iSamọ iPita?”

¹⁹ Abi iPita o kiele khokho emini oni ime-alo ona o ngme, Ayemhe o ro gueye oḷi, “Ri eso kpe emose aase ee nono e. ²⁰ Nyanya mu egbe ni u deba we vu, khi mhemhe mhi ghie we.”

²¹ Igho iPita o tiemhi deba we, oo we, “Mhemhe a nono, elo e re e bhale?”

²² Ee oḷi, “Oga oyi ekholi-okhue ni a lu iKonilusi o ghie anye ghi e. Ogbo oniemhi ni egbo iJu e mu ekpe a na o khi. O gbo khi ogbo ni o pfuase ni oo ga Eshinegba. Aḡeni o gueye oli o ghie ghi e, u bhale owa oyoli, ni o suo ingme ni u ya gueye oḷi.” ²³ Igho

iPita ọ lu eni emọse lo owa oyọli, e gbhe agho ni ogbe o gbe.

IPita ọ la apfe oyi iKonilusi

Ogbeakolo, loli ali eni e miesuọ eghuo e rọte ijopa deba we vu. ²⁴ Ogbeakolo, e lo elemhi ẹoli iSizeria le, ashini iKonilusi ali apfoli ali egbegbi emole ọli, e legba migha ẹ khe we. ²⁵ Abi iPita ọ rọ ramhi agho, iKonilusi ọ lo ọ li ode, ọ wugha, ọ nyese ukhomhi tse ọli. ²⁶ Ama iPita ọ mu ọli vule, ọọ li, “Vule khi ogbo onabi yeye mhi khi.”

²⁷ IPita ọ nu ọli ngme, ọ lo owa, ọ bhale ya ẹ egbo ni e bu shi agho. ²⁸ Oọ we, “Ee a she lese khi eri Ishi eyi iMosisi ọọ egbo iju e khi kugbe egbo ijeta ọ, wekhi eri e ko ya feli ogbo ni ọa khi iju. Ama Eshinegba ọ roli khase mhe mhi khi leli ogbokhoghuo shi oni ọa pfuase ali oni a ghue. ²⁹ Irarigho, abi u ro ghie lu mhe, mhia mholi akhokhomhe shi ọ. Elo u mema lu mhe shi?”

³⁰ iKonilusi ọọ li, “Amo o li ele ene, eghẹghe agogo ese oguota, mhi ro la owa oyemhe ẹ so iromhi. Udemhija mhi me khi omose oghuo ọ so itsua ni ee ge nyanyanya ọ migha mhe odalo. ³¹ Oọ li, ‘iKonilusi, Eshinegba ọ she suọ iromhi eye, ọ she gbo me ikanya isomhelemhi ni u gbe ẹ deba egbo eni ea mhue. ³² Ghie ogbo ghi omose ni a lu iSamọ iPita ni ọ la ijopa. Opfese ọ khi shi owa oyi iSamọ ni ọ ri ekuẹ elamhi ẹ gbe akanya, ni ọ la epfe oke oku.’ ³³ Loli mhi ro ghie ogbo ghi ẹ pia. Oo gue ti, abi u bhale. Memena awa nya awa la odalo oyi Eshinegba ni anye suọ emini Onomhue o gueye u gueye anye.”

Ungmemhi ni iPita ọ ngme

34 IPita ọọ, “Mhi she me ọli me khi igesikia o khi, khi Eshinegba ọa mholi khi ọna ọ kpe ọli ne,* 35 ama ẹgbọ kpa ni e da a na ulishi oyi Eshinegba, ni e gbolo ẹriẹ emini o rọte ode, Eshinegba ọ kpe obọ ọọ mie. 36 Eẹ a leşe usomhi ni ọ ghie ghi ẹgbọ iZireni, ni o khi usomhi onete oyi opfomhe ni o rọte obọ oyi iJesu iKirisiti ni ọ khi Onomhue oyi agbọ kpa bhale. 37 Eẹ a leşe ingme ni a me elemhi eke iJudia nya, ni o rọte iGalili gbaekele, abi iJoni ọ rọ ọ tse abọ usomhi gueye ẹgbọ, khi a mema batazi we, 38 abi Eshinegba ọ li ri Ayemhe-no-pfuase ali ekpabọ kpha iJesu onge iNazareti so, ali abi ọ li i kiakia ashakpa riẹle onete, ni ọ mie ẹgbọ pfuese obọ oyi ekpabọ eyi okphaghiẹ, itobọ khi Eshinegba ọ nu ọli la.

39 “Anye ri eloe me ikanya ni ọ gbe nya, elemhi ẹoli eyi ẹgbọ iJu ali iJerusalemu. Wewe e tali ma ọọra apfida gbe ọli-a. 40 Ama ẹle nuzi-ese, Eshinegba ọ rọte eghuli guise ọli le ni a me ọli. 41 Ọa khi ọgbokpa ọ me ọli, seẹ ni anye ni Eshinegba ọ she kpe ze, anye khi ọtsele, anye ni anye nu ọli le eminale ni anye gbo nu ọli da abi ọ rọ rọte eghuli guale se. 42 Ọ mhesẹ na anye, anye kia ke gueye ẹgbokpa ali anye gbo ke pfi ọtsele shi ọ khi lolu iJesu, Eshinegba ọ ze, lolu khi ọso-ezọ oyi eni e laọ ali eni e ghu-a. 43 Emekeguele nya e kpe ngme ungmehi oyoli khi eni e da mie ọli suọ khi a ya gbe olamhe kua na we, rọte ekpabọ ni o la eva oyoli.”

Egbọ iJeta e mie ayemhe ni ọ pfuase

44 Abi iPita ọ kie li i ngme, Ayemhe-no-pfuase ọ tiemhile na ẹgbọ ni e suọ oni ungmehi. 45 Abọ e sha eni e miesuọ ni e shele-a, ni e rọte ẹoli

* 10:34 Li ze iDeut 10.17

iJopa kphase iPita bhale agho, khi Eshinegba o li ri Ayemhe-no-pfuase na egbo iJeta. ⁴⁶ Irari khi e suo khi e ngme emue ododa eyi Ayemhe no pfuase, e kuęghie Eshinegba.

Igho iPita o ri irarigho lie, ⁴⁷ “Ogbokhoghuo o dobe ya lie ogbo khi ri amę batazi egbo ena mena? E she li mie Ayemhe-no-pfuase abi awa li mie oli.” ⁴⁸ Igho iPita o o a ka ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi we. Igho e gueye oli o nu wewe la agho ikukumi ogbele.

11

IPita o gueye eni e miesuo emini o rięe

¹ Eni ighiusomhi na keę ali eni e miesuo ni e la eke iJudia nya e suo khi egbo iJeta e li mie ungmehi oyi Eshinegba suo. ² Abi iPita o ro nga obini iJerusalemu, eni e miesuo ni e sheę-a, ee shi iPita unu. ³ Eę oli, “Yeęe u lo owa oyi egbo iJeta ni ęa sheę-a, u gbo la agho le eminale!”

⁴ Igho iPita o rote eke roli lo we esọ abi a ga li me oni ingme nya. O o we, ⁵ “Eoli iJopa mhi la a so iromhi, ni ukuku olesę o ro kia mhe alo-a, ni mhi ro me ime-alo, mhi me khi emini o li abi ode ni o ze igo ene, o te idane tiemhile ashini mhi la. ⁶ Mhi bino elemhi oli, mhi me elamhako ni e ze awe-ene, ali elamhako ebuli, ali elamhako ni ę tialo idi eke, ipfeli na idane e li la elemhi oli. ⁷ Igho mhi suo khi uruli o nu mhe ngme, o o mhe, ‘Vule, iPita gbe elamhi ena, ni u le.’

⁸ “Ama, mhię oli, ‘Iye e, Onomhue! Mhi aa le eminale ni ęa pfuase ni a ghue ghue abi a te bia mhe.’

⁹ “Oni uruli o gbo nu mhe ngme, o o mhe, ‘Emini Eshinegba o she ro pfuase, khi ke roli shi emhi ni o a pfuase.’ ¹⁰ Itese o li igho mhesa abo ri egboli khase neni a rue oni ode nga idane.

¹¹ “Aghoagho, eni emose aase ni e te iSizeria nono mhe bhale, e lo owa ni mhi la le. ¹² Ayemhe o gueye mhe mhi deba we vu, mhia aa khe ako. Egbosasa ena e te eoli ijopa kphase mhe je eoli iSizeria ni anye ro ga bhale owa oyi iKonilusi. ¹³ Loli o gueye anye abi o li me ageni elemhi owa oyoli, ni o oli, ‘Ghie ogbo je ijopa ya lu omose ni a lu iSamon ni a gbo lo a lu iPita. ¹⁴ Loli o ya gueye abi yeye ali apfe a li ya mholi imiepfuese.’

¹⁵ “Abi mhi li i ngme, Ayemhe-no-pfuase o tiemhile shi we o abi o li rote igbaekele li tiemhile shi awa o. ¹⁶ Igho mhi yelele emini Onomhue o ngme ni o o, ‘Ame ijoni o ro batazi egbo, ama Ayemhe-no-pfuase a ke ro ya batazi e.’* ¹⁷ Abi o ro khia khi Eshinegba o she ri isomhopfa enabi o ro na awa abi awa ro mie iJesu iKirisiti Onomhue suo li na egbo ni e a khi iJu. Oghuo o khi mhemhe ni mhi ya nu Eshinegba khabo?”

¹⁸ Abi e ro suo ona se, e yemhe awolo-a, ee kueghie Eshinegba, ee lie, “Eshinegba o li ze ni egbo ijeta e li mu pfi ni e li mhue agbo na agbogbo.”

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la Atioki

¹⁹ Eni e mie iJesu iKirisiti suo e kia gbhiaku eke iFonisha ali eke iSapurosi ali eoli Atioki itobo okholi ni a mu vule shi we o eghenge ni a ro gbe iSitivini-a. E kia gue oni usomhi ye egbo iJu

* **11:16** Li ze Ika 1.5

weweghuo tse.† ²⁰ Eghuo o e rote eke iSapurosi ali eke iSairini bhale, e vu je eoli Atioki, e lili gue usomhi onete oyi Onomhue ye egbo iGiriki ²¹ Ekpabo oyi Onomhue o nu we la, Ebubu egbo e miesuo, e mu udu pfi deba Onomhue.

²² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iJerusalemu e suo oni ingme, igho e ghie iBanabasi je eoli Atioki. ²³ Abi o ro ramhi agho, ni o ro me abi Eshinēgba o li somhi-elemhi eni egbo, egbe e mu oli. O ri udu shi we o e ri udu oyewe nya na Onomhue. ²⁴ IBanabasi o khi egbegbi ogbo onete ni o mhue Ayemhe-no-pfuase ali irudunga oniemhi. Ebubu egbo e ri itobo emini o riele mie Onomhue suo.

²⁵ Igho iBanabasi o je eoli iTasosi ya nono iSolu. ²⁶ Abi o ro me oli, o rue oli je eoli Atioki, e la agho ukpe oghuo, ee sese ebubu egbo. Elemhi eoli Atioki a la te odode kpe lu eni e miesuo, iKirisiti enikeke.‡

²⁷ Oni egheghe, emekeguele eghuo e rote eoli iJerusalemu je Atioki. ²⁸ Oghuo elemhi eni emekeguele ni a lu Agabusi o vule, o guele abi Ayemhe o ghie oli, khi ukhumi o ya pfi ushishi na eke iRomu nya. (Egheghe ni iKiladiusi o ro khi Oghie iRomu nya o ro bhale ya tse.)§ ²⁹ Eniye odukhokho eyi iJesu ni e la Atioki e gba ugbamhi, abi e li ya ri ikpaghiobo ghie usomhi ghi eni e miesuo ni e la eke iJudia, abi ogbogbo o mhue ekpabo ramhi. ³⁰ Igho e zela ikpagho kugbe, e rewe ghie iBanabasi ali iSolu usomhi ghi eni

† **11:19** Li ze Ika 8.1-4 ‡ **11:26** Egbo eni e ngeli a bi iJesu iKirisiti a lu iKirisitiani. § **11:28** Li ze Ika 21.10

egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ na iJerusalemu.

12

Imhese-bino onofune

¹ Oni eghẹghẹ agho, oghie Erodu o muno egho eghuo ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, oọ nono ni lohi nase we shi afue. ² O ri unu bhale a ri uwere gbe iJemhisi ni o khi inyoghuo iJoni-a. ³ Abi o ro me khi o ti egho iJu eloe, o gbo mu iPita shi owa. Oni eghẹghẹ e ro li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma ma nye. ⁴ O mu ohi se, o rohi shi owa ighumha, o ze ekholi-okhue ikuwe asha ene ni e ooghie egbe, e ri eloe shi ohi egbe. Erodu o mhohi ohi shi udu khi a kha da li oni ukpe se, lohi rue ohi lasele gboo, ni a gue ohi ezo.*

⁵ Igho a ri iPita shi owa ighumha, ama igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e toto obo o so iromhi lu Eshinegba na li.

⁶ Eliyose ni Erodu o kha ro rue iPita lasele ogbeakolo, iPita o lese-a shi ifuabo eyi iku ekholi-okhue aava, a ri iweghe eva ge ohi. Eni e khe ekhe aava elese e la ode unuekpe oni owa ighumha e khe ekhe. ⁷ Udemhija, ageni oyi Onomhue o lole, igho akpa o la elemhi oni owa ighumha a ge. Oni ageni o pfi iPita emhi epfe, guise ohi le. Oo li, "Nyanya vule!" Utoghuokpe, iweghe ni a so li e ku ohi abo kua.

⁸ Igho oni ageni oo li, "Ri ogbene oye mu oku, ri eku so." iPita o nyanya ligho. Oo li, "Ri itsua eye so, ke deba mhe." ⁹ Igho iPita o deba li je olase oni

* **12:4** Li ze Okiali 12.1-27

owa ighumha, ama ọa lẹṣẹ khi emini ọni aḡeni ọ riẹḡ khi egbegbi ingme lọ, ọ dabi khi ẹlena lọli ii la. ¹⁰ É dọṣe eni ẹ khẹ ekhẹ eni odode ali enuzava. E bhale ode unuekpẹ akhuli ni a rọte a lasele shi ifui apfe. Oni ode unuekpẹ akhuli lẹlighuo o khueghie-a. E rọte ọ dọṣe. Abi e rọ kia ifui apfe lẹ dene, ọni aḡeni ọ kele-a.

¹¹ Ighọ ẹgbhali eyi iPita e na ya to. Ọọ, “Ena mhi lẹṣẹ, ni ọa mhue akhokhomhẹ khi Ọnomhue ọ ghie aḡeni ọyọli, ọ ka pfa mhẹ shi eke obọ oyi Erodu ali emini ẹgbọ iJu ẹẹ sa khi mhi ya me nya.”

¹² Abi ẹgbhali eyọli e rọ na ya to se, ọ je owa oyi iMeli ni ọ khi inyọ iJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki. Aghọ eni e miesuo ẹ legba la a sọ iromhi. ¹³ IPita ọ kpheli ode na olase. Ighọ omueshi ni ọọ ga ogbọ ni a lu iRoda ọ bhale ya mie ọli unu. ¹⁴ Abi ọ rọ suo uruli oyi iPita, oghelẹ o vọ ọli udu. Ọa je okpẹ ode-a ne, ọ nyanya nyene egbe ukhokho ya tseṣe gueye we, “IPita ọ she jele!”

¹⁵ Eẹ ọli, “Ujili ọọ kphe!” Ama ọ li khi egbegbi ingme lọli ẹ ngme. Ighọ ẹ ọli, “Ayemhẹ olimhi ọyọli lọ!”

¹⁶ Ama iPita ọ kiele kpheli obọ ode. Abi e ke rọ khueghie oni ode-a, e me khi lọli lọ. Abọ e sha we. ¹⁷ Ọ ri obọ gbe we akhiakhia. Ọ tigbe gueye we abi Ọnomhue ọ li rue lue owa ighumha le. Ọọ we, “A gueye iJemhisi ali eni e miesuo eni e kpole.” Ighọ ọ vu je oboese.

¹⁸ Ogbeakọlọ, ozughu o lo iteva oyi eni ekhọli-okhue le shi abi iPita ọ li kia. ¹⁹ Abi Erodu ọ rọ ọ e lolo nono iPita kia gase, ni ẹa rọ me ọli. Ọ ri eni ẹẹ khẹ ekhẹ eghọ gue ẹzọ. Ọọ a gbolo we-a.

Eghuli oyi Erọdu

Abi a rọ mę enana se, Erọdu ọ rọte ekę iJudia je iSizeria ya la ukuku ęghęghę.

²⁰ Elemhi e lolo bi Erọdu deba ęgbọ iTai ali iSidoni. Ighọ eni ęgbọ e to ukhomhi ma, ee dua abi e li ya mę asha nu oni oghie shitọ ngme. Abi iBilasitọsi ni ọ khi adogeli oyi oghie ọ rọ lama shi wẹ ọ, e tigbe lama khi wẹwẹ e ya lema oghie ni wẹwẹ e rọ rięle. Itobọ khi ęoli oyi oni Erọdu eni ęgbọ e rọte mę eminale ę dę.

²¹ Oni ogbele o ramhi Erọdu ọ gbanọ itsua oghie eyoli, ọ shitọ ukpękhomhi oghie oyoli. Ọ nu eni ęgbọ ọ ngme. ²² Eni ęgbọ e ku unu-a nyoghoo, ę li, “Uruli oyi Ęshinegba na, ọa ke khi oyi ọgbọ.” ²³ Utoghuo kpe aęeni oyi Ọnọmhue ọ pfi Erọdu emhi, itobọ khi ọa ri ekpe na Ęshinegba. Ekhọli e ri ọli le. Ọ ghu eghuli osoli.

²⁴ Ungmemhi oyi Ęshinegba o gbhiaku ashakpa, oo ge shọ. ²⁵ IBanabasi ali iSọlu e rọte iJerusalemu, obini a ri ikpaghọ ghie wẹ usomhi je jele. Abi e rọ ọ jele, e rue iJoni ni a gbolo ę lu iMaki mhue obo.

13

A zę iBanabasi ali iSọlu ghie usomhi

¹ Emekeguele ali eni ę seşe e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni ọ la Atiọki, ni e khi iBanabasi, ali iSamọ ni ọ khi ọgbọ ọbishi, ali iLushọsi ọngi iSairini, iMaini oni a ga kuęle ọli ali oghie Erọdu, ali iSọlu. ² Abi e li i kuęhie Ọnọmhue ni e li i pfi azumhi, Ayemhe-nọ-pfuase ọọ wẹ, “A zę iBanabasi ali iSọlu-ọ lase na mhe ni e ya gbe akanya ni mhi lu

wẹ shi.” ³ E pfi azumhi, e ri abọ nga wẹ ukhomhi sọ iromhi na, e ghie wẹ vu.

Elemhi iSapurosi

⁴ Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ ghie iBanabasi ali iSolu je iSelusha aghọ e te lo ọkọ okẹ je ekẹ ni oku o khi shi na lu iSapurosi. ⁵ Abi e rọ ramhi ẹoli iSalamisi, e la owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu gue ungmehi oyi Ẹshinegba le. Ijọni ni a gbolo ẹ lu iMaki ọ la aghọ ri obọ da wẹ oni akanya.

⁶ E kia je ukiẹkiẹ iSapurosi ni o kpọle nya, e bhale ẹoli iPafosi. Aghọ e ya ẹ ọbo ni a lu iBajisosi ọngi iJu ni ọọ li ẹboli, ni ọ khi ọmekẹguele oyi ẹgbhọli. ⁷ Lọli ọ khi ọmọle ọni igovunọ ni ọ la oni ekẹ, eva oyi ọni igovunọ khi iSajosi iPọlosi ni ọ khi ọtsegbhe. Ọni igovunọ ọ lu iBanabasi ali iSolu itobọ khi ọ nono ni lọli suọ ungmehi oyi Ẹshinegba. ⁸ Ama ọni iBajisosi ni ọ liẹ Ẹlimasi ni ọọ li ọbo, ọ tsua ozughu lo aghọ le ini ọni igovunọ ọ khi mẹ asha miesuo. ⁹ Ighọ iSolu ni a liẹ lu iPọlu, ni Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ vọ egbe, ọ feli ọni ọbo chii. ¹⁰ Ọọ li, “Yeyẹ omi ọkphaghie! Yeyẹ ọbe eminete ni u wa li ikẹnẹgụ. Ẹlẹ u ya rọte imu-ungmehi oyi Ẹshinegba pfi ukhomhi kpọkẹ lasele?” ¹¹ Memena Ẹshinegba ọ ya nise obọ oyọli ti ẹ, u ya zẹ alo, waa kẹ gbo dobe ya mẹ ugemhi oyi ovọ ukuku ẹghẹghe ne.”

Aghọghọ, Ẹlimasi ọ mẹ khi alo eyeluẹ e bi obili-a, Ọọ bibi, ọọ nono ọni ọ ya mu ọli obọ ke kia. ¹² Abi ọni igovunọ ọ rọ mẹ ingme ni a mẹ, ọ miesuo, irari khi osesẹ ingme oyi Ọnọmhue o ri abọ sha li.

Atiọki ni o la elemhi iPisidia

13 IPọlu ali apfọli e rọte iPafọsi lo ọkọ oke da oke oniemi je iPeriga, ni o khi ọli ni o la iPafia. Ana iJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki ọ pfi wẹ shi nyene egbe je iJerusalemu. 14 E rọte iPeriga je ọli Atioki ni o la eke iPidia. Ogbẹ iyemhea oyi iJu, e lo owa ugami ya shito. 15 Abi e rọ rọte ebe ishi oyi iMosisi ali ebe eyi emekẹguele zẹ se, eni ẹẹ mhese shi oni owa ugami e ghie usomi ya gueye iPọlu ali iBanabasi, ẹẹ wẹ, “Inyoghuo anye, ini a mholi ungmemi ni a mẹ ya guele ni o ya ri udu shi ẹgbọ ọ, a ke ngme.” 16 IPọlu ọ vule migha ọ ri obọ nu wẹ ngme. Oọ, “Eẹ ẹgbọ iZireni ali ẹẹ iJeta ni a ga Eshinegba a ri esọ shi mhe eke! 17 Eshinegba oyi ẹgbọ iZireni ọ zẹ eni e bia awa, loli ọ rẹwẹ khi ẹgbọ oniemi, oni ẹghẹghẹ e khi epfese shi eke ijipiti. Eshinegba ọ ri ekpabọ eyoli wolọ wẹ eke ijipiti lasele.* 18 Elemhi ikpe egbhueva ọ ri abọ mu udu na ẹ elemhi odagbe ifufu.† 19 Edele ishilua ọ pfusea eke iKena. Ọ ri eke oyewe na ẹgbọ eyoli le ugu.‡ 20 Elemhi ikpe egbhue-uye ali eva ali ikpe igbe (450) a mẹ ingme enana.§

“Abi a rọ mẹ ena se, ọ ri esọ-ẹzọ na wẹ ni ee mhese, ya ramhi ẹghẹghẹ oyi iSamueni omekẹguele. 21 Igho eni ẹgbọ e mhila Eshinegba ọ ri oghie na wewe, Eshinegba ọ rue isolu omi iKishi oyi unuekpe oyi iBejami na wẹ. Loli ọ khi oghie oyewe elemhi ikpe egbhueva.* 22 Abi Eshinegba ọ rọ rue isolu oghie le, ọ ri iDefidi le oghie na wẹ. Ingme ni Eshinegba ọ ngme shi iDefidi egbe na, ‘Mhi she mẹ

* 13:17 Li zẹ Okiali 1.7; 12.51 † 13:18 Li zẹ iNọba 14.34; iDeut

1.31 ‡ 13:19 Li zẹ iDeut 7.1; iJosh 14.1 § 13:20 Li zẹ iDeut 7.1;

iJosh 14.1 * 13:21 Li zẹ 1 iSam 8.5; 10.21

khi iDefidi omi iJese o khi omose onabi udu oyemhe oo nono, o ya ri ele oghuemhe oyemhe nya.†

23 “Rote unuekpe oyi oni iDefidi, iJesu ni o khi Omiepfuese oyi egbo iZireni o te bhale, abi Eshinegba o li roli shobo. 24 Neni iJesu o bhale, iJonni o she kpe gueye egbo iZireni e ti olamhe le, e mupfi deba Eshinegba, egheghe agho ni a batazi we.† 25 Abi iJonni o ro gbe akanya se, o mhila eni egbo, oo, ‘Oghuo a khokho mhe shi? Mhi aa khi oni a migha a khe. Oni o ya bhale ini mhi gbe akanya oyemhe se, mhi aa fu te ni mhia taghie uli eku ni o so-a.’§

26 “Inyoghuo-mhe imi Aburaamu, ali ee iJeta ni a na ulishi Eshinegba ni a la akana, oni ungemmi imiepfuese ona, oyawa lo! 27 Egbo ni e la iJerusalemu ali eni ee mhesa na we, ea lesa iJesu shi Omiepfuese. Ama igbe-a ni e gbe iJesu-a, o ri emini emekeguele ee ngme, ni ee ze khasa we ele iyemhea kpa bhale ya tsa. 28 Abi o tseku khia khi ea me ezo gue shi oli egbe, ee li ipaleti o ze ni a gbe oli-a.* 29 Abi e ro ri ele emini Ebe-no-pfuasa o ngme shi oli egbe se, e rue oli apfida tiemhile, e roli to uji.† 30 Ama Eshinegba o rote eghuli guise oli le. 31 Ogbele ebubu o ri egboli khasa egbo eni e nu oli rote iGalili je iJerusalemu. Wewe e ke pfi otsele shi ingme oyoli khasa egbo eyawa.†

32 “Eri anye bhale akana ni anye ya ri oni usomhi onete na e, ikhi ishobo ni Eshinegba o shi

† 13:22 Li ze 1 iSam 13.14; 16.12; IWolo 89.20 † 13:24 Li ze iMak 1.4; iLuk 3.3 § 13:25 Li ze iMat 3.11; iMak 1.7; iLuk 3.16; iJon 1.20,27 * 13:28 Li ze iMat 27.22-23; iMak 15.13-14; iLuk 23.21-23; iJon 19.15 † 13:29 Li ze iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42 † 13:31 Li ze Ika 1.3

na eni e bia awa. ³³ O she ri oni ishobo ona tse na awa imi we, abi o li guise iJesu le. Abi a li keke oli shi ebe Iwolo ni uzeva, khi,

“ ‘Ominhe u khi, ogbe namo,
mhemhe mhi khi Itẹ.’

³⁴ Abi Eshinegba o rote eghuli guise oli le, ni o a ze oli ghu ke-a, o mu ma ungmehi oyoli ni o la lie, §

“ ‘Mhi ya ri ikhivose no pfuase,
ni a ri egbe e nga egbegbo
ni mhi shobo na iDefidi ne.’

³⁵ Igho o kie gbo li ngme oli shi ashese.*

“ ‘Waa ya ze ni
oni o pfuase oye
o ghu ke-a.’

³⁶ “Irari khi eri iDefidi o ga Eshinegba abi o ro la agbo, igho o ghu-a, a ri oli to mama eni e bia li. O ke-a shi elemhi uji. ³⁷ Ama idiegbe oyi iJesu ni Eshinegba o rote eghuli guise le, o a ke-a.

³⁸ “Irarigho, inyoghuo, anye tse abo ye e khi obo oyi iJesu a te ya mholi igbe olamhe kua. ³⁹ Onini o da mie oli suo ne, a she pfa na li, o a ke lue shi emini Ushi oyi iMosisi o a dobe pfa na we shi. ⁴⁰ A mhu e egbe, ini emini emekeguele e ngme o khi ya tse shi e egbe, ni e e,

⁴¹ “ ‘A ghe i, e e ni
a ri Eshinegba a li egia
Oshabo o sha e, a pfua.
Irari khi mhi ya rie e
emhi eghenge oye e
ni aa ya mie shi ghue,

§ 13:34 Li ze Aza 55.3 * 13:35 Li ze Iwolo 16.10

ini ọgbọ ọ tseku gue ọli ye e.’ ”†

⁴² Abi iPọlu ali iBanabasi e rọ rọte oni owa ugamhi vu, eni ẹgbọ e gbo lu wẹ e nyenẹ egbe bhale ogbele ugamhi olese ya nu wẹwẹ ngme oni ungmehi. ⁴³ Abi oni ilegba o rọ gbhia khuse, ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iJeta eni e she mu pfi bhale ugamhi oyi ẹgbọ iJu, e kpikpi i deba iPọlu ali iBanabasi. IPọlu ali iBanabasi e ye wẹ ude, e kie ke deba okhale ni ẹa fu tẹ ni Ẹshinegba ọ riẹle na wẹ.

⁴⁴ Ẹle iyemhea ni o deba li, ẹgbọ ni e la oni ẹoli nya e legba ni e ri esọ shi ungmehi oyi Ẹshinegba.

⁴⁵ Abi ẹgbọ iJu e rọ mẹ oni ilegba, ee kpe ofuma, ee kholo ingmehi zu iPọlu unu, e tsue ọli.

⁴⁶ Ama iPọlu ali iBanabasi e ngme ungmehi igbedu, ẹ li, “Ẹẹ a khi eni anye kha mema kpẹ gue ungmehi oyi Ẹshinegba ye neni o ramhi ẹgbọese egbe. Ama abi a ke rọ kie oni ungmehi ni aa rọ sa khi o ti ni a mholi agbọ na agbọagbọ eghọ, mena, anye ya zẹ ẹ obo, anye deba ẹgbọ iJeta. ⁴⁷ Irari khi ona khi omhesẹ ni Ọnọmhuẹ o mhẹsẹ na anye, ni ọ rẹẹ, †

“ Mhi she rẹ ẹ khi
ákpá na ẹgbọ iJeta,

ni agbọ nya e mhuẹ imiepfuese.’ ”

⁴⁸ Abi ẹgbọ iJeta e rọ suọ ona, ee ghele, ee kuẹghie Ẹshinegba shi oni ungmehi, ẹgbọ eni a she zẹ shi agbọ na agbọagbọ, e mie iJesu suọ.

⁴⁹ Oni ungmehi oyi Ọnọmhuẹ o gbhiaku asha kpa oni eke. ⁵⁰ Ama ẹgbọ iJu e tanọ shi ikpotso ni ẹẹ na ulishi Ẹshinegba ni a mu ekpe a na ali ekhemhuẹ eyi oni ẹoli. E sẹsẹ ẹgbọ ni e mu okholi oniemi

† 13:41 Li zẹ Abak 1.5 † 13:47 Li zẹ Aza 42.6; 49.6

vule shi iPọlu ali iBanabasi ọ, e khu wẹ fiẹ lase oni ẹoli. ⁵¹ Ama eni eniyẹ odukhokho eyi ijesu e kpishi itutu awẹ shi eke, ni e pfi ọtsele mu eni ẹgbọ. E rọte aghọ dọse je ẹoli iKoniomu. § ⁵² Oghẹle ali Ayemhẹ-nọ-pfuase ọ lo eni e miesuo ẹghọ ẹgbe.

14

Emini a me iKoniomu

¹ IPọlu ali iBanabasi e lo owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu obini iKoniomu, abi e kie kpe ẹ li. E lolo gue ẹ ngme ungmehi ni o lo ẹgbọ esọ, ni o ri ebubu ẹgbọ iJu ali iJeta miesuo. ² Ama ẹgbọ iJu ni ẹa lama miesuo, e tanọ ẹgbọ iJeta abọ ni elemhi o yese wẹ-a deba eni e miesuo. ³ Ighọ iPọlu ali iBanabasi e kushi aghọ tẹse, e ri igbedu u ngme ungmehi oyi Onomhue ni ọ pfi ọtsele shi ungmehi okhale oyoli, rọte ekpabọ ni ọ rọ na wẹ ẹ gbe akanya onyaloa ali oshabọ. ⁴ Okemhi o lo oni edeli le, ẹgbọ ẹghuo e kugbe ẹgbọ iJu ọ, ẹghuo ọ e la ukhokho oyi ighiusomhi na keẹ. ⁵ Ighọ ẹgbọ iJeta ẹghuo ali ẹgbọ iJu ali enighie eyewe, e gba abi e li ya gbe wẹ ali abi e li ya tonu wẹ eche. ⁶ Abi eni ighiusomhi e rọ suo ona, e na je ẹoli iLisitira ali iDebi ni o la eke iLikaonia ali ẹoli elese ni e mama wẹ. ⁷ Aghọ e la a gue usomhi onete le.

Elemhi iLisitira ali iDebi

⁸ Omose oghuo oni a bia okhomhi ni ọa kia ghue abi a te bia li, ọ li la oni iLisitira. ⁹ O shito aghọ ri esọ shi ungmehi ni iPọlu ọọ ngme. IPọlu ọ me khi ọ mhọli irudunga ni o dobe ya rọ li ze, iPọlu ọ bino ọli

§ 13:51 Li ze iMat 10.14; iMak 6.11; iLuk 9.5; 10.11

chii. ¹⁰ Ọ tsẹsẹ leghe, ọọ, “Vule migha!” Ọni ọmọse ọ ti vule, ọọ kia gasẹ.

¹¹ Abi eni ẹgbọ e rọ mẹ akanya ni iPọlu ọ gbe, e ngme ẹlẹmhi iLikaonia, ee tsẹsẹ, ee liẹ, “Ilitsa e mele ẹgbọ-a bhale iteva oyawa o!” ¹² Eva ni e lu iBanabasi khi iZeusi,* itobọ khi iPọlu khi ọni ọ mema e ngme, e lu ọli Amẹsi.† ¹³ Ọni ọọ luasẹ oni olitsa iZeusi, ni okula oyọli o la ukhokho apfẹ oni ẹoli, ọ muno ena enokpo ali idodo je oni ode unuekpẹ oyi oni ẹoli, itobọ khi lọli ali eni ẹgbọ ee nono ni wẹwẹ ya luasẹ iBanabasi ali iPọlu abi ilitsa.

¹⁴ Abi iBanabasi ali iPọlu e rọ suọ emini eni ẹgbọ e mu egbe khi e ya riẹlẹ, e nyanọ itsua shi egbewẹ uruli, e nanọ lo eni ẹgbọ ifuabọ. Ee tsẹsẹ liẹ, ¹⁵ “Elo e zẹ khi a li na?” Ẹgbọ enabi ẹẹ anye khi! Ungmemhi usomhi onete anye rọ tse abọ khase ẹ, ni a rọte ugamhi afue mu pfi deba Ẹshinẹgba ni ọ laọ, ni ọ ma ekẹ ali ukhuli ali okẹ oniẹmhi ali emini e la elemhi wẹ nya.‡ ¹⁶ Ẹghẹghẹ ni o dọsẹ, Ẹshinẹgba ọ zẹ ni ushishi ọgbọgbọ ọ ngeli abi o ghọle ọli. ¹⁷ Ama ọ kie rọte akanya onete oyọli ri ọlẹlẹ khase khi lọli laọ, lọli ọ rọte idane e ruẹsẹ amẹ shi emhi ẹkọmhi shi ẹghẹghẹ, lọli ọ ri eminale na ẹ ẹ le, ọ ri oghẹlẹ ẹ shi ẹ udu. ¹⁸ Abi iPọlu ali iBanabasi e riẹ lina nu wẹ ngme ingmemhi ena, ẹa kie dobẹ mu wẹ gba e khi luasẹ ẹwẹ abi ilitsa.

* **14:12** iZeusi: IZeusi o khi oga iyẹmhe ni ẹgbọ iGiriki e ga. Isheghuo a lu ọli ijupita. Olitsa ọlese ni a lu Amẹsi ẹẹ khi ọ khi aghiusomhi oyọli † **14:12** Amẹsi: Amẹsi o khi eva oyi olitsa ni ẹgbọ iGiriki e ga. Eri ẹgbọ iGiriki ena e liẹ khi aghiusomhi oyi iyẹmhe elese ‡ **14:15** Li zẹ Okiali 20.11; Iwolo 146.6

¹⁹ Egbọ iJu eghuo e rọte Atiọki ali iKoniomu bhale, e ri eta-ọlẹlẹmhunu ti eni egbọ mama egbe, e tono iPolu echẹ, e tialọ ọli ekẹ fiẹ je ukhokho oni ẹoli, e dabi khi ọ she ghua. ²⁰ Ama abi eni e miesuọ e rọ le gasẹ ọli, ọ vule, ọ nyenẹ egbe je ifuapfẹ ni a la tono ọli echẹ. Ogbeakọlọ, lọli ali iBanabasi e je ẹoli iDẹbi.

²¹ IPolu ali iBanabasi e gue usomhi onete le elemhi iDẹbi, ebubu egbọ e miesuọ. Ighọ e nyenẹ egbe je iLisitira ali iKoniomu ali Atiọki ni o la iPidia, ²² e ri udu shi eni e miesuọ ọ e ri igesikia migha shi oni irudunga. Eẹ wẹ, “Neni awa lo Eghiele oyi Eshinẹgba, awa ya mẹ anasẹmhe.” ²³ Elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ọdoda, ee zẹ egbhali shi, ee pfi azumhi sọ iromhi na wẹ rẹwẹ nga Onomhue ni e regbenga obọ. ²⁴ Abi e rọ kia gasẹ ekẹ iPidia se, e je ekẹ iPafia. ²⁵ Abi e rọ la ẹoli iPẹga gue usomhi onete le se, e te aghọ je ẹoli Atalia.

²⁶ Aghọ e te lo ọkọ-okẹ oniẹmhi nyenẹ egbe jele obini Atiọki; Ashini eni e miesuọ e ke la sọ iromhi na wẹ rẹ wẹ nga okhale oyi Eshinẹgba obọ shi akanya ni e ye ya gbe se. ²⁷ Abi e rọ jele Atiọki, e lu eni e miesuọ tigbili, e gueyẹ wẹ ikanya ni Eshinẹgba ọ rẹ wẹ gbe ali abi ọ li khueghie ode-a na egbọ iJeta ni e miesuọ. ²⁸ E nu eni e miesuọ la akaghọ tẹşẹ.

15

Ilegba ni a mhọli shi iJerusalemu

¹ Egbọ eghuo e rọte ekẹ iJudia bhale Atiọki, ee sẹşẹ eni e miesuọ khi, Ini aa li shẹlẹ wẹ-a abi Ushi

oyi iMosisi o ngme ẹa ya khi eni a miepfuese.*

² Onana o pfi ingme ni o zẹ khi iPọlu ali iBanabasi e nu eni ẹgbọ ni e rọte iJudia bhale e khako. Irarigho, a zẹ iPọlu ali iBanabasi ali eni e miesuọ elese e nga iJerusalẹmu ya mẹ ighiusomhi na kẹẹ ali eni egbhali shi oni ingme.

³ Igho e ghie wẹ e ke lẹ, abi e li rọte eke iFonisha ali iSameria dọse ẹ lẹ, ee gueye ẹgbọ abi ẹgbọ iJeta e li mu pfi deba Ẹshinegba. Onana o pfi oghelẹ oniēmhi na eni e miesuọ. ⁴ Abi e rọ ramhi iJerusalẹmu, eni e miesuọ ali eni egbhali ali ighiusomhi na kẹẹ, e mu wẹ epfese. Eni a ghie usomhi e gueye wẹ ikanya ododa ni Ẹshinegba o rọte obọ oyewẹ gbe. ⁵ Ama eni e miesuọ eghuo ni e la otu iFarisi e vule, ẹẹ li, “Egbọ iJeta e mema shele-a. A gueye wẹ e ri Ushi oyi iMosisi ke gbe akanya.”

⁶ Ighiusomhi na kẹ ali eni egbhali e ye ochi shi oni ingme ona. ⁷ Abi e rọ khako shi o tẹse se, iPita o vule, oọ wẹ, “Inyoghuo, a lẹse khi ẹghẹghẹ ni o dọse, Ẹshinegba o rọte iteva oyẹ ẹ zẹ mhẹ mhi ka gue oni usomhi onete ye ẹgbọ iJeta ni e mẹ asha suọ, ni e miesuọ.† ⁸ Ẹshinegba ni o lẹse isamhi ni e la ogbọkpa udu, o ri Ayemhẹ-nọ-pfuase na ẹgbọ iJeta, rọ rọli khasẹ khi lọli li mie wẹ, ẹzeze abi o li li mie awa.‡ ⁹ Oa ri ikhioda shi iteva oyawa ali wẹwẹ, irari khi o khuẹse udu oyewẹ-a pfuase itobọ khi e imiesuọ. ¹⁰ Memena, elọ o zẹ khi a nono ni a mhẹse Ẹshinegba bino, ni a rọ o sheli iJeta ni e miesuọ itsua ni awa ali eni e bia awa ẹa dobe tsua? ¹¹ Iiye e! Awa lama shi o khi okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhufe o

* 15:1 Li zẹ iLev 12.3 † 15:7 Li zẹ Ika 10.1-43 ‡ 15:8 Li zẹ Ika 2.4; 10.44

mie awa pfuluse, igho li khi wewe.”

¹² Oni igbaa e tsaghiya-a tsuke, abi e ro suo olole eyi onyaloa ali oshabo nya ni Eshinagba o roto obo oyi iPolu ali iBanabasi gbe iteva oyi egbo iJeta. ¹³ Abi e ro ngme se, iJemhisi o, “Inyoghuo, a ri eso shi mhe eke! ¹⁴ ISamo iPita o lese guele abi Eshinagba o li mholi omuegbe shi ingme oyi egbo iJeta, ni o roto elemhi we sano egbo, ro mele egbo eyoli-a. ¹⁵ Onana o ri emini emekeguele e keke shi Ebe-nopfuluse bhale ya tse, ni o,

¹⁶ “ ‘Ini a me enana se,
mhi ya nyene egbe bhale,
mhi rue eghiele oyi iDefidi
gbo nyene egbe bhale,
mhi riela ikpukpu-igbe
ni e de kua oyoli ma,
mhi gbo zese oli-a.

¹⁷ Ishegho egbo ni e kpole nya
e nyene egbe bhale deba Onomhue,
egbo iJeta nya ni mhi lu,
e bhale ya khi eyemhe,

Onomhue o ngme gho,
ni o riela emhi ena.’

¹⁸ Loli o she kpe ze
ni a lese ona shi eke agboagbo.S

¹⁹ “Abi mhi so o shi khi, awa khi pfi egbo iJeta
ni e nyene egbe bhale deba Eshinagba lo omunu.

²⁰ Awa ri ochogho keke ebe ya gueye we, e khi ke le
eminale ni a ro luase ikhumhi. Awa gbo gueye we
e khi ke ku itsebo, e khi ke le elamhi ni aa fa uruli, e

khi ke da ọlia.* ²¹ Irari khi o she teşe ni a te la owa ugamhi ẹ zẹ ebe Ushi oyi iMosisi ẹlẹ Iyemheà kpa, a ri ingme oyọli ẹ tse abọ ifui ẹoli kpa.”

²² Ighọ ighiusomhi na keẹ ali eni egbhali ali eni e miesuọ nya e te eni ẹgbọ zẹ emọse aava ni a mu ekpe ẹ na ma iPọlu ali iBanabasi egbe, je Atiọki. IJudasi iBasabasi ali iSalasi e zẹ. ²³ Ebe ni e keke rọ ghie wẹ usomhi na:

Anye ighiusomhi na keẹ ali eni egbhali ni anye khi inyoghuo ẹ, anye tse ẹẹ Inyoghuo anye ni a khi ẹgbọ iJeta ni a la Atiọki ali iSiria ali iSilisha.

²⁴ Anye suọ khi ẹgbọ eghuo e rọte anye iteva vu ni o khia khi ọa khi anye ghie wẹ, ni e bhale ya nu ẹ ngme ingmemhi ni oo yese ẹ elemhi-a ali ni oo nase ẹ udu. ²⁵ Irarighọ, anye rọ kugbe ghie emọse eghuo ghi ẹ, e deba iBanabasi ali iPọlu emole anye bhale. ²⁶ Emọse ena e she ri agbọ oyewe shi okheà itobọ eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue. ²⁷ Irarighọ, anye rọ ghie iJudasi ali iSalasi ni e ri unu gue emini anye keke shi ebe ye ẹ. ²⁸ O ti Ayemhe-nọ-pfuase ali anye ẹloe, ini anye khi ri itsua elese nase ẹ tsua dose ishi enana. ²⁹ A ti egbe eminale ni a rọ luase ikhumhi le, a khi ke da ọlia, a khi le ẹlamhi ni aa fa uruli. A khi ku itsebo. O ma a ti ẹ egbe ini a lase emhi enana le.

Ẹshinegba ọ nu ẹ la.

³⁰ Eni emọse ni a ghie usomhi e vu ya tiemhi Atiọki. E ti eni e miesuọ nya gbili, e ri oni ebe na wẹ. ³¹ Abi eni ẹgbọ e rọ zẹ oni ebe se, oghẹlẹ o vọ wẹ elemhi itobọ khi usomhi onete ni o ri udu ẹ shi ọgbọ ọ o tsua. ³² IJudasi ali iSalasi ni e khi

* **15:20** Li zẹ Okiali 34.15-17; iLev 17.10-16; 18.6-23

emekeguele e nu wẹ ngme ebubu ingmemhi ri udu shi wẹ ọ, e zese wẹ-a. ³³ E nu wẹ la agho ukuku eghẹghẹ, eni e miesuo e tse wẹ okhila. Wẹwẹ ni a ghie usomhi e nyene egbe je iJerusalemu deba eni e ghie wẹ. ³⁴ [Ama iSalasi ọ lama nu wẹ la agho.] ³⁵ IPolu ali iBanabasi e la Atioki, wẹwẹ ali egbọ elese e la agho ọ sese, ee tse abo ungmehi oyi Onomhue.

IPolu ali iBanabasi e vase egbe-a

³⁶ Abi ebubu ogbele e ro dose, iPolu ọ gueye iBanabasi, ọọ li, “Awa nyene egbe je eoli ni awa te dose ni awa ya bino egbọ ni awa gue ungmehi oyi Onomhue ye, ni awa me abi e ke lao shi.” ³⁷ O ghole iBanabasi ni e tsua iJoni ni a gbolo e lu iMaki ma egbe vu. ³⁸ Ama ọa ghole iPolu ni e tsua li. Itobo khi oni iJoni ni a gbolo e lu iMaki ọa nu wẹ gbe ikanya ramhi ukpese ni ọ ro tsua wẹ kua eke iPafia vu, ọ so ukhokho gbe wẹ.† ³⁹ IPolu ali iBanabasi e mholi ekhako ni o toto shi ingme ona, e kemhi egbe. IBanabasi ọ rue iJoni iMaki ma egbe, e lo oko-oke oniemhi da je iSapurosi. ⁴⁰ Ama iPolu ọ pfi obo rue iSalasi, e vu abi eni e miesuo e ro so iromhi na wẹ, re wẹ nga okhale ireloe-khu oyi Onomhue se. ⁴¹ E kia rote eke iSiria ali iSilisha, e ri udu u shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo ọ.

16

ITimoti ọ deba iPolu ali iSalasi

¹ IPolu ọ bhale eoli iDebi ali iLisitira, ashini omo odukhokho ni a lu iTimoti ọ la. Inyoli ni ọ li miesuo ọ khi ongi iJu, ama itali ọ khi ongi iGiriki. ² Igbaa

† 15:38 Li ze Ika 13.13

oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iLisitira ali iKoniomu nya e ngme onete oyi iTimoti. ³ IPolu o nono ni loli ri iTimoti ma egbe vu, igho o shele o li-a. Itobo khi egbo iJu ni e la oobo e ga lese khi ita iTimoti khi ongi iGiriki lo. ⁴ Abi e li kia eoli i gase, e sese eni e miesuo ilamashi ni ighiusomhi na keke ali eni egbhali ni e la iJerusalemu e keke shi ebe na we, e gueye we, e rewe gbe akanya. ⁵ Igho igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo, e fu u shi irudunga, ee bua shi o elekpa.

IMEKE NI IPOLU O ME OBINI iTIROASI

⁶ IPolu ali eni e ga kia, e rote eke iFiria ali iGalesha, itobo khi Ayemhe-no-pfuase o zewe gue usomhi onete le eke Esha. ⁷ Abi e ro ramhi eke iMisia, ee nono ni wewe e lo elemhi eke iBitinia, ama Ayemhe oyi iJesu o zewe lo. ⁸ Igho e rote eke iMisia dose je iTiroasi. ⁹ Eliyose elegho iPolu o me ime-alo, o me khi ongi iMasidonia o migha a lema, "Bhale iMasidonia ni u ya kpaghie anye obo!" ¹⁰ Abi iPolu o ro me oni imeke se, anye mu egbe e le iMasidonia, itobo khi anye lese khi Eshinegba o she lu anye, anye je agho ya gue usomhi onete le.

ILIDIA O MU PFI

¹¹ Anye rote iTiroasi lo oko-okere oniemhi da oke oniemhi je iSamotirasi, ogbeakolo, anye te agho je iNiapolisi.

¹² Agho anye te je ifuapfe oyi iFilipi ni o khi eoli ni o mu eloe shi eke iMasidonia ni ebubu egbo iRomu e ngeli. Anye ga la agho ebubu ogbele.

¹³ Ogbele iyemhe oyi egbo iJu, anye te oni eoli vu je oni oke, ashini anye khokho khi egbo iJu ee lona shi iromhi isoso. Anye shito nu ikpotso ni e legba

aghọ ngme. ¹⁴ Okpotso oghuo elemhi wẹ ni ọ ri esọ shi eke khi iLidia ọngi iTiatira, ọni ọ ri ide eyile ẹ de. Ọ khi ọkpotso ni ọọ na ulishi Eshinegba. Abi iPọlu ọ li i ngme, Eshinegba ọ khueghie ọli udu-a shi oni ungmehi. ¹⁵ Abi a rọ batazi ọli ali apfọli se, ọ lu anye je owa oyoli, ọọ anye, “A kha lese khi egbegbi ọni ọ miesuo mhi khi, a bhale ya ku shi na mhe.” Ọ ti anye shi ọ ramhi ni anye rọ lama shi ọli ọ.

A mu iPọlu ali iSalasi shi igha

¹⁶ Elegehuo abi anye li i je ashini anye la a sọ iromhi, omueshi oghumha oghuo ni ọ mhọli ayemhe obe ni ọ rọ ọ meke guele emini a ya me, ọ ya to anye ukhomhi. Eri ọ ri oni ekpabo imeguele ona a gbe ikpagho na eni e mhọli ọli. ¹⁷ Ọọ deba iPọlu ali anye, ọọ tsese, ọọ lie, “Eni ẹ ga Eshinegba ni ọ fune eni egbo ena e khi! Eri ẹ tse abo guele abi a li ya mhọli imiepfuese!” ¹⁸ Ina ọ li i riele ọli ogbele kpa ya ramhi ni oni ingme o rọ ri elemhi i bi iPọlu, igho iPọlu ọ nyene egbe gueye oni ayemhe, ọọ li, “Mhi ri eva oyi iJesu mhesene, fie ọli idiegbe ya lase!” Aghoaghọ oni ayemhe o fie ọli idiegbe ya lase. ¹⁹ Abi eni e mhọli ọli e rọ me khi ẹa ke me ikpagho afa ni e kpe te ẹ ọli obọ ọ me, e mu iPọlu ali iSalasi tialo ghi enighie obini agbala oyewe. ²⁰ E wolọ wẹ bhale odalo oyi esọ-ẹzọ, ẹẹ wẹ, “Emose ena, egbo iju e khi ni e pfi ozughu ẹ shi awa ifuapfe. ²¹ E kia a sese egbo imu ni e khi ọda shi eyi awa. Awa ni awa khi iRomu, awa aa ya dobe ri osese oyewe gbe akanya.” ²² Eni ebubu egbo e kuma wẹ ọ gue ezọ shi iPọlu ali iSalasi egbe. Igho eni esọ-ẹzọ e gueye wẹ e banọ wẹ a, e gbe wẹ itali. ²³ Abi e rọ gbe wẹ egbegbo se, e tigbe pfi wẹ lo owa ighumha.

E gueye oni oọ khe-ekhe o pfi okpe ashini o rewe shi egbegbo. ²⁴ Abi a ro ri oni omhesa na li se, o mu we kulo owa aza elemhi oni owa ighumha, o so we awe igha. ²⁵ Abi itsotso ogbie o ro mu eke, iPolu ali iSalasi ee so iromhi, ee to uwolo kuoghi Eshinegba. Ighumha eni e kpole e ri esọ shi we eke. ²⁶ Udemhija, eke o ri itoto nighise. Oni owa ighumha o rote eke jighise egbegbo. Eloawe eloawe, ode nya ni e lo oni owa le e khueghie-a. Iweghie ni e ro ge eni ighumha nya e ku we awe-a. ²⁷ Abi oni oọ khe ekhe agho o ro me khi ode ni e la oni owa ighumha nya khi e khueghie-a, o dabi khi ighumha ni e la agho nya e she pfue. Igho o ji itakobi emhi lasela ni lue ro gbe egbelue-a. ²⁸ Ama iPolu o tsesa leghe, o o li, “Khi gbe egbe e-a! Anye nya anye la ana.”

²⁹ Oni oọ khe ekhe ogho o lu ogo o nyanya rue ugbili bhale. O ri ulishi-ulishi na bua bua, o de ya wuga odalo oyi iPolu ali iSalasi. ³⁰ Igho o rue we lasela, o mhila we, “Elo mhi ya li ni mhi ro ya mhọli imiepfuese?”

³¹ Ee o li, “Ye ye ali apfe nya a mie iJesu Onomhue suo khi a ya mhọli imiepfuese.” ³² Igho e gue ungmehi oyi Onomhue ye o li ali apfe o li. ³³ Igho oni omose o wolọ we, o dua we utse ni a kuali we. IPolu ali iSalasi e rue o li ali apfo li ya batazi na agho agho. ³⁴ Igho o rue iPolu ali iSalasi nga owa oyoli ya ri eminale na le. Oghela o vo o li ali apfo li nya udu irari khi e she mie Eshinegba suo.

³⁵ Ele uzogbe ogbeakolo, eni esọ-eso e ri unu na ipolisi e ka gueye oni oọ khe-ekhe ogho, “Zobe emose egho obo ni e vu.” ³⁶ Igho oni oọ khe ekhe

oghò ọọ iPọlu, “Esò-ẹzọ e she ri unu bhale a wolọ ẹ abọ-a ni a ke vu. Opfomhẹ o ka nu ẹ kia.” ³⁷ Ama iPọlu ọọ li, “Anye a li ingme okhoghuo ni a rọ mu anye gbe itali ukpẹloe oyi ẹgbọ nya, aboriẹkhia khi ẹgbọ iRomu anye khi! Ama e mu anye kulo owa ighumha. Memena, ẹẹ nono ni wẹwẹ e bẹna rue anye abọ-a, ọa ya tşẹ e! Eni esò-ẹzọ wẹwẹ-ghuo e bhale ya wolọ anye lasele.”

³⁸ Eni ipolisi e lẹ ya gueyẹ eni enighie abi e ngme. Abi e rọ suọ khi ẹgbọ iRomu iPọlu ali iSalasi e khi, ulishi o mu wẹ. ³⁹ Ighọ e vu ya kuegbe-a lema wẹ, e wolọ wẹ owa ighumha le, e lema wẹ e kpẹkpẹ e lase ẹwẹ ifuapfẹ le. ⁴⁰ Ighọ iPọlu ali iSalasi e lase oni owa ighumha le, e ya je apfẹ oyi iLidia. E bhale ya ẹ eni e miesuọ aghọ. E ri udu shi wẹ ọ, e rọte aghọ vu.

17

Obini iTẹsalonika

¹ IPọlu ali iSalasi e rọte Afipolisi ali Apolonia dọşẹ e bhale iTẹsalonika ashini owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu o la.

² IPọlu ọ dọşẹ je owa ugamhi abi ọ kie kpẹ ẹ li. Ẹfo uka esẹ ọ la aghọ nu wẹ rọte Ebe-no-pfuasẹ ku ochi. ³ Ọ rọte Ebe-no-pfuasẹ rọli khasẹ gboo, khi ọni Ọmiepfuese, ọ mema ya mẹ osoli, ọ rọte eghuli guale. IPọlu ọ gueyẹ wẹ, “Ijesu ni mhi rọ ọ tse abọ yẹ ẹ ọ khi ọni Ọmiepfuese ni Ẹshinẹgba ọ shobọ khi lọli ya rọ bhale.” ⁴ Ẹgbọ iJu eghuo e mie shi emini iPọlu ali iSalasi e ngme, e ku ma wẹ ọ ọ ga Ẹshinẹgba. Ighọ li khi ẹgbọ iGiriki eni ẹ na ulishi Ẹshinẹgba ali ebubu ikpotso ni e fialo-a e li miesuọ.

⁵ Ama ẹgbọ iJu ee kpe ofuma, e kia ya luno ẹgbọ usuesọ-akhuẹ tiggibili shi okhọli. E pfi ozughu shi oni ẹdẹli nya. E tsua okhọli lo owa oyi ọmọse ni a lu iJasi ya nono iPọlu ali iSalasi ni wẹwẹ e muno wẹ lasele na eni ẹgbọ. ⁶ Ama abi ẹa rọ mẹ wẹ, e tialọ iJasi ali eni e miesuọ elese ghọ je odalo oyi enighie eyi oni ẹoli, e tsẹsẹ leghe, e liẹ, “Emọse ena e she pfi ozughu shi asha kpa! Memena e gbo bhale ifuapfẹ eyi awa, ⁷ iJasi ọ mie wẹ shi owa oyọli. Ẹ da ishi eyi iSiza, ẹẹ khi oghie ọlese ọ laọ ni a lu iJesu.” ⁸ Abi e rọ suọ eni ingmemhi ena, elemhi e te odode yese eni ebubu ẹgbọ ali enighie eyi oni ẹoli-a. ⁹ E ri iJasi ali eni a ga muno wẹ eghọ zẹ oko, neni a tigbe zẹwẹ vu.

Elemhi iBerea

¹⁰ Obili o lẹsẹ bi ẹlẹghọ, eni e miesuọ e ghie iPọlu ali iSalasi je iBerea. Abi e rọ ramhi aghọ, e je owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu. ¹¹ Ẹgbọ ni e la aghọ e mhọli udu ni o khueghie-a dọsẹ eni e la iTesalonika. E ri esọ shi oni usomhi onete egbegbọ. Ogbẹlẹ kpa e rọ wẹna Ebe-no-pfuasẹ ni e mẹ ini emini iPọlu ọ gueyẹ wẹ ini igesikia lọ. ¹² Ẹgbọ iJu ebubu e miesuọ, ikpotso iGiriki ni e fia alo-a, ali emọse iGiriki e li miesuọ.

¹³ Ama abi ẹgbọ iJu ni e la iTesalonika e rọ suọ khi iPọlu ọ la iBerea a tse abọ ungmehi oyi Ẹshinẹgba, e bhale aghọ ya ngmiasẹ ẹgbọ e ka pfi ozughu. ¹⁴ Eloawẹ eloawẹ, eni e miesuọ ẹẹ iPọlu vu ke je egele okẹ oniẹmhi, ama iSalasi ali iTimoti e kie la iBerea. ¹⁵ Eni emọse ni e kphase iPọlu, e rọ li bhale Ateni, e gbo nyenẹ egbe je iBerea. IPọlu ọ ghie wẹ ghi iSalasi ali iTimoti e kẹlẹ bhale ya ẹ luẹ shi aghọ.

Abi iPọlu ọ rọ la obini Aṭeni

¹⁶ Abi iPọlu ọ li migha Aṭeni i khẹ iSalasi ali iTimoti, ọ me ilitsa ọdọda ni e la oni eke, o nighise ọli ayemhe. ¹⁷ Igho ọ nu egbo iJu ali egbo iJeta ni e e na ulishi Eshinegba ku ochi elemhi owa ugamhi. Igho ọ li gbo nu egbo kpa ni e rọte olele e dọse e ngme ogbele kpa. ¹⁸ Egbo eghuo ni e sese, ni e khi Epikuria ali iSitoiki e nu ọli i khẹ ako.* Abi iPọlu ọ rọ ngme ungmehi oyi iJesu ali irọte eghuli guale, eghuo ọ e lie, “Elo oyeghe ona ọ me e ngme?” Eghuo e e li, “Abi khi eri ọọ lie awa ke ga ilitsa eyi ọli oboese?” ¹⁹ Igho e rue iPọlu bhale owa ni a lu Aropagosi. (Owa ona eguebe ni e la ọli Aṭeni e e legba.) “Anye e nono ni u gueye anye abi ose e onogbo ona o ngme. ²⁰ Ingmehi ni u wa ngme, enegbo e khi shi anye eso, gueye anye abi e ngme.” ²¹ Irari khi egbo Aṭeni nya, ali epfese ni e la ọ, e ma pfuse eghẹghe-a ke ngme ingmemhi ali ke ri eso shi owena ali ilese enegbo ni e she lasela e gbigbi eke. ²² IPọlu ọ vule migha we iteva ọ we, “Emose Aṭeni, mhi me e me khi egbo ni e mhu e ulishi oyi Eshinegba a khi. ²³ Irari khi abi mhi rọọ kia ifuapfe eye e gase mhi bino ikhumhi ebubu ni aa ga. Mhi me okula oghuo ni a keke emhi shi, ni ọọ, ‘Oyi olitsa ni aa lese.’ Emini a ga ni e e khi aa lese, mhi ya gue ingme oyoli ye e ena.

* **17:18** Egbo Epikuria ali iSitoiki ena, e deba ose e ni e te ode, eyi ọ ni a lu Epikurosi ali iZeno. Eri Epikurosi ọọ sese egbo e zobe ni oghela o khi emini e na khu agbo oyewe, a na ke na emini e ya pfi osoli ali ulishi na we. Egbo iSitoiki e deba ose e ni e te ode eyi iZeno, ni ọọ ogbokpa ọ ke li agbo oyoli abi usamhi oyoli o lama na li shi. Ogbo khi zobe ni usamhi agbo aruele okekhi oyi osoli, ni o nase ọli.

24 “Eshinegba ni o ma agbo ali emhikpa ni e la elemhi we, loli o khi Onomhue oyi eke ali ukhuli ni o ya la Owa ugamhi ni egbo e ri abo to. 25 Wexhi eri o nono emhikhoghuo ali ikpaghiobo oyi egbo. Itobo khi loli o ri agbo ali ayemhe ali emhikpa na egbo nya.† 26 Ogb oghuo o te ma egbo ododa na ushishi ni e la agbo nya, Lolighuo o ri egheghe shi eke na ushishi ni e ro ya la agbo ali khi o shi ughuli oyi ogbogbo nali. 27 Loli o ligho riele ona ini egbo e roshaka ke nono oli, ini e me asha ramhi oli egbe. Ama Eshinegba o nuata shi onge-awa o. 28 ‘Loli o ri ekpabo na awa la agbo ni awa ro o kia, ni awa ro khi oni awa khi,’ ali khi, ‘imi oli awa khi,’ abi ekekebe eye e eghuo e li ngme oli.

29 “Irarigho, aborokhia khi imi Eshinegba awa khi, awa khi ke roli khokho isheli ni egbo e ri eneli ri igolu ali elomho ali eche ma. 30 Egheghe ni o dose, eri Eshinegba o mu alo kua shi umhaleso oyi egbo. Memena o she ri omheso ni ogbokpa ni o la ashakpa o mu nyene. 31 Irari khi o she shi ogbele shi eke ni o ro ya ri omose oghuo gue agbo kpa ez o. Eshinegba o she rokhase agbo khi igesikia onana o khi ni o ro rote eghuli guise oni omose ona le.”

32 Abi e ro suo khi iPolu o ngme ramhi irote eghuli guale, e ri oli i li egia, ama elese ee oli, “Anye a nono ni anye gbo suo ungmehi ona eleele.” 33 Igho iPolu o rote oni ilegba vu. 34 Emose eghuo e deba li, e mie oli suo. IDionisusi ni o khi oghuo oni igbaa Aropagosi o li deba li. Igho li khi okpotso oghuo ni a lu iDamarisi ali egbo eghuo elese e li la o.

† 17:25 Li ze 1 Ighie 8.27; Aza 42.5; Ika 7.48

18

Abi iPọlu ọ rọ la iKoriti

¹ Abi a rọ mẹ eni ingme ena se, iPọlu ọ rọte ẹoli Ateṅi vu je ẹoli iKoriti. ² Aghọ ọ bhale ya ẹ ọngi iJu ọghuo ni a lu Akuila ni a bia shi eke iPọtusi. Oni lọli ali ughue ọli ni a lu iPisila e leşe rọte eke Itili bhale, irari khi oghie iRomu nya ni a lu iKiladiusi ọ shi ushi na ẹgbọ iJu nya ni e la ẹoli iRomu nya e lase ẹoli iRomu le. iPọlu ọ le ya bino we, ³ irari khi akanya oni ọ ri ide ẹ ghi okhoro ọọ gbe, ọ nu Akuila ali iPisilia a gbe oni akanya ni ee gbe. Ọ nu we la aghọ.

⁴ Ogbẹle Iyemhe a oyi ẹgbọ iJu kpa ọ rọ je owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu ya nu we ku ochi ini ọ dobe ri oni ungmehi lo ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iGiriki eso. ⁵ Abi iSalasi ali iTimoti e rọ rọte eke iMasidonia bhale, iPọlu ọ ri ẹghẹghẹ ni ọ mholi nya gue oni ungmehi ye ẹgbọ iJu, khi iJesu ọ khi Ọmiepfuese ni Ẹshinegba ọ shobọ khi ọ ya bhale. ⁶ Abi eni ẹgbọ iJu e rọ nu ọli khe akọ ni e rọ ze emue ebe na li, ọa lama shi we ọ, ọ kpe abọ shi we ọ, Ọọ, “Mhi kpe abọ shi ẹ ọ. Ini a pfua, ẹẹ a ya mu ota so. Ọa khi mhemhe a ya mu ota so shi ọlia eyee. Rọte memena vu, mhia je eke oyi ẹgbọ iJeta.” ⁷ Ọ pfi we shi aghọ vu, ọ je owa oyi ọgbọ iJeta ni a lu iTatọsi iJositọsi ni ọọ ga Ẹshinegba, ni owa oyọli o la mama owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu. ⁸ IKirisipusi ni ọ khi ọga shi oni owa ugamhi ali apfọli e mie Ọnọmhuẹ suọ; ebubu ẹgbọ ni e la iKoriti ni e suọ oni usomhi e miesuọ, a batazi we.

⁹ Eliyose ẹleghuo, iPọlu ọ mẹ ime-alo ni Ọnọmhuẹ ọ la nu ọli ngme, ọọ li, “Ulishi o khi mu ẹ, ama

kie ke gue ungmehi le, khi tsaghie-a. ¹⁰ Irari khi mhi nu e la. Ogbọ ọa la ọ ni ọ ya kuali e utse. Irari khi mhi mholi ebubu egbo shi eoli ona ni e khi egbo eyemhe.” ¹¹ Igho iPolu ọ la iKoriti ukpe oghuo ali ukhukhui, ọọ sese eni egbo ungmehi oyi Eshinegba.

¹² Abi iGalilio ọ ro khi igovunọ ni iRomu e ze shi obini eke Akhaya, egbo iJu eghuo e kugbe mu okholi vule shi iPolu ọ, e mu ọli je ikotu. ¹³ Ee li, “Eri omose ona ọọ sese egbo ode egbholi ni a te e ga Eshinegba abi ushi oyi awa ọa ngme.”

¹⁴ Abi iPolu ọ li i nono ni loli ngme, igho iGalilio ọ nu egbo iJu ngme, ọọ, “Ini ezọ ni a lu ena o khia khi oyi umhagueli lo okekhi oyi ingmobe okhoghuo lo, mhi kha kugbe-a ri esọ shi e ee egbo iJu ọ. ¹⁵ Ama abi o ro khi ungmehi ekhako ni o la ingmehi ali eva ali ushi oyee egho, ee-ghuo a ya so oni ingme, mhi aa ya so ọ.” ¹⁶ Oo a khu we ikotu ya fie. ¹⁷ E gamhi iSositenisni ni ọ khi ọga shi owa ugamhi mu. E la odalo oni ikotu gbe ọli. Ama iGalilio ọa fe pfi esọ shi we ọ.

¹⁸ IPolu ọ nu eni e miesuo la iKoriti ogbele ni e bu, igho ọ li tse we okhila, loli ali iPisilia ali Akuila e lo oko-okę oniemhi da okę oniemhi je iSiria. Neni iPolu ọ rote iKenkhiria da okę oniemhi, ọ yamhi itsu ukhomhi-a itobo ironga ni ọ ro nga.* ¹⁹ E ramhi Efesosi, ashini iPolu ọ pfi iPisilia ali Akuila shi. Ọ je owa ugamhi ni ọ nu egbo iJu ku ochi. ²⁰ Eni egbo e ọ nu wewe la agho tese, ama ọa lama. ²¹ Ochogho, ọ gueye we abi ọ ro ọ vu, ọọ, “Ini o da khi oghuemhe oyi Eshinegba, mhi ya nyene egbe bhale deba e.”

* **18:18** Li ze iNoba 6.18

Igho ọ rọte Efesosi lo ọkọ-oke oniemi vu da oke oniemi. ²² Abi ọ rọ ramhi iSizeria, ọ te agho je iJerusalemu ya tse eni e miesuo, ọ ke te agho je ẹli Atioki.

²³ Abi ọ rọ la agho ukuku eghẹghẹ, ọ te agho vu, ọ rọte eke iGalesha ali iFirigia ya ri udu shi eni e miesuo ọ.

Abi Apolosi ọ rọ la Efesosi ali iKoriti

²⁴ Oni eghẹghẹ, omose onge iJu ni a lu Apolosi ni a bia shi Alẹzadira ni ọ khi oni ọ mema gue ebe, o gbo lolo lese ebe no pfuase, ọ bhale Efesosi. ²⁵ Ọ khi ọgbọ ni a rọte eke sese ode oyi Onomhue. Ọ mhọli omuegbe ni o fu ni ọ rọ sese ingme oyi iJesu. Emini ọọ sese o rọte ode igesikia. Ama oseşe oyi iJoni Oni ọọ batazi egbo ọ lese gue. ²⁶ Igho ọ li la owa ugamhi oyi egbo iJu ri igbedu u ngme. Abi iPisila ali Akuila e rọ suo emue ni o la li unu, e rue ọli ma egbe je apfe, e kuegbe-a sese ọli ode oyi Eshinegba shi ọ egbegbo. ²⁷ Apolosi ọ roli shi udu khi ọli ya je Akhaya, eni e miesuo ni e la Efesosi e kpaghie ọli obo, e keke ebe ghi eni e miesuo ni e la Akhaya. E gweye we e kpe abo mie ọli. Abi ọ rọ ramhi akaghọ, ọ khi ikpaghiobo oniemi na eni e rọte okhale oyi Eshinegba miesuo. ²⁸ Irari khi ọ nu egbo iJu khe ako egbegbo, ọ rọ mu we ọ le. Ọ rọte Ebe-no-pfuase rokhase we khi iJesu ọ khi Omiepfuese ni a shobo.

19

Abi iPolu ọ rọ la Efesosi

¹ Abi Apolosi ọ li la elemhi iKoriti, iPolu ọ rọte elemhi oni eke kia rọte ugbogbode ni o khi ute ute e dose, ọ bhale Efesosi. Agho ọ bhale ya ẹ eni

e miesuo eghuo, ² ọ mhila wẹ, ọọ wẹ, “Abi a rọ miesuo, a li mie Ayemhe-nọ-pfuase?”

Eẹ ọli, “Anye a fe suo khi a me emini a lu Ayemhe-nọ-pfuase ghue.” ³ IPọlu ọọ wẹ, “Ibatizi onabi onoghuo a kpe mie?”

Eẹ ọli, “Ibatizi oyi iJoni.” ⁴ IPọlu ọọ wẹ, “Ibatizi oyi iJoni, ibatizi ona imupfi lo. Ama oni iJoni ọ gueye egbọ iZireni e mie oni ọ ya bhale ikpukhokho oyelue suo, ikhi iJesu.”* ⁵ Abi e rọ suo ona se, a ri eva oyi iJesu Onomhue batazi wẹ. ⁶ IPọlu ọ ri abo nga wẹ ukhomhi, Ayemhe-nọ-pfuase ọ tiemhile shi wẹ ọ, ee ngme emue onogbo. E gbolo o ngme ungmehi ni Eshinegba ọ rọ shi wẹ unu. ⁷ Wewe nya e khi emose ogbava.

⁸ IPọlu ọ lo elemhi owa ugamhi, ọ la agho iki ese, ọ ri igbedu nu eni egbọ ngme. Ọ nu wẹ ku ochi, ọọ sese wẹ ni e mie shi ingme Eghiele oyi Eshinegba. ⁹ Ama eghuo ọ e khi isueso-akhue ni ẹa lama miesuo. E la ukpeloe oni igbaa ngme ingmemhi ebe deba oni ode. Igho iPọlu ọ pfi wẹ shi agho vu, ọ rue eni e deba li je owa oyi iTiranosi. Ọ la agho nu wẹ ẹ ku ochi ingme iloghie ogbele kpa. ¹⁰ Ikpe eva ọ la agho sese wẹ, ghe egbọ iJu ali egbọ iGiriki ni e la eke Esha, e suo ungmehi oyi Onomhue.

Imi iSikiva

¹¹ Eshinegba ọ te obọ oyi iPọlu u gbe ikanya oshabo ododa. ¹² O ya ramhi khi ibede ali ogbene ni a rote iPọlu egbe wolọ, e ri egbọ ni ẹa ze e toto, ali e khu egbọ ayemhe okphaghię idiegbe ya lase.

* **19:4** Li ze iMat 3.11; iMak 1.4,7-8; iLuk 3.4,16; iJon 1.26-27

¹³ Egbọ iJu eghuo ni ee kia ukhomhi ẹoli gase ri imajiki i khu ayemhe obe kua, e li nono ni e ri eva oyi iJesu Onomhue riẹle abi imajiki khu ayemhe obe. E lie, “Anye ri eva oyi iJesu ni iPolu o ro tse abo mhesẹ ne, fie lase!” ¹⁴ Imi oga oyi ekpodalo ugamhi onge iJu oghuo ni a lu iSikiva etuoshilua, ee li ona. ¹⁵ Igho, oni ayemhe obe, oo we, “Mhi lese iJesu, mhi lese iPolu, eghuo a khi?” ¹⁶ Oni omose ni o mholi oni ayemhe obe ogho, o kpha rughu we, o gbe we kuali utse. E ri irumheba na kua.

¹⁷ Abi egbọ iJu ali ijeta ni e la eke Efesosi e ro suo emini a me, ulishi oo mu we. E ri ekpe na eva oyi iJesu Onomhue. ¹⁸ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e fie lasele gboo, e zono olamhe eyewe le nya. ¹⁹ Ebubu we ni e kpe e li eboli, e wolo ebe ni e ro o li eboli nya lasele tose-a. Abi a ro ta ingme ni a ro de eni ebe ni e tose-a, e ya khi eka udududu. ²⁰ Igho ungmehi oyi Onomhue oo ge shi o tse, oo toto-a.

²¹ Abi a ro me ingme ena se, iPolu o sa o khi loli ya rote eke iMasidonia ali Akhaya dose je iJerusalemu. Oo eni egbọ, “Mhi kha ramhi agho se, mhi ya rote oobọ je ẹoli iRomu.” ²² Igho o ghie iTimoti ali Erasitosi ni e nu oli a gbe akanya je iMasidonia. Loli o la eke Esha ukuku eghẹghe.

Onyaghu ni a me Efesosi

²³ Oni eghẹghe, ukpokpomhi onyaghu o ya de shi ẹoli Efesosi irari osese ni iPolu oo sese. ²⁴ Omose oghuo o la o, ni a lu iDemetiriusi ni oo lumhi igolu ro riẹle irokhokho okula oyi olitsa Atemisi. O tsua oki oniemi ghi eni e gbe oni akanya. ²⁵ Igho oni omose o luno wewe nya kugbe, oo we, “A lese khi egbegbi eleli awa rote oni oki ona me. ²⁶ Mena a

she me, a gbolo suo ikanya ni iPolu o o gbe. Loli o o gueye egbò khi ilitsa ni a ri abo mama khi afue e khi. Ebubu egbò ni e la eoli Efesosi ali eke Esha nya e she mie oli suo. ²⁷ Oki oyawa o she la okhena ni o ro o le eva obe. Ali khi ekpe oniemhi ni a ro na olitsa Atemisi ali okula oyoli o ya mele afue-a. Olitsa ona egbò ni e la eke Esha ali agbò nya ee ga.”

²⁸ Abi eni egbò e ro suo ona, elemhi ee bi we. E ri ofu tseşe e gase eke gbii, ee lie, “Olitsa onofune, Atemisi o khi ni anye egbò Efesosi anye ee ga.”

²⁹ Oni okeke o gbhiaku oni eoli. Eni egbò e mu iGayusi ali Arisitakusi ni e khi engi iMasidonia ni e nu iPolu kia a gase. E rue we bhale olele. ³⁰ IPolu o o nono ni loli je odalo oyi oni igbaa, ama eni e miesuo ea ze oli obo. ³¹ Ekhemhue eghuo ni ee mhese shi oni eke ni e khi emole iPolu e li ghie usomhi ya lema li o khi bie je elemhi olele ya ri egboli khase. ³² Oni eghedge, okeke oniemhi o de elemhi oni igba. Eghuo e kha ngme e je ola, elese e ngme e je oobo. Egbò eghuo ni e la agho ea lese emini o pfi oni ozughu. ³³ Eni ee ralo na egbò iJu eghuo e tanò Alezada abo je odalo o ka ngme na ewe. E gueye oli emini o ya ngme. Igho oni Alezada o ri abo gbe we akhiakhia. O guele emini a me. ³⁴ Ama abi eni ebubu egbò e ro lese khi ongi iJu o khi, e ri uruli oghuo tseşe gbii, elemhi iwakati eva, ee lie, “Olitsa onofune Atemisi o khi ni anye egbò Efesosi ee ga.” ³⁵ Ikpukhokho o, okeke-ebe oyewe o fie lasele, o ri abo gbe we akhiakhia. O o we, “Inyoghuo-mhe egbò Efesosi, ogbokpa o lese khi awa khi eni e khekhe okula Atemasi, ali echeli oyoli ni o rote idane de tiemhile? ³⁶ Aa me ogbokhoghuo

ni ọ dobe ya tia onana. Itobo igho a die oili lalo ni udu oyee o pfomhe. A khi ri inyanya-dose riele emhikhoghuo. ³⁷ Eri a muno emose ena bhale abi o rie khia khi ẹa rote oni owa ugamhi do ughiatọ, wekhi eri e ze emuebe na olitsa ni awa a ga. ³⁸ Ini iDemetiriusi ali apfoli e mhue ogbokhoghuo ni ọ li we ingme, a lese khi awa mholi ikotu ali esọ-ẹzo, ọ ka lu eni egbo ẹzo. ³⁹ Ama ini a me emhese ni a nono ni a ro lasele, a ze ni a la igba ni a la gue ẹzo so ọ. ⁴⁰ Irari khi ini a bino emini a me amo, awa la okhena ipfa ẹzo mu khi awa, awa pfi ozughu. Awa aa ya me ẹzo gue pfa egbe awa shi eke, irari khi awa aa mholi emini o pfi oni ozughu onana.”
⁴¹ Abi ọ ro ngme se, ọọ oni igba o ve-a.

20

IPolu ọ rote eke iMasidonia ali Akhaya dose

¹ Abi oni okeke o ro pfomhe, iPolu ọ ghie ya lu eni e miesuo. Ọ ye we ude se, ọ tse we okhila. Ọ je eke iMasidonia. ² Ọ rote oni eke dose. Ọ kia ri ingmemhi ni e bu ri udu shi eni e miesuo ni e la oni eke ọ. Ikpukhokho, ọ ramhi eke iGirisi. ³ Ọ la agho iki ese. Irari khi egbo iJu e gba ugbamhi obe khe oli, abi ọ li nono ni loli lo oko-okhe oniemi je iSiria, ọ ri ochoghọ mu egbe pfi rote ode iMasidonia vu. ⁴ ISopata omi iParosi ongi iBerea ọ deba li, li shi Aristakusi ali iSekudosi ni e khi engi iTesalonika, ghe iGayusi ali iTimoti engi iDebi, gbo li shi iTakikosi ali iTirofimosi ni e khi engi eke Esha. ⁵ Etuava ni a ngme kpukhokho enana, e je odalo ya migha khe anye obini ẹoli iTiroasi. ⁶ Anye rote iFilipi kia ukhomhi okhe oniemi ogbele ishe, abi a

rọ li ukpe ibulẹdi ni aa ri ifuma shi nye se. Anye bhale ya ẹ eni e migha ẹ khẹ anye ẹoli iTiroasi, anye la aghọ ogbẹlẹ ishilua.

IPọlu ọ rọte eghuli guise Iyutikọsi le

⁷ Ogbẹlẹ nododẹ elemhi ẹfo uka, anye bhale kugbe ni anye ya le eminale ni o pfuase. IPọlu ọ nu eni ẹgbọ ngme tẹsẹ irari khi ọ ya vu ogbeakọlọ. Ọ ngme ya ramhi itsotso ogbiẹ. ⁸ A ri igbili ni e bu ru shi elemhi owa ukhomhi atonga ni anye legba. ⁹ Oṣẹo oghuo ni a lu Iyutikọsi ọ shitọ okele ni o la oni atonga. Ukpokpomhi olesẹ o dọ li rue abi iPọlu ọ rọ ngme e tẹsẹ dọsẹ. Abi iPọlu ọ kie li i ngme, oni olesẹ o lo ọli egbe ramhi ni ọ rọ rọte ukhomhi atonga nuzi-esẹ de ya tiemhi eke. Abi ẹ rọ mu ọli vule, ọ she ghua. ¹⁰ Ama iPọlu ọ tiemhi eke, ọ mu ọli ko elemhi, ọ to ọli etuli, ọọ, “A li tsuke, ayemhẹ oyọli ọ kie laọ.” ¹¹ Ighọ, ọ nyenẹ egbe nga atonga, e le eminale ni o pfuase. Ọ nu wẹ ngme ramhi ni ovọ o rọ ngale. IPọlu ọ vu. ¹² Eni ẹgbọ e rue ọni oṣẹo je apfe, ọa mhọli ikuatse okhọghuo. Onana o ri udu pfomhẹ wẹ egbegbọ.

IPọlu ọ tse eni eghali Efisha okhila

¹³ Anye lo ọkọ-oke oniemi je odalo ya migha khẹ iPọlu Asọsi, asha ni iPọlu ọ te ya deba anye lo ọkọ-oke oniemi. Lọli ọ mhẹsẹ ona itobọ khi awẹ ọ rọ ya bhale. ¹⁴ Abi ọ rọ bhale ya ẹ anye shi Asọsi, anye ga lo ọkọ oke oniemi oghuo je iMitileni. ¹⁵ Ogbeakọlọ, anye lo ọkọ oke oniemi te aghọ ya je iKhiosi, ogbẹlẹ ni o de bali, anye rọte aghọ da je iSamosi, ogbeakọlọ anye ramhi iMiletusi. ¹⁶ IPọlu ọa nono ni lọli migha ẹoli Efesọsi itobọ ini lọli khi

pfuse egheghe a shi eke Esha, irari khi inyanya o la ini loli kele ramhi iJerusalemu shi ogbele iPetikositi.

¹⁷ Eoli iMiletusi iPolu o te ghie usomhi ghi egbhali ni e la igba oyi egbo eni e miesuo ni e la eoli Efesosi e bhale ya e lue. ¹⁸ Abi e ro ramhi agho, oo we, “A lese abi mhi li nu e ngeli abi mhi ro la iteva oye, ro te ogbele onodode ni mhi te lo eke Esha le. ¹⁹ Rote iregbemhe-tiemhile ali ameh evie mhi ro gbe ikanya eyemhe abi oni oo ga oyi Onomhue, egheghe ni o ro ze mu mhe ni egbo iJu e ro gba khe mhe. ²⁰ Ee lese khi mhi aa ri emhikhoghwo ni o ya kpaghie e obo sheli e abi mhi ro o tse abo ali ni mhi ro o sese e elemhi igbaa ali ifuapfe. ²¹ Mhi she kpe gueye egbo iJu ali egbo iJeta khi e mema a te olamhe eyewe mu pfi deba Eshinegba ni e mie iJesu Onomhue oyawa suo.

²² “Memena, ni mhi ro suo eso na Ayemhe-no-pfuase, mhia le iJerusalemu, ni o khia khi mhi aa lese emini mhi ya me oobo. ²³ Mhi lese khi asha kpa ni mhi je, Ayemhe-no-pfuase o she kpe gueye mhe khi owa ighumha ali anasemhe e migha a khe mhe. ²⁴ Ama eri mhi leli agbo oyemhe shi afue, ini mhi lese me asha gbe akanya ni iJesu Onomhue o mheso na mhe pfo. Ikhi itsabo usomhi onete isomhelemhi oyi Eshinegba.*

²⁵ “Mhi she kia rote asha je asha tse abo ungemhi Eghiele oyi Eshinegba ye e. Memena mhi lese khi ongee, oa ke tigbe ya me mhe ghue. ²⁶ Irarigho, mhi gueye e amo khi ini ongee o pfua, oa ke la obo oyemhe. ²⁷ Irari khi ulishi ogbokhoghwo oa mu mhe ni mhi ro gue ungemhi oyi Eshinegba

* **20:24** Li ze 2 iTimo 4.7

ye ẹ. ²⁸ Igho, a ri ẹloe khu egbe ẹ, ali oḡbọkpa ni Ayemhe-nọ-pfuase o ro nga ẹ obọ. Khi ọrisumhaka oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ oyi Eshinegba ni o ri ọlia eyọli de. ²⁹ Mhi lese khi ini mhi da vu se, eḡbọ ni e kholo abi ekpe ali idumhi e ya lo ẹ iteva le, ẹa ya ze eni isumha obọ khi ẹa kuali we utse. ³⁰ Eḡheḡhe o ya ramhi ni eḡbọ eghuo elemhi ẹ e ro ya ri ingmemhi eḡbhue di eni e miesuo, e rue iteva oye ẹ lasele. ³¹ Irarigho, a ri ẹloe shi o, a gbo sato khi elemhi ikpe ese mhi aa tigbe yemhe-a itse agua ye ẹ, shi ẹle oḡuota ghe ẹliyose, elemhi evie.

³² “Memena, mhi re ẹ nga Eshinegba obọ, ali ungmehi isomhelemhi oyọli, ni o ya re ẹ fu shi irudunga, ni o ya re ẹ mholi ugu ni eni Eshinegba o she khuese pfuase e ya mholi. ³³ Mhi aa do oḡbọkholoḡhuo okonyo ẹlomho ali igolu wekhi ode oyọli. ³⁴ Eẹ a lese khi abọ eyemhe ena mhi ro gbe akanya ro de emini mhemhe ali eni e nu mhe kia ẹẹ nono kpa. ³⁵ Elemhi emini mhi rie ẹ kpa, mhi rokhasẹ ẹ khi awa mema ya ri akanya igbegbe onana kpaghie eni ẹa mholi obọ. A sato ungmehi oyi iJesu Onomhue, ni ọọ, ‘Ikhivose o la irona dose imiemie.’ ”

³⁶ Abi iPolu o ro ngme se, lolu ali ewe e wugha, o so iromhi. ³⁷ Ee vie abi e li i tse ọli okhila, e mu ọli, ni e pfifi ọli egbe. ³⁸ Oni o lolo ri egbe pfọ we-a khi oni o gueye we khi ẹa ke tigbe ya me lue ghue. Igho e kphase ọli ya lo oko-okẹ oniemi.

21

IPolu o vu iJerusalemu

¹ Anye tse we okhila se, anye kia oke oniemi talala a je eoli iKosi. Ogbeakolo anye je eke iRodisi, anye rote agho je eoli iPatara. ² Anye lo oko-oke oniemi ni oo je eke iFonisha, igho anye lo o vu. ³ Anye nise alo me iSapurosi, anye rote ukiēkiē ogobō ini a so alo ghue obini ovō o te e lo eko. Anye je eke iSiria. Anye migha eoli iTai, agho oko oyi anye o la tiese itsua shi eke.

⁴ Anye me egbo eni e miesuo eghuo, anye nu we la agho ogbele ishilua. Ayemhe-no-pfuase o gueye we iPolu o khi je eke iJerusalemu. ⁵ Anye nu we la agho ramhi eghēghē ni anye nu we ya la akaghō ramhi se, anye rue okiali eke. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ali ighuewe ali imiwe e kphase anye fiē lasele oni eoli, anye ramhi eseso oke oniemi, anye wugha so iromhi. ⁶ Anye tse egbe okhila se, anye ya lo oko-oke, wewe e nyene egbe ukhokho, e je apfe.

⁷ Anye rote iTai vu, anye bhale iTolemasi. Anye la agho tse eni e miesuo, anye nu we la agho ogbeleghuo. ⁸ Anye vu ogbeakolo, anye ramhi iSizeria. Anye kushi owa oyi iFilipu oni o kia gue ungmehi oyi Eshinegba le, ni o khi oghuo egbo oshilua ni a la iJerusalemu ze.* ⁹ O mholi eniye imueshi aane ni ea ye ughue ne, ni e me eke e guele.

¹⁰ Abi anye ro la agho ogbele ni e bu, omekeguele ni a lu Agabusi o rote eke iJudia bhale.† ¹¹ Igho o rue ugbhogbho ni a ro o mu oku oyi iPolu. O roli gēno egboli abo ali awe. Oo, “Ayemhe-no-pfuase oo

* **21:8** Li ze Ika 6.5; 8.5 † **21:10** Li ze Ika 11.28

khi, ‘Ina ẹgbọ iJu ni e la iJerusalemu e li ya ẹ ọni ọ mholi ugbhogbho ona, e mu ọli na ẹgbọ iJeta.’ ”

¹² Abi anye rọ suọ ona, anye ali ẹgbọ elese ni e la aghọ, anye lema iPọlu ọ khi je iJerusalemu. ¹³ Ama iPọlu ọọ, “Elo o zẹ ni a rọ ọ vie, ni a rọ ọ yese mhe udu-a. Aa khi eri mhi leşe mu egbe ni a rọ ya ẹ mhe tşe, ama mhi ga mu egbe ni mhi rọ ya ghu-a shi iJerusalemu, irari eva oyi iJesu Onomhue.”

¹⁴ Abi anye aa rọ dobe zu ọli ode, anye yemhe-a, anye ẹ ọli, “O ka tşe abi o ghọle Onomhue.”

¹⁵ Onana o doşe se, anye mu egbe, anye nga iJerusalemu. ¹⁶ Eniyẹ odukhokho eghuo ni e la iSizeria, e kphase anye, e ri anye bhale owa oyi iMinaso, ni ọ khi ọngi iSapurọsi ni ọ khi ọghuo eni e kpe todode miesuo.

Abi iPọlu ọ rọ ramhi iJerusalemu

¹⁷ Abi anye rọ ramhi iJerusalemu, eni e miesuo e kpe abọ mie anye egbegbo. ¹⁸ Ogbeakọlo iPọlu ali anye enekpọle anye ya me iJemhisi, eni egbhali eni e miesuo nya e li la aghọ. ¹⁹ IPọlu ọ tşe we, ọ kuegbe-a gueye we ikanya ni Eshinegba ọ gbe shi iteva oyi ẹgbọ iJeta rọte akanya oyi Eshinegba ni ọọ gbe.

²⁰ Abi e rọ suọ ingmemhi ni iPọlu ọ ngme se, e kuẹghie Eshinegba. Ighọ ẹ iPọlu, “Inyoghuo, wa a me ẹgbọ agbele-agbele eyi iJu ni e mie iJesu suọ, wewe nya e mholi omuegbe shi iri ushi gbe akanya. ²¹ E she kpe suọ khi eri u wa seşe ẹgbọ iJu nya e tsua Ishi eyi iMosisi kua, khi u we e khi shẹle imi we-a ali e khi ke deba ighuighue eyi ẹgbọ iJu. ²² Se awa ya li, irari khi e mema ya suọ khi u she bhale. ²³ Ina anye nono u li, emose aane e nu anye la ana ni e

she rọ nga. ²⁴Rue emọse ena, ni a ga ya riẹlẹ ikhue-pfuase. U gbo fali ota na wẹ ni a rọ ya ta wẹ itsu-a. Ishegho, ogbokpa o ya lese khi egholi a kie me, khi u ri Ishi eyi iMosisi e gbe akanya. † ²⁵Ama anye she ri ebe ghi egbo iJeta eni e miesuo rọ gueye wẹ abi anye ngme, khi e ti egbe eminale ni a rọ luase obo le, ali e khi ke da oia ali e khi le elamhi ni aa fa uruli, ali e lase itsebo ikuku le.” §

²⁶Ogbeakolo, iPolu o rue eni emose, e ga ya riẹlẹ ikhue-pfuase. Igho o je Owa Oyi Eshinegba ya gueye wẹ ogbele ni oni ikhue-pfuase o ya pfo ali emini a rọ ya riẹlẹ iluasobo na ogbogbo.

A mu iPolu

²⁷Abi eni ogbele ishilua e rọ ya gba, egbo iJu eghuo ni e rọte ekẹ Esha bhale e me iPolu elemhi Owa Oyi Eshinegba. E tanọ shi eni ebubu egbo elemhi, e mu iPolu. ²⁸E tseşe leghe, eẹ li, “Egbo iZireni, a kpaghie anye obo. Eri oni omose ona o kia sese egbo ashakpa, mu okhọli vule shi egbo eyawa o, ali ishi eyawa ali Owa Oyi Eshinegba onana. Oa khi ena tse, o she gbo rue egbo iGiriki lo Owa oyi Eshinegba oyawa ya ri ichimhi mu asha ni o pfuase onana.”

²⁹(Eri e ngme ona itobo khi e me iTirofimosi ongi Efesosi ali iPolu ifuapfe, e dabi khi o she roli lo Owa Oyi Eshinegba.)*

³⁰Onyaghu o lo oni ifuapfe nya le, eni egbo e rọte ashakhasha na a bhale. E mu iPolu, e rọte oni Owa oyi Eshinegba ti oli lasele, aghoaghọ, e so okpe ode nya. ³¹Abi eni egbo e li nono ni wewe gbe

† 21:24 Li ze iNoba 6.13-21 § 21:25 Li ze Ika 15.29 * 21:29
Li ze Ika 20.4

ọli-a, oni ingme o ramhi esọ oyi ọni ọọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue eyi iRomu khi ẹdẹli iJerusalemu nya o la onyaghu oniemi. ³² Eloawe eloawe, ọ wolo ekhọli-okhue ma egbe e na tiemhi deba eni ebubu ẹgbọ. Abi eni ẹ nyaghu egho e ro me ọli ali eni ekhọli-okhue, e mu mhue, ẹ a ke gbe iPolu.

³³ Ọni ọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue ogho ọ mu iPolu, ọ e ri iweghe eva ge ọli. Ọ mhila eni ẹgbọ ọni ọ khi ali emini ọ li. ³⁴ Ẹgbọ eghuo ni e la oni igba ee tsesẹ, ogbogbo ọ ngme oyọli. Abi ọni oga okhọli-okhue ogho ọa ro lesẹ emini ee ngme, ọọ a mu iPolu ya shi apfe ekhọli-okhue. ³⁵ Abi e ro ramhi unu owa, eni ekhọli-okhue e mu iPolu tsua irari khi eni ẹ domhi ọli e bu dose. ³⁶ Igho e li kpikpi deba li, ee tsesẹ gbii, e lie, “A gbe ọli-a, a gbe ọli-a.”

IPolu ọ pfa egbọli shi eke

³⁷ Abi eni ekhọli-okhue e li mu iPolu lo apfe eyi ekhọli-okhue, ọọ oga oyewe, “Mhia nono ni mhi nu ẹ ngme?”

Ọni oga ọọ li, “U gue ẹ ngme ẹlemhi iGiriki?” ³⁸ “Ọa khi yeye u khi ongi iJipiti ni ọ ke gba onyaghu eke le? Ni u wolo ẹgbọ agbele ene ni ee gbolo ekhọli-okhue eyi iRomu-a, ni u rue we je odagbe ifufu ya mu we egbe shi onyaghu?”

³⁹ IPolu ọ so li ọ, ọọ li, “Ongi iJu ni a bia shi ẹoli iTasosi ni o la eke iSilisha mhi khi. Omọ eke ẹoli ni o mu ẹloe. Kpekpẹ ze mhe nu eni ẹgbọ ena ngme.”

⁴⁰ Abi oga oyi ekhọli-okhue ọ ro ri oni eghẹghẹ na li, iPolu ọ migha atete unu ode, ọ ri abo nu we ngme e tsaghiẹ-a. Abi e ro tsaghiẹ-a, iPolu ọ ri ẹlemhi Iburu nu we ẹ ngme.

22

¹ “Inyoghuo-mhẹ ali itamhẹ ni a mu ekpẹ ẹ na, a ri esọ shi ekẹ ni a suọ ẹzọ ni mhi ya gue pfa egbemhẹ shi ekẹ ena.” ² Abi e suọ khi ọ nu wẹ ngme ẹlẹmhi Iburu, e ga lolo tsaghiẹ-a.

Ighọ iPọlu ọọ, ³ “Ọngi iJu mhi khi, ni a bia shi ẹoli iTasọsi ni o la ekẹ iSilisha. Ẹoli iJerusalemu ona mhi la fu vule. Ayi iGamaliẹ a la sẹsẹ mhẹ egbegbọ abi a liẹ deba ishi eyi ititawa. Eri mhi mhọli ọmuegbe shi ingme oyi Ẹshinẹgba egbegbọ ẹzẹzẹ abi ẹẹ a ke li ogbe na amo.* ⁴ Eri mhi mu okhọli vule shi ẹgbọ ni e rọte Ode oyi Ọnọmhue ọ, ramhi ni mhi rọ gbolo eghuo-a. Mhi mu emọse ali ikpotso kulo owa ighumha. ⁵ Ọkpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ali enighie e ya pfi ọtsele shi ọ khi igesikia mhia ngme. Mhi mie wẹ ebe ghi eni eralo na ẹgbọ iju ni e la iDamasikọsi, ni mhi rọ ya ri iwẹghẹ shi eni e miesuọ ni e la oobọ abọ, ni mhi muno wẹ je iJerusalemu ya nase.†

*IPọlu ọ guele abi lọli li mupfi
(Ika 9.1-19; 26.12-18)*

⁶ “Ẹlẹghuo khi mhi i lẹ iDamasikọsi, itsotso ọguota khi mhi lẹsẹ ti ramhi oni ẹoli, ákpá ni o lolo gẹ nyanyanya o rọte irarogbe mi nga mhẹ egbe udemhija. ⁷ Ighọ mhi de ya gbe, mhi suọ khi uruli ọọ mhẹ, ‘ISọlu! ISọlu! Elo e zẹ ni u rọ mu okhọli vule shi mhẹ ọ?’

⁸ “Mhi mhila li, ‘Oghuo u khi, Ọnọmhue?’

“Ọọ mhẹ, ‘Mhẹmhẹ khi iJesu ọnge iNazarẹti ni u mu okhọli vule shi ọ.’ ⁹ Emọse ni e nu mhẹ kia, e mẹ oni ákpá, ama ẹa suọ uruli ni o nu mhẹ ngme.

* 22:3 Li zẹ Ika 5.34-39 † 22:5 Li zẹ Ika 8.3; 26.9-11

¹⁰ “Mhi mhila li, ‘Elo mhi ya rieḷe, Onomhue?’

“Onomhue oḷo mhe, ‘Vule ni u lo elemhi eoli iDamasikosi, a ya la agho gueye emini a mhesē ne nya ni u ya rieḷe.’ ¹¹ Mhi ze alo itobo ugemhi akpa ni o mi nga mhe alo. Eni anye ga kia e ke mu mhe obo lo elemhi eoli iDamasikosi.

¹² “Omose oghuo o la agho ni a lu Ananayasi. Oni o ga ugamhi, ni o ri ushi e gbe akanya o khi. Egbō iju nya e mu ekpe a na li. ¹³ Loli o bhale ya migha mama mhe, ni oḷo, ‘Inyoghuo-mhe iSolu, alo eye e khueghie-a,’ utoghuo kpe, alo eyemhe e khueghie-a, mhi me eke me oli.

¹⁴ “Oḷo mhe, ‘Eshinegba oyi ititawa o she ze kee, ni u lese oghuemhe oyoli, ni u me Oni o suo eso na Eshinegba, ni o ri unu oyoli nu e ngme. ¹⁵ Irari khi u ya khi otselē oyoli, ni u ke ngme emini u suo ali ni u gbo ri alo me, gueye egbo nya. ¹⁶ Memena, elo u ke migha khe? Vule ni mhi batazi e, ni a gbe olamhe eye kua ne, rote eva oyi Onomhue.’

¹⁷ “Agho mhi te mu egbe pfi je eoli iJerusalemu. Abi mhi ro la Owa Oyi Eshinegba lema, mhi me ime-alo, ¹⁸ igho mhi me Onomhue, o gueye mhe, ‘Nyanya rote eoli iJerusalemu vu, itobo khi eni egbo ena, ea ya mie shi otselē oye ni u ya pfi na mhe.’

¹⁹ “Mhie oli, ‘Onomhue, eni egbo ena e ga lese khi mhemhe mhi kia kia owa ugamhi muno egbo ni e mie e suo kulo owa ighumha, mhi gbe we egbegbo. ²⁰ Ali, ele ni e gbe iSitivini-a ni o li khi otselē, mhemhe mhi la agho, mhii mie obo shi oni eghuli, mhi ri eloe khu itsua na eni e tono oli eche gbe-a.’ †

† 22:20 Li ze Ika 7.58

21 “Oni Onomhufe ọọ mhe, ‘Ke le, mhi ya ghie e je odonufe ghi egbo ijeta.’ ”

IPolu omọ-ekẹ iRomu

22 Eni ebubu egbo e ku esọ-a na iPolu kie ramhi ana ni ọ rọ ngme na, igho e li tsese leghe, ee li, “A mu ọli vu, A gbe ọli-a. Ona ọa ke khi oni ọọ la agbo!”

23 E tsese, ee pfi ide idane wiliwili, e yalo ifufu ku nga idane. 24 Oni ọọ mhese na ekhọli-okhue, ọọ a rue iPolu lo apfe oyi ekhọli-okhue. Ọọ we, e gbe ọli ite ni e mhila li ini e lese emini o ze khi egbo iJu e lina a tsese ku ọli. 25 Ama abi e rọ ge iPolu, ni wewe e gbe ọli, iPolu ọ mhila oni ọga oyi okhọli-okhue ni ọ migha agho, “Ushi o lama a shi ọ u gbe omọ ekẹ iRomu itali ini aa me umhagueli ọli obọ ne?” 26 Abi oni ọga oyi okhọli-okhue ọ rọ suọ ona, ọ le ya gueye oni ọọ mhese na we ni ọ kpeda na li. Ọọ, “Gue kia e, se ọ u wa li ena? Omose ọna omọ-ekẹ iRomu ọ khi e.”

27 Igho oni ọọ mhese na we ọ le deba iPolu ọ mhila li, “Mhie i, omọ-ekẹ iRomu u khi?”

IPolu ọọ, “Ii, omọ-ekẹ mhi khi.”

28 Oni ọọ mhese na ekhọli-okhue ọọ, “Omọ-ekẹ ni mhemhe mhi khi, ikpokpomhi ikpagho mhi fali rọ mie ebe rọ khi omọ ekẹ.”

IPolu ọọ, “Ama mhemhe oyemhe, ọngi iRomu a bia mhe.”

29 Eloawe-eloawe, eni ekhọli-okhue ni e nono ni wewe e mhila iPolu ingme unu, e ti egbe je ukhokho, abi oni ọọ mhese na ekhọli-okhue ọ rọ lese khi ọngi iRomu iPolu ọ khi, ulishi oo mu ọli, irari khi ọ she gueye we e ri iweghe shi ọli abọ, e gbe ọli.

Abi a rọ rue iPolu bhale odalo oyi iSaediri

³⁰ Ogbeakọlọ, ọni ọọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue ọọ nono ni lọli lẹsẹ emini ẹgbọ iju e nu iPọlu ẹ gue, ọ taghiẹ iPọlu iwẹghẹ-a. Ọ gueye ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iSaẹdiri e legba. Ọ rue iPọlu bhale ya migha odalo oyẹwẹ.

23

¹ IPọlu ọ bino oni igbaa iSaẹdiri tatata, ọọ wẹ, “Inyoghuo-mhẹ, mhi she rọte udu onete oyemhẹ nya gbe akanya oyemhẹ pfo na Eshinegba ya ramhi amo.” ² Abi ọ rọ ngme ona, Ọga ọyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi ọọ eni e ti mama iPọlu e lase ọli unu. ³ IPọlu ọọ li, “Eshinegba ọ ya ri emhi liẹ, yẹyẹ ugbe ni a ri ẹtseli gboloa. Yẹyẹ u shito aghọ a gue mhẹ ẹzọ egbe-a, ama yẹyẹ ọyẹ u gbe ushi-a abi u li ri unu bhale a ri emhi li mhẹ.”*

⁴ Eni e ti mama iPọlu ẹ ọli, “Ú ga gbudu ri unu a ghi ọga ọyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba?” ⁵ IPọlu ọọ wẹ, “Inyoghuo-mhẹ, mhi aa lẹsẹ khi lọli ọ khi ọga ọyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba! A kẹkẹ ọli shi ebe-no-pfuase, ‘Khi gbudu ngme onobe ọyi ọni ọ mhẹsẹ na ẹgbọ eye.’ ”†

⁶ Abi iPọlu ọ rọ lẹsẹ khi eghuo eni ẹgbọ khi iSadusi e khi, eni e kpọle e khi iFarisi, ọ la oni igbaa ngme lasele leghe, ọọ, “Inyoghuo-mhẹ, otu iFarisi mhi la, mhi gbo khi omi iFarisi. Eri a la ana a gue mhẹ ẹzọ itobọ khi mhi mhọli irudushọ khi eni e ghu-a e ya gbo guale.”‡ ⁷ Abi ọ li ngme ona se, uwola o de ni otu iFarisi ali otu iSadusi, oni igbaa o kemhi. ⁸ (Irari khi otu iSadusi ẹa lama shi ọ khi

* **23:3** Li zẹ iMat 23.27-28 † **23:5** Li zẹ Okiali 22.28 ‡ **23:6** Li zẹ Ika 26.5; iFili 3.5

ẹgbọ e ya rọte eghuli guale, ẹa gbo lama khi igeni ali iyemhe e la o, ama otu iFarisi e lama shi enana nya.)§

⁹ Ukpokpomhi okeke o de, esese Ishi eyi iMosisi eghuo ni e khi otu iFarisi e vule e khe akọ ni o toto, ẹẹ li, “Anye aa me emhikhoghuo obọ oyi omose ọna,” e gbolo ẹ, “Ini o fe khi-a khi ayemhe, o ke khi ageni o nu ọli ngme?” ¹⁰ Oni ekhako o pfuse toto-a sho, ulishi o mu oni oga oyi ekhọli-okhue khi e tigbe khere iPolu-a. Igho o mhese na eni ekhọli-okhue e tiemhi ya ri itoto mie we iPolu obọ ni e roli bhale apfe oyi eni ekhọli-okhue.

¹¹ Ele iyose ni oo deba li, Onomhue o migha mama iPolu, oo li, “Mhue igbedu! Abi u li la iJerusalemu pfi otsese na mhe, igho u li mema ya li pfi otsese na mhe ọli iRomu.”

Ugbamhi igbe-a ni a gba khe iPolu

¹² Ogbeakolo, ẹgbọ iJu eghuo e ya mhese kugbe, e romhi isheli khi wewe ẹa ya le eminale wexhi eri wewe e ya da ame, ini ẹa li gbe iPolu-a. ¹³ Egbọ ni e gba ugbamhi onana, e dose ẹgbọ egbhueva. ¹⁴ E le deba oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba ali eni egbhali, ẹ li, “Anye she romhi ukpokpomhi isheli khi anye aa ya le emhikhoghuo se khi anye gbe iPolu-a. ¹⁵ Memena, yeye ali igbaa iSaediri a keke ebe ghi oga oyi ekhọli-okhue, a lie khi a nono ni a lolo suo oni ingme bie. Anye mu egbe ni anye ro ya gbe ọli-a neni a roli ya ramhi ana.”

§ 23:8 Li ze iMat 22.23; iMak 12.18; iLuk 20.27

¹⁶ Ama abi ọmọ ọmọse ni ọ khi omi inyọghuo iPọlu ọni ọkpotso ọ rọ suọ oni ugbamhi, ọ je oni apfe ekhọli-okhue ya gueye iPọlu.

¹⁷ Ighọ iPọlu ọ lu ọga ọyi ekhọli-okhue ọghuo, ọọ, “Rue ọzeo ona ghi ọni ọọ mhese na e, ọ mhọli emini ọ ya gueye ọli.” ¹⁸ Ighọ ọ rue ọli ghi ọni ọọ mhese na we.

Ọ li, “iPọlu ni a mu shi igha ọọ mhi rue ọzeo ona ghi e, itobọ khi ọ mhọli emini ọ ya gueye.” ¹⁹ Ọni ọọ mhese ọghọ, ọ mu ọni ọzeo obọ, e ti je olase, ọ mhila li, “Elo wa nono ni u gueye mhe?”

²⁰ Ọọ li, “Egbọ iju e she gba li khi wewe e ya ghie ghi e akọ, ni u rue iPọlu bhale odalo oyi iSaediri khi ee nono ni e te unu oyọli suọ oni ingme bie. ²¹ Khi lama shi we ọ, itobọ khi e bu dose egbo egbhueva ni e kpe ode khe ọli. E she romhi ishe khi wewe ẹa ya le, wekhi eri wewe e ya da ini wewe ẹa li gbe iPọlu-a. E migha a khe ni e suọ emini u ya sọ shi emini e mhila e ena.”

²² Ọni ọọ mhese na eni ekhọli-okhue ọ gueye ọli, ọọ, “Khi gueye ọgbọ ọkhọghuo khi u she gueye mhe.” Ọọ li ọ ke le.

A rue iPọlu te aghọ je ọli iSizeria

²³ Ighọ ọni ọ mhese ọghọ ọ lu ega ekhọli-okhue aava eyọli, ọ mhese na we, ọọ we, “A wolo ekhọli-okhue egbhuegbe, ali eni e nga ichi egbhuese ali ogbe, ali epfi-ote egbhuegbe ni a ke le iSizeria agogo itili amiöse. ²⁴ A ri achi na iPọlu nga ni a roli je oobọ ini emhikhoghuo e khi li ọli, ni a rue ọli ghi iFẹlisi ni ọ khi igovunọ.” ²⁵ Ọ lina keke ebe na we.

²⁶ Mhemhe iKiladiusi iLisiasi mhi keke ebe onana ghie:

Yeye igovunọ iFẹlisi ni a mu ekpe ẹ na,
Mhia tse.

²⁷ Egbọ iJu e mu omose ọna, e nono ni wewe e gbe ọli-a. Ama eri mhi ri ekhọli-okhue eyemhe bhale ya pfa li shi eke irari khi mhi suọ khi omọ-eke iRomu o khi. ²⁸ Mhi i nono ni mhi lese emini e ze ni e ro gue ezọ o shi ọli egbe, mhi rue ọli je igbaa iSaediri oyewe. ²⁹ Mhi bhale ya e khi ezọ ingme ishi eyewe e ro nali i gue, ama ọa mhue emini o li ni abi a gbe ọli-a shi, wekhi imuoli shi ogba igha. ³⁰ Abi a ro gueye mhe ugbamhi ni e gba khe oni omose, mhi ro nyanya rue ọli ghi e, mhi gbo gueye eni e gue ezọ a shi ọli egbe e bhale deba e ni e guele emini o li.

³¹ Oni eliyose elegeho, eni ekhọli-okhue e rue iPolu mhọli obọ vu, abi a li mhesẹ ọli na we, e ramhi Atipatirisi. ³² Ogbeakolo, eni ekhọli-okhue e roli na eni e nga ichi ni e rue ọli kie ke le, wewe e nyene egbe ukhokho je apfe ekhọli-okhue oyewe. ³³ Abi eni e nga ichi egho e ro ramhi eoli iSizeria, e rue oni ebe na oni igovunọ iFẹlisi, e rue iPolu na li. ³⁴ Oni igovunọ o ze oni ebe, o mhila iPolu ukiekie obini o khi. Abi o ro bhale ya lese khi eke iSilisha o te bhale, ³⁵ oo, “Mhi ya suọ ezọ oyẹ ini eni e gue ezọ shi e egbe e ramhi ana.” Igho o mhesẹ a ri iPolu nga ekhe-khe obọ ni e la agbala oyi Erọdu.

24

Ezọ ni iPolu o gue odalo oyi iFẹlisi

¹ Abi ogbele ishe e ro dose, Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi o je iSizeria, loli ali egbhali eghuo ali iloya ni a lu iTatulosi. E bhale odalo oyi igovunọ ni a lu iFẹlisi ni e ya gue ezọ shi

iPọlu egbe. ² Abi a rọ lu iPọlu bhale, iTatulọsi ọ gue ẹzọ oyọli shi eke khashẹ iFẹlisi: Ọọ, “Irẹloe-khu oyẹ o she ri anye mhọli opfomhẹ ali emhi enegbọ ukhomhi eke ona. ³ Ashakhasha ali odekhode anye te ẹ kuẹghie ẹ, anye ẹ nono ni anye kphẹmhi nẹ shi ona, yeyẹ iFẹlisi oghie. ⁴ Ini anye khi pfuse ẹ ẹghẹghẹ-a, mhi lema ẹ u kpekpẹ u ku esọ-a shi anye eke ukuku ẹghẹghẹ.

⁵ “Eri anye mẹ omọse ọna shi ọgbọ ingme, ni ọ tsua okhọli ẹ lasele ke tanọ ẹgbọ iJu ni e la eke agbọ nya, e ke pfi onyaghu ali umha-suesọ. Lọli ọ ralo na ẹgbọ otu iNazarini ⁶ Ọ gbolo o nono ni lọli ri ichimhi mu Owa oyi Ẹshinegba, lọli anye rọ gba li mu. [Anye e nono ni anye gue ọli ẹzọ abi ushi oyanye o ngme. ⁷ Ama iLisiasi ọni ọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue, ọ bhale ya ri itoto ti anye luẹ abọ mie rue vu. ⁸ Ọọ eni e mẹ umha-guẹli oyi omọse ọna e bhale odalo oyẹ.] Ini u mhila omọse onana ọgbọ u ya mẹ igesikia ni o la ẹzọ ni anye gue shi ọli egbe ena.”

⁹ Eni ẹgbọ iJu ni e la aghọ e kugbe lama shi ẹzọ ni a gue shi eke, khi igesikia lọ.

¹⁰ Abi ọni igovunọ ọ ri obọ nu iPọlu ngme ọ gue shi ọli ọ.

IPọlu ọọ, “Mhi lẹsẹ khi ikpe ni e bu u te la ukhomhi ẹoli ona a sọ ẹzọ, itobọ ona egbe ẹ mu mhẹ ni mhi rọ migha odalo oyẹ ya gue ẹzọ pfa egbemhẹ shi eke. ¹¹ Abi u kie kpẹ lẹsẹ, amo o gbe ẹlẹ igbeva ni mhi rọ je iJerusalemu ni mhi ya ga ugamhi. ¹² Ẹgbọ iJu ni e gue ẹzọ shi mhẹ egbe ẹa bhale ya ẹ mhẹ shi elemhi Owa Oyi Ẹshinegba khi mhi nu ọgbokhọghuo ẹ khe akọ, wẹkhi eri mhi la owa ugamhi, wẹkhi ifuapfẹ ashikhọghuo tanọ

ebubu ẹgbọ abọ shi onyaghu. ¹³ Ẹa mhọli abi e li doḅe rọ ya migha pfi ọtsẹle shi ẹzọ ni e gue shi mhe egbe khi igesikia lo. ¹⁴ Mhi lama shi o khi, eri mhia ga Ẹshinegba oyi eni e bia awa, mhi khi oni o rọte oni Ode ona, ni ẹẹ khi ẹgbhọli o khi. Ama mhi mie shi Ushi oyi iMosisi ali emini a keke shi ebe eyi emekeguele. ¹⁵ Mhi miesuo abi ẹgbọ enana e li miesuo, khi Ẹshinegba o ya rọte eghuli guise ọgbọ nya le, ghe eni e guẹ ngeli ghe ena ọkhọlo. ¹⁶ Irarigho mhi rọ rọsheka, emini mhia rieḷe nya, ini udu ni ọọ gue ọgbọ ẹzọ oyemhe o pfuase shi odalo oyi Ẹshinegba ali ọgbọ.

¹⁷ “O she gba ikpe eni e bu abi mhi te lase ẹoli iJerusalemu le. Eri mhi jele agho ni mhi ya rue ikpaghọ ghi ẹgbọ ni ẹa mhue ali ni mhi ri isomhopfa ghi Ẹshinegba. ¹⁸ Emini mhii rieḷe na ni e rọ bhale ya ẹ mhe shi Owa oyi Ẹshinegba abi mhi la ipfuase abi ushi o ngme. Ẹgbọ ekhoghuo ẹa le gasẹ mhe, wekhi eri a me onyaghu.* ¹⁹ Ama ẹgbọ iJu eghuo ni ẹ rọte eke Esha bhale e ga li la akaghọ. E kha bhale odalo oye ẹ ya gue ẹzọ oyewe, ini e mhọli emini e ya gue shi mhe egbe. ²⁰ Okekhi emose ni e la akana ena, a mhila we e guele umhagueli ni e gue shi mhe egbe abi a rọ rue mhe bhale odalo iSaediri. ²¹ Ama emhi oghuo mhi la akpewe tsesẹ ngme khi, ‘Eri a gue mhe ẹzọ itobọ khi mhi mie shọ khi eni e ghu-a e ya gbo guale bhale agbo.’ ”†

²² Igho iFelisi ni o ga lolo lese emhi oni Ode ona, ọọ, a yemhe oni ẹzọ-a ne. Ọọ, “Ini iLisiasi oni o mhesẹ na ekhọli-okhue o da bhale mhi rọ ya so ẹ oni ingme.” ²³ O gueye oga ekhọli-okhue ogho o lolo

* **24:18** Li ze Ika 21.17-28 † **24:21** Li ze Ika 23.6

ri ẹloe shi iPọlu egbe, ama e zẹ ọli pfi ẹfo-a ukukuọ. E zẹ ni emọle ọli e ke bhale ya tşẹ ọli ali ni e ke ri emini ọ nono bhale ghi ọli.

IPọlu ọ bhale odalo oyi iFẹlisi ali iDurusila

²⁴ Abi ikuku ogbele e rọ dọşẹ se, iFẹlisi ọ tsua ughue ọli ni a lu iDurusila ni ọ khi ọngi iju ma egbe bhale. Ọ ghie ya lu iPọlu, ọ ri esọ shi ekẹ suọ abi iPọlu ọ li ngme ungmehi irudunga ni o la iJesu iKirisiti. ²⁵ Ama abi iPọlu ọ li ngme ungmehi igue-ngeli, ali ikuegbe-a ali iso-ẹzọ oyi Eshinegba ni ọ bhale, ulishi oo mu iFẹlisi, ọọ, “Osomhi ghọ ne! Ke vu. Mhi ya ghie lu ẹ ini mhi ke me asha.” ²⁶ Oni ẹghẹghẹ ọ dabi khi iPọlu ọ ya vi ufa na lue, itobọ ighọ ọ rọ kele ẹ ghie lu ọli, ọ bhale ni wewe e ngme. ²⁷ Abi ikpe eva e rọ dọşẹ, iPọshusi iFẹsitọsi ọ ke khi igovunọ ni iFẹlisi ọ kpẹ khi. Ama itobọ khi iFẹlisi ọ nono ni lolu gue riẹle ti ẹgbọ iju ẹloe, ọ zẹ iPọlu obo shi owa ighumha.

25

IPọlu ọ bhale odalo oyi iFẹsitọsi

¹ A lie amo o li ẹle esẹ abi iFẹsitọsi ọ te khi igovunọ, ọ rọte ẹoli iSizeria nga ẹoli iJerusalemu. ² Oobọ ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali enighie eyi ẹgbọ iju e la gue ẹzọ shi iPọlu egbe. ³ E nyanya lema iFẹsitọsi ọ rue iPọlu je iJerusalemu ni ọ rọli kpaghie ewe obo. Irari khi e she gba khi ewe e ya kpẹ ode gbe iPọlu-a ini ẹẹ le. ⁴ IFẹsitọsi ọọ wẹ, “A she ri iPọlu shi owa ighumha obini ẹoli iSizeria, mhemhe mhi ya nyene egbe kele je oobọ. ⁵ A zẹ ni eni ẹẹ ralo na ẹ e deba mhe je iSizeria ya gue ẹzọ shi oni omose egbe, ini o khia khi eri ọ lue.”

⁶ Ogbẹlẹ elele ya ramhi ogbẹlẹ igbe iFesitọsi ọ nu wẹ la aghọ, ni ọ rọ kia tiemhi ẹoli iSizeria. Ogbeakọlọ ọ khueghie ikọtu-a, ọọ a rue iPọlu bhale odalo oyẹluẹ. ⁷ Abi iPọlu ọ rọ bhale, ẹgbọ iJu ni e rọte iJerusalemu bhale e migha gasẹ ọli, e gue ẹzọ ni o toto shi ọli egbe, ama ẹa dobẹ to eni ẹzọ migha.

⁸ Ama iPọlu ọ gue ẹzọ pfa egbọli shi eke, ọọ, “Mhi aa riẹlẹ emhikhoghuo ni o da ushi oyi ẹgbọ iJu, wẹkhi Owa Oyi Ẹshinegba, wẹkhi eri mhi lue na iSiza iRomu.”

⁹ Ama iFesitọsi ọ nono ni lọli riẹlẹ oghuẹmhe oyi ẹgbọ iJu, ighọ ọ mhila iPọlu, “O ghọle ẹ ni a rue ẹ je iJerusalemu, ni a la aghọ gue ẹzọ oye ukpẹloe mhe?”

¹⁰ IPọlu ọọ, “Iiye. Ikọtu oyi iSiza ni a kha mema la gue ẹzọ oyẹmhe mhi la ena. Mhi aa mholi onobe ni mhi li ẹgbọ iJu ni yeye u leşe gboo. ¹¹ Ini o khia khi mhi lue nabi a gbe ọgbọ-a shi, mhi mu egbe ni mhi rọ ya ghua. Ama o kha da khia khi ẹzọ ni ẹgbọ iJu ena e gue ẹ shi mhe egbe khi ẹgbhọli lọ, ọgbokhoghuo ọa dobẹ ya rue mhe na wẹ. Irarighọ, mhi lema a zẹ ni iSiza luẹghuo ọ remhe gue oni ẹzọ ona.”

¹² IFesitọsi ọ ri eni e nu ọli ẹ sọ ẹzọ ye ochi se, ọọ iPọlu, “U she lema a rue ẹzọ ona je ayi iSiza ya gue, ayi iSiza u mema ya je.”

IPọlu ọ migha odalo oyi Agiripa ali iBẹnisi

¹³ Ogbẹlẹ ingme-na e dọse, oghie Agiripa ali iBẹnisi e bhale eke iSizeria ni e ya tsẹ iFesitọsi. ¹⁴ Aborokhia khi e la akaghọ ogbẹlẹ ebubu, iFesitọsi ọ gue ingme oyi iPọlu yẹ oni oghie, ọọ, “Omose ọghuo ọ la owa ighumha shi ana ni iFẹlisi ni ọ kpẹ khi igovunọ ọ zẹ obọ shi aghọ. ¹⁵ Abi mhi

rọ ye iJerusalemu, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali eyi ẹgbọ iJu e tsua ẹzọ bhale ya gue shi ọli egbe, ẹẹ mhi pfa ẹzọ igbe-a mu ọli.

¹⁶ “Ama mhi gueye ẹẹ khi awa ẹgbọ iRomu awa aa ya pfa ẹzọ mu ọgbọ ni a gue ẹzọ shi egbe, ini ọgbọ a ri ẹghẹghẹ nali gue shi ẹzọ ni a gue shi ọli egbe ne. ¹⁷ Abi e rọ deba mhe bhale ana, mhi nyanya shi oni ẹzọ shi ogbeakọlọ, mhi shitọ elemhi ikọtụ, mhiẹ a lu ọni ọmọse bhale. ¹⁸ Abi eni ẹẹ gue ẹzọ shi ọli egbe e rọ vule ngme, ẹa gue ẹzọ umhaguẹli ni mhi dabi khi e ya gue. ¹⁹ Ochoghọ ẹzọ ekhakọ tse e lese me gue shi ọli egbe, ni o khi ingme oyi ugamhi oyewe, ali ekhakọ ni o khi ingme oyi ọmọse ni a lu iJesu, ni ọ ghua, ni iPolu ọ khi ọ kie la agbọ. ²⁰ Mhi aa lese abi mhi li ya tọnọ udi oni ingme onana. Mhi ri irarighọ mhila li ini ọ nono ni a rue oli je iJerusalemu ya gue eni ẹzọ ni a gue ẹ shi ọli egbe enana, oobọ. ²¹ Ama iPolu ọ lema a kie mu lue shi igha ne, ni a ri oni ingme ghi iSiza ni ọ sọ ọ. Irarighọ mhi rọ lie a rọ ọli shi owa ighumha ramhi ni mhi rọ ya rue ọli ghi iSiza.”

²² Ighọ Agiripa ọ gueye iFesitọsi, ọọ li, “Mhi kha nono ni mhemhe-ghuo ni mhi li ri esọ suọ ungemhi oyi ọni ọmọse.” IFesitọsi ọọ li, “U ya suọ ọli ako.”

²³ Ogbeakọlọ, a ri ebọla kphase Agiripa ali iBenisi lo elemhi ikọtụ le. Ega ekhọli-okhue ni e lolo fu, ali ẹgbọ eniemhi ni e la oni ẹoli e deba li lo. IFesitọsi ọ ghie ya rue iPolu bhale. ²⁴ IFesitọsi ọọ, “oghie Agiripa ali ẹgbọ ni e la ana nya, a bino ọmọse ọna. Ẹgbọ iJu ni e la ana ali iJerusalemu ali iSizeria e she bhale deba mhe, ẹẹ tseşe a khi ke ze ni ọ la agbọ. ²⁵ Mhi me khi ọa li emhikhoghuo onabi a ya

gbe ọli-a shi, ama abi ọ rọ da lema a rue lue ghi Oghie iRomu nya egho, mhi ya rue ọli je iRomu. ²⁶ Ama mhi aa me ingme nabi mhi kha keke shi ọli egbe ghi Oghie iRomu nya. Irarigho, mhi rọ rue ọli bhale ghi e ee nya, yeye oghie Agiripa kpaashi, ni a bhale ya e khi ini a bino oni ingme se, otse mhi ya me emini mhi ya keke shi ọli egbe. ²⁷ Irari khi mhia sa khi o gbe akanya ni a rọ rue oni a mu shi igha ke ghi Oghie iRomu nya, ini aa me ushi okhoghuo keke shi ọli egbe gboo.”

26

IPolu o pfa egboli shi eke odalo Agiripa

¹ Igho Agiripa oo iPolu, “A she lama ne u ngme na egbe e.” Igho iPolu o tsua obo eke, o bele e gue ezo, oo, ² “Agiripa ni oghie, mhi me egbe mhe shi oni o me afa ni mhi ro migha odalo oye amo, ni mhi ro o gue ezo pfa egbe mhe shi eke shi ingme nya ni egbo iJu e gue shi mhe egbe. ³ Oo gue ti gba irari khi u ga lese imu eyi egbo iJu nya ali emini e mie shi. Irarigho, mhi lolo leme u mholi irabomudu na mhe ni mhi ngme.

⁴ “Egbo iJu nya e lese abi mhi lao shi abi mhi te khi omo, rote igbaekele agbo oyemhe obini ushishi egbo iJu eyemhe ali eoli iJerusalemu. ⁵ Ode o she nu e ni e te lese mhe, e ya dobe pfi otsele shi o ini o ghole we, khi abi ugamhi oyawa o ngme khi eri mhi mholi omuegbe egbegbo shi o abi ona otu iFarisi ni mhi khi.* ⁶ Ama mena, itobo khi mhi mholi iregbeda shi emini Eshinegba o shi na itita awa mhi ro migha shi imufe amo. ⁷ Ona o khi

* **26:5** Li ze Ika 23.6; iFili 3.5

ishobo ni unuekpẹ igbeva eyawa e migha a khe, abi e li roshẹka a ga Eshinegba ghe eleoguoata ali ele iyose. Oghie, irari oni iregbeda onana egbo iju e gue ezọ shi mhe egbe e shi. ⁸ Elo e ze ni a ro lama shio khi Eshinegba o dobe e guise oni o ghu-a le?

⁹ “Mhemhe mhi kpe mholi oli shi udu khi eri o ye ni mhi mu okholi vule shi oni eva oyi iJesu ongi iNazareti o. ¹⁰ Igho mhi li i riele oli obini eoli iJerusalemu. Irari afu ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o ro na mhe, mhi muno ebubu eni e miesuo shi owa ighumha, abi a ro o gbolo we-a, mhii mie obo shi o. ¹¹ Ebubu eghẹghẹ mhi te owa ugamhi je owa ugamhi ya nase we, mhi gbolo ri ajilimhe rewe ngme ungmehi ipfiunu-a deba Eshinegba. Irari elemhi we ni e bi mhe. Mhi gbolo je eoli oboese ya mu okholi vule shi we o.†

IPolu o guele abi loli li mupfi

(Ika 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Eleghuo mhi i le eoli iDamasikosi, rote afu ali omhesẹ ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o ro na mhe. ¹³ Itsotso oguota o mu eke, oghie, abi mhi la ode, mhi me khi akpa ni o ge dose ovo o rote idane mi gasẹ mhe ali eni anye ga kia. ¹⁴ Anye nya, anye de eke, igho mhi suo khi uruli o nu mhe ngme elemhi Iburu, oo, ISolu, iSolu, elo o ze ni u ro mu okholi vule e shi mhe o, ooyeghe wa li ini u nu mhe e kholi.’

¹⁵ “Igho mhi mhila, ‘Oghuo u khi Onomhue?’

“Oo mhe, ‘Mhemhe iJesu lo ni u mu okholi vule shi o.’ ¹⁶ ‘Memena, vule migha. Mhi she ri egbe mhe khase irari khi mhi she ze shi oni oo ga mhe

† 26:11 Li ze Ika 8.3; 22.4-5

ali ni u ke pfi ọtsele ọyemhe shi emini u ri ukpeloe oye mhe, ali emini mhi ya rokhase okhese. ¹⁷ Mhi ya tsumhi e obo oyi egbo eye ali obo oyi egbo ijeta. Mhi ghie e ghi we, ¹⁸ ni u khueghie we alo-a, ni u mu we pfi lase alo ebili le bhale akpa, ali u rue we ekpabo eyi okphaghiye lasele bhale deba Eshinegba, ni a gbe olamhe kua na we, ali ni e kugbe egbo eyi Eshinegba eni e pfuase o, itobo irudunga ni e mholi na mhe.’

¹⁹ “Irarigho, oghie Agiripa, mhia ro ri ukpeloe gbe eke ni mhi rote iloghie me. ²⁰ Mhi kpe te odode gue oli ye egbo iDamasikosi, mhi ke gbo gue oli ye egbo iJerusalemu ali egbo ni e la eke iJudia nya ali egbo ijeta. Mhi roli tse abo, e lase olamhe le ni e mupfi deba Eshinegba, e rokhase khi wewe e she mu nyene rote ikanya ebe eyewe lasele.† ²¹ Ona o ze ni egbo iJu e ro bamhe rue Owa Oyi Eshinegba ni e ro roshaka ini wewe e gbe mhe-a. ²² Ama mhi she mholi ikpaghiobo oyi Eshinegba ramhi ogbe na amo, ali mena mhi migha akana a pfi ọtsele ye ogbo onofune ali onikeke abeghuo. Mhi aa ngme dose emini emekeguele ali iMosisi e khi a ya me, ²³ khi oni Omiepfuese ni a shobo khi oo bhale o ya me osue, ali khi loli ni o kpe te odode rote eghuli guale khi o ya ri akpa ru na egbo eyoli ali egbo ijeta.”§ ²⁴ Abi iPolu o ro ngme ramhi ana, iFesitosi o mu oli migha, oo li, “Eri waa ke lese emini u wa li? Ebe ni u ze dose e she ri ujili e kphe.”

²⁵ IPolu oo li, “Ujili oa kpha mhe, iFesitosi ogbegbedu, emini mhia ngme egbegbingme lo ni o

† 26:20 Li ze Ika 9.20,28-29 § 26:23 Li ze Aza 42.6; 49.6; 1 iKori 15.20

tsua ẹgbhali. ²⁶ Oghie Agiripa ọ ga lẹsẹ eni ingme enana nya, emhikhoghuo ena, ẹa lase ọli ẹgbhali-a irari khi aa riẹlẹ wẹ osheli. Ona o zẹ khi mhi ga doḅẹ nu ọli a ngme oni ingme ona gboo. ²⁷ Oghie Agiripa, u fẹ mieshi emini emekeḅuele e ngme? Mhi lẹsẹ khi u mie shọ ọ.”

²⁸ Ighọ Agiripa ọọ iPọlu, “Eri u dabi khi u doḅẹ ya ri oni ukuku ẹghẹghẹ ona ti mhẹ ni u rẹmhẹ mele ọni ọ miesuọ-a?” ²⁹ IPọlu ọọ li, “O keḅẹ, o tẹsẹ oo, mhi lema Ẹshineḅba o khi khi yẹyẹ-ghuo tse, ama li shi oḅokpa ni ọ ri esọ shi mhẹ eke ogbenamo, ni e li abi mhi li, ini a da ri obọ rue iwẹghẹ ni e lamhẹ abọ ena ọ le.”

³⁰ Ighọ ọni oghie ọ vule, li shi ọni igovunọ ali iBẹnisi ali eni e nu wẹ shito. ³¹ E rọte oni agbala vu, ee ngme, ẹẹ, “Ọmọse ona ọa li ingme ni a ya gbe ọli-a shi wẹkhi oni a rọ ọ mu ọli shi owa ighumha.”

³² Agiripa ọọ iFesitọsi, “Áá kha wolọ ọmọse ọna abọ-a ini ọa she lema a ri oni ingme je ayi iSiza lọ.”

27

A rue iPọlu je iRomu

¹ Abi e rọ lama shi ọ, anye lo ọkọ-okẹ oniẹmhi je Itili, e rue iPọlu ali ighumha ni e kpọle mhọli obọ oyi ọga ekhọli-okhue ni a lu iJuliosì, ni ọ khi ọghuo oyi ekhọli-okhue eyi Oghie iRomu nya, ni a zẹ ọda ke. ² Anye lo ọkọ-okẹ oniẹmhi rọte Adiramitiomu, ikhi ọkọ-okẹ ni o ya kia migha ikpe eghuo ni ọkọ-okẹ ẹẹ migha, ni e la epfepfẹ okẹ ni e la eke Esha. Arisitakusi ni ọ khi ọngi iMasidonia ọ nu anye kia.

³ Ogbeakọlọ anye migha iSidoni. IJuliosì ọ mhọli isomhelemhi na iPọlu, ọ zẹ ọli obọ ya mẹ emọle

oli, ni e ri emini ọọ nono na li. ⁴ Anye ke gbo rọte aghọ mu oni ọkọ nga, anye rọte odane ukiękię eke ni oke onięmhi o khi shi ni a lu iSapurosi irari khi akpekpeli oo nase anye. ⁵ Abi anye rọ gua ọkọ ọ da je ọdada iSilisha ali iPafia, anye migha ẹoli iMara na eke iLisia. ⁶ Aghọ oni ọga ekhọli-okhue ọ te me ọkọ-oke onięmhi oyi ẹoli Alezadira ni oo je Itili, ọ ri anye lo ọ. ⁷ Anye e kia fie, ogbele ebubu, anye mhọli ọmunu neni anye ramhi iKinidusi. Abi akpekpeli ọa rọ ze anye rọte ashini anye kha rọte, anye gua ọkọ-oke je ukiękię eke ni oke onięmhi o khi shi iKireti ni o sọ alo ghue ẹoli iSalimo. ⁸ Anye mhọli ọmunu rọte oni oke onięmhi. Ikpukhokho, anye bhale ashini ọkọ-oke ẹẹ migha ni a lui ọpfomhegbe ni o ti mama ẹoli iLasia.

⁹ Eghẹghe o she pfu anye-a. Oni okiali o de shi eghẹghe ni a rọ lese pfi azumhi se, ni o khi eghẹghe ni okhena o la la okiali na ukhomhi oke onięmhi. Ighọ iPolu ọ tse agua ye we, ọọ we, ¹⁰ “Emose, mhi she me khi okiali oyawa o ya khi okhena ali khi o ya ri ukpokpomhi opfu ghi oni ọkọ ali itsua ni o tsua ali agbo oyawa.” ¹¹ Ama, ocho ni oni ọga ekhọli-okhue ọ kha rọ ri esọ shi emini iPolu ọ ngme, ọ deba abi oni ọ gua oni ọkọ ọ ngme ali emini oni ọ mhọli oni ọkọ ọ ngme. ¹² Aborokhia khi ashini anye migha ọa ya ti egbe eghẹghe orue; ebubu egbọ e yemhe anye gua ke le, e dabi khi anye ya ramhi ẹoli iFonisi, ni anye la aghọ eghẹghe orue. Aghọ ọkọ oke enięmhi nya ẹẹ migha yemhe-a. Eke ni oke onięmhi o khishi ni a lu iKireti ni ọ sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko o khi.

Akpekpeli onięmhi

13 Abi akpekpeli oke o ro ri ofie rote ukiekie ogobo o pfiolo, eni emose e dabi khi okiali o ya ze we kia ke je odalo, igho e leli uli ali akhuli ni a ro gba oko oo zu. Ee kia eseso oni oke oniemi na iKireti. 14 Ama o li deno, akpekpeli oniemi, o li rote ukiekie obita ini a so alo ghue obini ovo o te e tiemi eko pfiolo rote oni eke ni o la iteva oke oniemi i dose. 15 Oni akpekpeli o tsua rughu oko-oke oyanye, oa dobe ke kia je obini akpekpeli o te pfiolo o bhale. O lase anye. Anye bie ze oli ovo na akpekpeli loughuo oo tsua. 16 Anye kia rote ukiekie ukuku eke ni o la iteva oke oniemi ni a lu iKauda, ikhi ukiekie obini oni akpekpeli oa ri egbe ramhi. Iroshaka anye ro dobe tialo oko onikeke ni a ro o tsumhi egbo lo elemhi oni oko-oke oniemi. 17 Abi eni emose e ro tialo li lo se, e ri ili ge oni oko-oke oniemi gase, ini eni ili e dobe mu oli mhue toto. Irari khi ee na ulishi ini oni oko o ya gbe aye shi ugbe eke, ni o la egele eke iLibiya, ni o so alo ghue we. Igho e gbaghie ode na kpishi oyi oni oko-a, irari khi ea bie ke mhue abi e ya li o. Ishegho ni oni akpekpeli o bie tsua we ke le. 18 Oni akpekpeli o kie ri itoto tsua oni oko-oke ramhi ogbeakolo, ramhi ni, eni emose e ro tino itsua ni e tsua shi oni oko o pfino kulo oni oke. 19 Ogbeakolo e pfino ikhuli ni oni oko o ro o gbe akanya kulo oni oke. 20 Aborokhia khi ogbele ebubu ni e dose khi anye a ri eloe ti ovo wekhi ukpetata, ni oni akpekpeli o kiele ro ri itoto o pfiolo, anye a ke ri udu shi o khi anye me ode ni anye te ya pfue o.

21 Abi eni emose ea ro le eminale ogbele ebubu, ipolu o vule, o we, "Emose a kha suo ude ni mhi ye e lo, a kha migha iKireti, Eghoghe agho, a kha tsumhi

egbe ẹ oyese onana ali opfu. ²² Ama mena mhi gueye ẹ a mhọli udu, itobọ khi ọngẹẹ ọkhọghuo ọa ya pfua se ni oni ọkọ. ²³ Ooyosẹ ageni oyi Ẹshinẹgba ni ọ mhọli mhẹ ali ni mhi a ga ọ migha mama mhẹ, ²⁴ ọọ mhẹ, ‘Khi zẹ ni ulishi o muẹ, iPọlu. U mema ya migha ẹzọ odalo oyi iSiza ali khi Ẹshinẹgba ọ she rọte ilẹlemhi ri agbọ oyi eni a ga kia mhọli ẹ obọ.’ ²⁵ Irarighọ, a mu igbedu oye mhọli, emọse, irari khi mhi mhue irudunga khi Ẹshinẹgba ọ ya riele ọli abi ọ gueye mhẹ. ²⁶ Ama ọkọ oyawa o mema ya gbe aye shi ugbe eke okhọghuo ni o la iteva oke oniẹmhi, o tigbe migha.”

Oni ọkọ o de ya kherẹ-a

²⁷ Ẹliyosẹ ẹlenuzi-igbene, akpekpeli o kie tsua anye e kiakia oke oniẹmhi Adiriatiki. Itsotso ogbie, o li eni ẹẹ gbe akanya oni ọkọ ẹloe abine khi e she ti ẹ mama eke. ²⁸ E mhese oni oke bino, e me khi ilimhi oyọli o khi ẹte-awẹ egbhuesesa. O gbo li dene, e gbo mhese ọli, o ke khi ẹte-awẹ egbhue ali igbe. ²⁹ Ulishi o mu we khi oni ọkọ o ya gbe aye shi eche, e rọte ukhokho pfi ikhuli ene ni a rọ a mu ọkọ ọ gbashi lo oni oke oniẹmhi, ee so iromhi ogbe o gbe a.

³⁰ Eni e la oni ọkọ ọ gbe akanya e dua abi e li me asha a na kua. Ee tiese ukuku ọkọ ni e tialọ lole egho nga oke oniẹmhi, abine khi eri e nono ni e rọte odalo ya pfi ikhuli lo oke oniẹmhi. ³¹ Ama iPọlu ọọ oni ọga ekhọli-okhue ali eni ekhọli-okhue, “Ini emose enana ẹa li la elemhi oni ọkọ, ọngẹẹ, ọa ya pfue ọ.” ³² Ighọ eni ekhọli-okhue e pfa uli ni o mu oni ọkọ onikeke mhue-a. E zẹ ọli de tiemhi elemhi oke.

³³ Neni ogbe o maghie-a, iPọlu ọ lema we nya e le eminale. Ọọ we, “O she ramhi ogbele igbene ni

udu ọa ke te sheshe ẹ, ni a le eminale kpe. ³⁴ Mena mhia lema ẹ, a le eminale. A lemhi ini a nono ni a kie doḅe la agḅo, A lemhi khi emhikhoghuo ọa ya li ọngẹẹ.” ³⁵ Abi ọ rọ ngme na se, ọ rue ibuledi lasele, o kphẹmhi na Ẹshinẹgba ukpẹloe wẹ nya, ọ khi ọli-a, ọọ le. ³⁶ Wẹwẹ nya e mhọli udu, e le eminale. ³⁷ Anye nya ni anye la oni ọkọ, ẹgbọ ẹgbhuegbesẹ ali ogbasasa 276 anye khi. ³⁸ Abi e rọ ga le eminale se abi e nono, e tino ikpulu ikpamhi emhi ni e tsua kulo okẹ oniẹmhi, ini oni ọkọ o kpe li fue.

Oni ọkọ okẹ oniẹmhi ọ kulue

³⁹ Abi ogbe o rọ gbe-a se, eni ẹẹ gua oni ọkọ ẹa ke lẹsẹ egele okẹ oniẹmhi bie, ama e mẹ ashini ekhashe e kpi gbili shi. Aghọ e ke bie rọli shi udu khi wẹwẹ e ya gua oni ọkọ ya migha ini o zẹ wẹ ẹ riẹlẹ. ⁴⁰ Ighọ e pfanọ eni ili ni e mu ukpokpomhi akhuli ni o mu ọkọ-okẹ oniẹmhi ẹ gbashi kulo udi okẹ oniẹmhi. Ẹghẹghẹ aghọ e taghiẹ uli ni a rọ mu emini a rọ mu oni ọkọ ukhomhi ẹ nyenẹ-a. E taghiẹ ugbakpi oyi oni ọkọ-a nga idane, ni e doḅe ramhi ashini e nono. ⁴¹ Ama oni ọkọ-okẹ o ya tọ aye sọ ugbe ekẹ ni o la elemhi okẹ oniẹmhi, o migha, akpekpeli o kie ri itoto o li, o tsekẹ udi oni ọkọ-a.

⁴² Eni ekhọli-okhue ee gba abi e li ya gbolo eni ighumha nya a, ini e ya gua okẹ ramhi egele ni e na vu. ⁴³ Ama ọni ọga ekhọli-okhue, ọọ nono abi lọli li ya tsumhi iPolu, ọa zẹ wẹ riẹlẹ emini e gba. Ochoghọ ọ gueye eni e guẹ ẹ gua okẹ e kpe danọ kulo okẹ ni e ramhi egele. ⁴⁴ Eni e kpọle nya e mu ikiẹkiẹ ẹera mhue okekhi izaga oyi oni ọkọ-okẹ. Ighọ wẹwẹ nya e ramhi ekẹkhe emhikhoghuo ọa li wẹ.

28

Eke ni a lui iMota

¹ Abi anye rọ ri ẹpfua-ẹpfua ramhi egele se, anye bhale ya ẹ khi iMota a lu oni eke ni o la iteva oke oniemi. ² Egbọ ni e ngeli oni eke e somhelemhi anye ode ni anye aa sa shi. E pfi avure rọ mu anye ẹfese irari khi eri amẹ oo rue, ogbe o pfọ. ³ IPolu o ya nu iguagha ẹera, o rewe kpe eni erali, igho enye afue o te eni iguagha lasela ya tsako shi iPolu obọ, itobọ khi erali e she base ọli. ⁴ Abi egbo ni e la oni eke ee me khi oni enye o ngomhi iPolu obọ, e gueye egbe, ee, “Omose ona, ogbo ugbeli ni o gbolo egbo-a o fe khi memena. Aa me khi abi o ririe na pfue eghuli oke oniemi, odeba oyi iguezo ọa kie ze ọli obọ ni o la agbo.” ⁵ Ama iPolu o kpishi oni enye pfilo elemhi erali. Ingomhi ni oni enye o ngomhi ọli, ọa li ọli abikhoghuo. ⁶ E migha ri eloe shi eke e khe abi o li ya fumhi, okekhi abi o li ya fiagbe eke ghua. Ama abi e rọ khe ọli ramhi ni ẹa rọ me khi emhikhoghuo e li ọli, e mu udu pfi, ee khi olitsa o khi.

⁷ Epe-aghọ iPobiliọsi ni o khi ogbo igometi oyi oni eke ni oke oniemi o khi shi, o mhọli apfe shi. O rue anye je apfe oyọli, o fele anye ẹfese egbegbo ogbele ese. ⁸ Ita iPobiliọsi o yeshi i ghua, iba ali ukpokpomhi elemhi ofu e to ọli. IPolu o lo elemhi owa ya so iromhi na li, o ri abo nga li egbe, o roli ze. ⁹ Abi a rọ me ghọ se, egbo elese ni e ghua ni e la oni eke ni oke oniemi o khishi e bhale, a rewe ze. ¹⁰ Eni egbo e lolo mu ekpe na anye, e somhi anye opfa. Abi anye rọ ya lo oko-oke oniemi ke vu, e wolo itsua ododa ni e to anye na anye.

Rṛte ẹoli iMṛta je iRomu

¹¹ Abi o rṛ gbe iki eṣe ḁṣe, anye lo ọkọ-oke oniṣmhi ni o migha agho khe ni orue o ḁṣe. Ẹoli Alezadira oni ọkọ o te e bhale, isheli itsema iKasito ali iPolukisi a lu oni ọkọ. ¹² Anye ramhi ẹoli iSirakusi, anye la agho ẹḁ eṣe. ¹³ Anye rṛte agho kia oke-oniṣmhi ramhi ẹoli iRegiumu. Ogbeakolo, akpekpeli o rṛte ukiẹkiẹ ọgobo ini a so alo ghue obini ovọ o te e lo eko e pfiolo. Ogbẹḁ onuzi-eva, anye lo ẹoli iPuteoli. ¹⁴ Anye ya e eni e miesuo ni ee anye nu wewe la agho elemhi efo uka oghuo. Anye rṛte agho vu, anye ramhi iRomu.

¹⁵ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iRomu e she suo khi anye e bhale. Igho eni e miesuo oghuo e bhale ya lu anye ode, e kia ramhi Oki Apiosi ali Owa Eṣe ni a ku e shi. Abi iPolu o rṛ me we, o tse Eshinẹgba uwegbe, o ri udu shi ọli o.

iPolu o la elemhi iRomu tse abo

¹⁶ Abi anye rṛ ramhi iRomu, a ze ni iPolu lolighuo o la owa ni o ghole o, a ze okhọli-okhue oghuo o ri ukpele ke khu ọli.

¹⁷ Abi o rṛ gba ẹḁ eṣe ḁṣe, iPolu o lu eni e ralo na egbọ iju shi ilona. Abi e rṛ bhale shi oni ilona, ọọ we, “Inyoghuo-mhe, mhi aa li egbọ eyawa emhikhoghuo wekhi eri mhi gbe ushi ni eni e bia awa, e rṛ nga awa obo-a, ni e rṛ la iJerusalemu mu mhe, rue mhe na igometi iRomu. ¹⁸ Abi e rṛ gue mhe ezọ egbe-a se, e nono abi wewe e lie rue mhe obo-a, itobo khi mhia lue, ni a ya gbe mhe-a shi. ¹⁹ Ama abi egbọ iju ea rṛ lama shi o, loli mhi rṛ lema a tsua oni ezọ bhale odalo oyi iSiza. Ọa khi eri mhi mhue emini mhi bhale ya gue shi egbọ

eyemhẹ egbe.* ²⁰ Onana o zẹ khi mhiẹ a bhale ni awa ngme. Itobọ irudushi ni ẹgbọ iZireni e mholi a rọ ri iwẹghẹ shi mhe awẹ ena.”

²¹ Ẹ ọli, “Anye a mẹ ebe okhoghwo ni a kẹkẹ ingme oye shi, rọte ekẹ iJudia bhale, ghi anye, wẹkhi inyoghwo awa ni e rọte oobọ bhale e gue ingme oye okhoghwo ni ọa ti ye anye. ²² Ama anye ẹ nono ni anye suọ unu oye, itobọ khi ashakpa ẹgbọ e la ngme onobe shi oni otu onogbọ ona.”

²³ Ighọ e shi ogbele na iPolu. Ebubu ẹgbọ e bhale asha ni iPolu ọ la oni ogbele. Rọte ẹle uzogbe ya ramhi ẹliyose iPolu ọ te gue ungmehi oyi Eghiele oyi Ẹshinẹgba ye wẹ. Ọ rọte ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi Emekeguele rọli lo wẹ esọ ini e lama mie iJesu suọ. ²⁴ Ingmehi ni ọ ngme e lo ẹgbọ eghwo esọ, ama ẹgbọ eghwo ẹa mie shi ọli ọ. ²⁵ Ighọ e li nu egbe e khako, e vu, abi iPolu ọ rọ ngme ungmehi ona ni o kpọli ukhokho unu se ni ọọ, “Ayemhẹ-nọ-pfuase ọ she kpẹ rọte unu oyi Azaya ọmekeguele gueye eni e bia awa:

²⁶ “Lẹ deba ẹgbọ ena
ni u gueye wẹ,
“A ya ri esọ shi ekẹ khue,
ama ọa ya tigbe lo ẹ esọ,
a fẹli ofẹli khue,
ama aa mẹ emhikhoghwo.”

²⁷ Udu oyewẹ o bi obili-a,
esọ eyewẹ e zuse,
e gbo gueese alo.
Ini ọa khi ighọ lọ,
e kha ri alo eyewẹ ke mẹ ekẹ,
e ri esọ eyewẹ ẹ suọ,

* **28:19** Li zẹ Ika 25.11

udu oyewẹ o kha mholi ilęsingme,
e kha mu pfi bhale deba mhe,
mhi rewe ze.†

²⁸ “Irarigho, mhia nono ni a lese khi imiepfuese
oyi Eshinegba khi a she roli ghi egbo iJeta. E ya ri eso
shi o!” ²⁹ [Abi o ro ngme oni ungmehi ona se, eni
egbo iJu e vu, e nu egbewe khako ni o toto.]

³⁰ Ikpe eva gbada iPolu o la owa ni lolighuo o
ngmomhi shi. Agho o la a mu egbo ni e bhale
ya feli oli epfese. ³¹ Igbe-udu ni o mhue ya, o
ro o gue ungmehi Eghiele oyi Eshinegba le, o
gbolo sese egbo ingme eyi iJesu iKirisiti Onomhue,
emhikhoghuo o a zu oli ode.

† 28:27 Li ze Aza 6.9-10

Ebe-No-Pfuasę Ishobo Onogbo
New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe
(NI:atg:Ivbie North-Okpela-Arhe)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivbie North-Okpela-Arhe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789194797

The New Testament

in Ivbie North-Okpela-Arhe

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

03be06b0-68fd-500b-b9a9-6bca4b63979a